

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
Πληροφορίες: Φοίβος Θεοδώρου
Δημήτριος Αλεξανδρής
Ταχ Δ/ση : Κηφισίας 37-39
ΤΚ : 15123
Τηλέφωνο : 2131510138 - 2131510975
E-mail : fttheo@gscp.gr, dalex@gscp.gr
Ιστοσελίδα: www.civilprotection.gr

Ορθή επανάληψη ως προς το ΠΑΡΑΤΗΜΑ Β

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Μαρούσι, 05/10/2022

Αριθ. Πρωτ. **A1841**

Προς : Πίνακας αποδεκτών

Κοιν. : Πίνακας αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων – Προπαρασκευαστικές δράσεις εμπλεκόμενων φορέων.

- ΣΧΕΤ.:**
1. Ν.4662/2020 : Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
 2. Το Άρθρο Τέταρτο παρ. 4 της ΠΝΠ της 14-03-2020 (ΦΕΚ 64/Α'/2020) η ισχύς της οποίας κυρώθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 4682 τ.Α' 76/03.04.2020
 3. Την υπ. αριθμ. 8778 από 14-03-2020 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας περί «Αναβίωσης ή εξακολούθησης λειτουργίας επιχειρησιακών και διοικητικών δομών, λειτουργιών και οργάνων της ΓΓΠΠ σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας τους προ της δημοσίευσης του Ν. 4662/2020, και μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης του ως άνω νόμου» (ΑΔΑ: ΩΑΨΝ46ΜΤΛΒ-ΛΧΦ)
 4. Ν.3013/2002 Περί αναβάθμισης της Πολιτικής Προστασίας & λοιπές διατάξεις, (ΦΕΚ 102/Α'/2002), όπως ισχύει.
 5. Π.Δ.151/3-6-2004 (ΦΕΚ 107/Α'/2004) Οργανισμός Γεν. Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
 6. Υ.Α.1299/7-4-2003 Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ (ΦΕΚ 423/Β'/2003).
 7. Το Π.Δ. 70/2021 «Σύσταση Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (ΦΕΚ 161/Α'/2021)
 8. Το Π.Δ. 71/2021 «Διορισμός Υπουργού και Υφυπουργού» (ΦΕΚ 162/Α'/2021)
 9. Την υπ. αρ. 1 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Ευάγγελο Τουρνά» (ΦΕΚ 4215/Β'/13-09-2021)
 10. Την ΓΔΟΥΕΣ/1/4/945 Απόφαση «Διορισμός Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη» (ΦΕΚ 183/Υ.Ο.Δ.Δ./2020)
 11. Το υπ. αριθ. 8794/6-12-2019 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα «Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων» με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ» (ΑΔΑ:ΨΓΚΟ46ΜΤΛΒ-Φ04)
 12. Το 6511/01-09-2020 έγγραφό έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας «Έκδοση Πρότυπου Υποδείγματος Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων για την σύνταξη σχεδίων από τους Δήμους της χώρας»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σύμφωνα με την Οδηγία 2007/60/ΕΚ «Για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», ως πλημμύρα ορίζεται η προσωρινή κατάκλυση του εδάφους από νερό το οποίο, υπό κανονικές συνθήκες, δεν είναι καλυμμένο από νερό. Η έννοια αυτή περιλαμβάνει πλημμύρες από ποτάμια, ορεινούς χειμάρρους και υδατορεύματα εφήμερης ροής, υπερχειλίσσεις λιμνών, πλημμύρες από υπόγεια ύδατα, πλημμύρες από τη θάλασσα σε παράκτιες περιοχές, καθώς και πλημμύρες που προκαλούνται από θαλάσσια κύματα βαρύτητας.

Ακόμη, περιλαμβάνει πλημμύρες από καταστροφές μεγάλων υδραυλικών έργων, όπως θραύσεις αναχωμάτων και φραγμάτων (ΚΥΑ Η.Π.31822/1542/Ε103/10/20-07-2010 – ΦΕΚ 1108/Β'/2010, όπως ισχύει).

Επίσης, στην ανωτέρω Οδηγία 2007/60/ΕΚ ως κίνδυνος πλημμύρας ορίζεται ο συνδυασμός της πιθανότητας να λάβει χώρα πλημμύρα και των δυνητικών αρνητικών συνεπειών για την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τις οικονομικές δραστηριότητες, που συνδέονται μ' αυτή την πλημμύρα.

Οι πιο συχνά εμφανιζόμενες πλημμύρες στον Ελληνικό χώρο οφείλονται σε φυσικά αίτια και δύναται να διακριθούν σε χερσαίες ή ποτάμιες και σε παράκτιες¹.

Οι χερσαίες ή ποτάμιες πλημμύρες προκαλούνται λόγω ραγδαίων βροχοπτώσεων-ισχυρών καταιγίδων ή από το ξαφνικό λιώσιμο χιονιού, ή ακόμα και από συνδυασμό των παραπάνω με συνέπεια τη μεγάλη αύξηση της απορροής των ποταμών, όπως επίσης και από αστοχία μεγάλων υδραυλικών έργων.

Οι χερσαίες ή ποτάμιες πλημμύρες δύναται να διακριθούν περαιτέρω σε πλημμύρες που παρουσιάζουν βραδεία εξέλιξη (πλημμύρες πεδίου) και σε πλημμύρες που παρουσιάζουν ταχεία εξέλιξη (ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες).

Οι ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες, με κύριο χαρακτηριστικό την ραγδαία εξέλιξή τους, είναι το πιο συνηθισμένο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα λόγω της γεωμορφολογίας της χώρας μας, η οποία συμβάλλει στην ανάπτυξη μεγάλου αριθμού ρεμάτων με μικρές σχετικά λεκάνες απορροής, στις οποίες κυριαρχούν οι έντονες κλίσεις που συντελούν στη γρήγορη αποστράγγισή τους. Οι ξαφνικές πλημμύρες ή αιφνίδιες πλημμύρες έχουν προκαλέσει κατά το παρελθόν μεγάλες καταστροφές σε υποδομές (οδικό δίκτυο, κλπ), αγροτικές εκμεταλλεύσεις, κατοικίες κλπ. και έχουν θέσει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές (παράσυρση πεζών και οχημάτων, κλπ).

Αν και η ένταση, η διάρκεια και η χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων αποτελεί σημαντική αιτία πρόκλησης πλημμυρικών φαινομένων, η εμφάνιση ενός πλημμυρικού φαινομένου εξαρτάται και από ένα πλήθος άλλων παραγόντων οι οποίοι μπορούν να δράσουν είτε αποτρεπτικά, είτε ενισχυτικά. Τέτοιοι παράγοντες που μπορούν να καθορίσουν την εμφάνιση ή όχι ενός πλημμυρικού φαινομένου είναι:

- η ικανότητα του υδρογραφικού δικτύου να παροχετεύσει αποτελεσματικά την επιφανειακή απορροή
- η γεωλογία, το μέγεθος και η γεωμορφολογία της λεκάνης απορροής
- ο κορεσμός του επιφανειακού εδάφους από προηγηθείσες βροχοπτώσεις
- η φυτοκάλυψη του εδάφους
- οι χρήσεις γης, κλπ.

Σημειώνεται ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει θεσμοθετημένος φορέας, εξειδικευμένος στην υδρολογία, αρμόδιος για την έκδοση επίσημης προειδοποίησης σχετικά με τον κίνδυνο πλημμύρας, σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, με την χρήση κατάλληλων μοντέλων προσομοίωσης υδρολογικού ισοζυγίου της λεκάνης απορροής, μετά τη λήψη της πρόγνωσης από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία για την ένταση, τη διάρκεια και τη χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων.

Επιπρόσθετα, για τον ακριβέστερο χωρικό και χρονικό προσδιορισμό εμφάνισης ενός πλημμυρικού φαινομένου σε μια λεκάνης απορροής, απαιτείται και η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση της έντασης και κατανομής των βροχοπτώσεων. Η βραχυπρόθεσμη πρόγνωση καιρού (nowcasting) απαιτεί την χρήση ειδικών μετεωρολογικών RADAR σε συνδυασμό με δεδομένα επίγειων σταθμών και άλλων μετεωρολογικών παραμέτρων σε πραγματικό χρόνο, καθώς και κατάλληλο λογισμικό το οποίο μπορεί να προβλέψει την εξέλιξη των φαινομένων τις επόμενες ώρες. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει μέχρι σήμερα η δυνατότητα βραχυπρόθεσμης πρόγνωσης καιρού από την Ε.Μ.Υ..

¹ Οι παράκτιες πλημμύρες είναι ένα σπανιότερα εμφανιζόμενο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα και δύναται να διακριθούν σε αυτές που προκαλούνται από τον έντονο κυματισμό της θάλασσας και σε αυτές που προκαλούνται από τα θαλάσσια κύματα βαρύτητας ή τσουνάμι.

Οι πλημμύρες ως φαινόμενα εντάσσονται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών, όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα Α-1-1 της ΥΑ 1299/2003 «Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με την συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ», γιατί μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή και την περιουσία των ανθρώπων με δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία και τις υποδομές της χώρας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με δεδομένη την εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων στη χώρα μας με καταστροφικές συνέπειες, προκύπτει η ανάγκη τόσο για τη δρομολόγηση **έργων και εργασιών αντιπλημμυρικής προστασίας** με στόχο την αποτροπή εμφάνισής τους και τη μείωση των επιπτώσεών τους, όσο και της **λήψης μέτρων πολιτικής προστασίας** για την εξασφάλιση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση των συνεπειών τους.

Στην κατηγορία των έργων και εργασιών αντιπλημμυρικής προστασίας εντάσσονται κυρίως:

- η μελέτη, ο προγραμματισμός και η κατασκευή νέων αντιπλημμυρικών και προστατευτικών έργων που αποβλέπουν στην περαιτέρω μείωση εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων,
- η μελέτη, ο προγραμματισμός και η κατασκευή έργων αντιμετώπισης διάβρωσης των εδαφών, ιδίως σε δασικές εκτάσεις που η φυσική τους βλάστηση πρόσφατα έχει καταστραφεί από πυρκαγιές (έργα ορεινής υδρονομίας, αναβαθμοί συγκράτησης φερτών υλών, κορμοφράγματα, κλπ.),
- η εκτέλεση πάσης φύσεως εργασιών άρσης προσχώσεων, καθαρισμού κοίτης υδατορεμάτων από φερτά υλικά ή άλλα εμπόδια που δυσκολεύουν την ελεύθερη απορροή των υδάτων από τη φυσική κοίτη του υδατορέματος, εφόσον συντρέχουν λόγοι,
- ο έλεγχος λειτουργίας και, εφόσον συντρέχουν λόγοι, εργασίες συντήρησης των υφισταμένων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας τους,
- ο έλεγχος λειτουργίας και, εφόσον συντρέχουν λόγοι, εργασίες συντήρησης εγγειοβελτιωτικών έργων και εγκαταστάσεων για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου πρόκλησης ζημιών από πλεονάζοντα αρδευτικά και πλημμυρικά ύδατα,
- ο έλεγχος λειτουργίας και εφόσον συντρέχουν λόγοι εργασίες συντήρησης του δικτύου απαγωγής ομβρίων υδάτων των οδών από τους φορείς που είναι υπεύθυνοι συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου.

Τα ανωτέρω έργα και εργασίες (αντιπλημμυρικά έργα, οι καθαρισμοί υδατορεμάτων, κλπ.) δεν εμπίπτουν άμεσα στην κατηγορία των έργων και δράσεων Πολιτικής Προστασίας που δρομολογούνται στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδιασμού αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/ βραχείας διαχείρισης συνεπειών, σε εν εξελίξει, ή αμέσως μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες. Ωστόσο, τόσο ο έλεγχος λειτουργίας και η συντήρηση των υφισταμένων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, όσο και ο προγραμματισμός και η εκτέλεση νέων έργων με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, συμβάλουν στην μείωση του κινδύνου εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων με δυσμενείς επιπτώσεις, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Νοείται ότι ο περιοδικός έλεγχος και συντήρηση των πάσης φύσεως αντιπλημμυρικών έργων αφορά την εξασφάλιση της καλής λειτουργίας τους, εκτελείται από τους φορείς που έχουν θεσμικά την αρμοδιότητα και συντελείται σε περιόδους που η επικινδυνότητα εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων είναι μειωμένη.

Στην κατηγορία λήψης μέτρων πολιτικής προστασίας εντάσσονται μέτρα και δράσεις που αποβλέπουν κυρίως:

- στην προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών,
 - την παροχή βοήθειας στους πληγέντες και
 - την επαναφορά της λειτουργίας των υποδομών που επλήγησαν,
- με στόχο την αποκατάσταση της καθημερινής λειτουργίας περιοχών που έχουν πληγεί.

Ειδικότερα, η προστασία της ζωής και η άμεση παροχή βοήθειας συνδέεται με δράσεις που αφορούν το έργο διάσωσης των πολιτών που βρίσκονται σε κίνδυνο, την άντληση υδάτων από πλημμυρισμένα κτίρια, την προσωρινή φιλοξενία των πολιτών που λόγω εισροής υδάτων και φερτών, η διαμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη, την άμεση επαναλειτουργία των δικτύων παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης, κλπ, που έχουν διακοπεί λόγω βλάβης, όπως επίσης και την αποκατάσταση κυκλοφορίας στο οδικό δίκτυο, όπου αυτή έχει διακοπεί λόγω πλημμυρικών υδάτων, φερτών υλικών ή και κατολισθητικών φαινομένων.

Είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι κατά τη διάρκεια και μετά την εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου, τα έργα και δραστηριότητες που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας των πάσης φύσεως έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδιασμού αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών, έχει χαρακτήρα κατεπείγουσας ανάγκης, ειδικά όταν συνδέεται με την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών, και εκτελείται από τους φορείς που έχουν τη θεσμική αρμοδιότητα λειτουργίας και συντήρησης των έργων αυτών.

Η κατεπείγουσα ανάγκη συνδέεται κυρίως με απλές τεχνικές εργασίες που δεν απαιτούν μελέτη, ή υπηρεσίες που πρέπει να υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά από της εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου, όπως άντληση πλημμυρικών υδάτων, απομάκρυνση φερτών υλών, άρση καταπτώσεων και εμποδίων στο οδικό δίκτυο, αποφράξεις στο δίκτυο ομβρίων, κλπ. Στις ανωτέρω απλές τεχνικές εργασίες δύναται να συμπεριλαμβάνονται και τυχόν μικρά τεχνικά έργα προσωρινού χαρακτήρα που κρίνονται αναγκαία στη φάση της αντιμετώπισης (πχ. πρόχειρα αναχώματα, κλπ).

Για τους ανωτέρω λόγους, το έργο της άμεσης αποκατάστασης της λειτουργίας των πάσης φύσεως αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας των ΟΤΑ, στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδιασμού αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών, υποστηρίζεται από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας τους, οι οποίες με εντολή του Δημάρχου ή του Περιφερειάρχη κατά λόγο αρμοδιότητας συντονίζουν το έργο της διάθεσης δυναμικού και μέσων για την άμεση αποκατάστασή τους.

Συνεπώς, για την αποτελεσματική διαχείριση καταστροφών λόγω πλημμυρικών φαινομένων έχει βαρύνουσα σημασία ο προσδιορισμός των ρόλων και αρμοδιοτήτων, τόσο των φορέων συντήρησης και λειτουργίας των πάσης φύσεως αντιπλημμυρικών έργων, υποδομών και δικτύων, όσο και των λοιπών φορέων πολιτικής προστασίας που εμπλέκονται άμεσα στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών, καθώς απαιτείται ο μεταξύ τους συντονισμός και συνεργασία για την από κοινού αντιμετώπιση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου.

Νοείται ότι συντονισμός στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών είναι η οργάνωση και διατήρηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων οργανικών μονάδων μιας υπηρεσίας ή ενός φορέα ή μιας δομής διοίκησης, καθώς και μεταξύ φορέων ή υπηρεσιών ή άλλου εμπλεκόμενου δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας για την εξασφάλιση ενιαίας και συγχρονισμένης δράσης.

Το παρόν εκδίδεται στο πλαίσιο νεότερων θεσμικών ρυθμίσεων που αφορούν τα έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων και τις προπαρασκευαστικές δράσεις των εμπλεκόμενων φορέων.

Θέματα που αφορούν δράσεις

- αυξημένης ετοιμότητας εν όψει επαπειλούμενου κινδύνου για την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων,
- αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων και άμεσης αρωγής των πληγέντων και
- άμεσης/βραχείας αποκατάστασης των συνεπειών των πλημμυρικών φαινομένων,

αναφέρονται στο Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία “ΔΑΡΔΑΝΟΣ”, όπως

εκάστοτε ισχύει, το οποίο εκδίδεται στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης"» και δεν αποτελούν αντικείμενο του παρόντος.

Ακολούθως παρατίθενται αναλυτικά τα περιεχόμενα του παρόντος με τη μορφή Πίνακα Περιεχομένων:

www.sate.gr

Πίνακας περιεχομένων

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ.....	8
ΕΡΓΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	8
1.1 Αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας	8
1.2 Έργα διευθέτησης – αντιπλημμυρικής προστασίας.....	8
1.2.1 Γενικά.....	8
1.2.2 Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας στην ορεινή και πεδινή κοίτη υδατορέματος	9
1.2.3 Έργα που χαρακτηρίζονται ως ειδικά και σημαντικά έργα Εθνικού Επιπέδου.	11
1.2.4 Ειδικά ζητήματα για αντιπλημμυρικά έργα εντός της Περιφέρειας Αττικής	11
1.2.5 Ειδικά ζητήματα για αντιπλημμυρικά έργα εντός της κοιλάδας του ποταμού Έβρου.....	11
1.3 Οριοθέτηση υδατορεμάτων	12
1.3.1 Διαδικασίες – θεσμικό πλαίσιο	12
1.3.2 Κατ' εξαίρεση οριοθέτηση μικρών υδατορεμάτων.....	13
1.3.3 Εκ' νέου οριοθέτηση υδατορεμάτων	14
1.4 Καθαρισμός και αστυνόμευση υδατορεμάτων.....	14
1.4.1 Αρμοδιότητες.....	14
1.4.2 Καθαρισμός υδατορεμάτων.....	15
1.4.3 Καθαρισμός υδατορεμάτων – Διαδικασία – Αδειοδότηση	16
1.4.4 Καθαρισμός υδατορεμάτων - Προγραμματικές Συμβάσεις	17
1.4.5 Αστυνόμευση υδατορεμάτων	18
1.5 Αντιμετώπιση αυθαίρετης δόμησης εντός υδατορεμάτων	19
1.6 Δρομολόγηση έργων και δραστηριοτήτων άμεσης αντιμετώπισης συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	20
1.6.1 Εξαίρεση από την περιβαλλοντική αδειοδότηση	20
1.6.2 Εξαίρεση από την οριοθέτηση	21
1.6.3. Εκτέλεση έργων κατά παρέκκλιση διαδικασιών σε χώρο αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού.	21
1.6.4 Διαδικασίες επίσπευσης για την υλοποίηση έργων διευθέτησης.....	22
1.7 Χαρτογραφική αποτύπωση των περιοχών που έχουν κηρυχθεί σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας	22
1.8 Έργα δασοτεχνικής διευθέτησης χειμάρρων και αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων σε δάση και δασικές εκτάσεις	23
1.9 Συντήρηση και αποκατάσταση της λειτουργικότητας εγγειοβελτιωτικών έργων.....	26
1.10 Κανονισμός ασφάλειας φραγμάτων	27
1.11 Αρμοδιότητες στον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου όμβριων υδάτων στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητόδρομων	28
1.12 Αρμοδιότητες Δήμων και Περιφερειών στον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου όμβριων υδάτων στο οδικό δίκτυο.....	29
1.13 Αρμοδιότητες Δήμων στη συντήρηση και αποκατάσταση ζημιών του αγροτικού οδικού δικτύου.....	31
1.14 Χαρτογραφική αποτύπωση κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας	32
1.15 Προειδοποιητική σήμανση σε ιρλανδικές διαβάσεις	33
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	34
2.1 Έργα και μέτρα πρόληψης και προπαρασκευαστικές δράσεις των Δήμων για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων	34
2.1.1 Προληπτικά έργα των Δήμων που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων	34
2.1.2 Προπαρασκευαστικές δράσεις των Δήμων.....	34
2.1.3 Προπαρασκευαστική σύγκληση Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων των Δήμων (Σ.Τ.Ο.) για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	35
2.1.4 Διενέργεια Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμων της χώρας.....	36

2.2 Έργα και μέτρα πρόληψης και προπαρασκευαστικές δράσεις των Περιφερειών για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων.....	37
2.2.1 Προληπτικά έργα των Περιφερειών που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων	37
2.2.2 Προπαρασκευαστικές δράσεις των Περιφερειών	37
2.2.3 Προπαρασκευαστική σύγκληση Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των Περιφερειακών Ενοτήτων για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	39
2.2.4 Διενέργεια Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφερειών της χώρας.....	40
2.3 Προπαρασκευαστικές δράσεις των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.....	41
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ.....	42
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄	45
Χάρτες περιοχών που έχουν κηρυχτεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Π.Π. λόγω πλημμυρών, σε παράθεση με τις ζώνες επικινδυνότητας πλημμυράς.....	45
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄	60
ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΦΟΡΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΩΝ	60
ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΦΟΡΕΙΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ	60
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄	63
ΟΡΙΣΜΟΙ	63
ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ.....	65

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΡΓΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση των έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, που υπάγονται κατά κανόνα στην κατηγορία υδραυλικών έργων (ΥΑ 1958/2012, ΦΕΚ 21/Β'/2012, όπως ισχύει), δρομολογούνται σε κεντρικό επίπεδο από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες και εποπτευόμενους φορείς των Υπουργείων Υποδομών & Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Περιβάλλοντος & Ενέργειας και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των ΟΤΑ, καθώς και των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.).

Με βάση τα όσα αναφέρονται στην εισαγωγή του παρόντος και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των φορέων αυτών, καθώς και των φορέων συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου, ο ρόλος τους έχει βαρύνουσα σημασία, γιατί μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων με καταστροφικές συνέπειες οι φορείς αυτοί καλούνται να προσφέρουν έργο πολιτικής προστασίας, δηλαδή σε συνεργασία με τους λοιπούς φορείς πολιτικής προστασίας συμβάλλουν στη αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου.

1.1 Αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας

Για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, βάσει των οποίων θα πρέπει να δρομολογούνται τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, διευκρινίζεται ότι με την Κ.Υ.Α.Η.Π.31822/1542/Ε103/10/20-07-2010, όπως ισχύει, (ΦΕΚ 1108/Β'/2010) έχει θεσπιστεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αξιολόγησή τους με στόχο τη μείωση των αρνητικών συνεπειών τους στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο εφαρμογής της ανωτέρω ΚΥΑ, η οποία εκδόθηκε σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2007/60/ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», ήδη έχει ολοκληρωθεί για το σύνολο των δεκατεσσάρων (14) Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας η κατάρτιση των Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας και των Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας και έχουν αναρτηθεί τα απαιτούμενα κείμενα και χάρτες στο σχετικό ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας <http://floods.ypeka.gr/> και στη βάση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Environment Information and Observation Network) <http://cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/floods/>

Επίσης, έχουν καταρτιστεί και εγκριθεί τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα και για τις ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας. Τα ΣΔΚΠ περιλαμβάνουν α) τους βασικούς στόχους για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, β) τα αναγκαία μέτρα και τις προτεραιότητες για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων και γ) τα πορίσματα της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας υπό μορφή χάρτη με τις ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας και τους χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και κινδύνου πλημμύρας.

Τα Εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις Πλημμύρες (2007/60/ΕΚ) και της εθνικής νομοθεσίας, έχουν αναρτηθεί στο σχετικό ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας <http://floods.ypeka.gr/index.php/sxedia-diaxeirisis>

1.2 Έργα διευθέτησης – αντιπλημμυρικής προστασίας

1.2.1 Γενικά

Θέματα που αφορούν τη μελέτη, ανάθεση και εκτέλεση έργων διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας και εργασιών συντήρησης ρυθμίζονται με το αρθ. 7 του Ν. 4258/2014 (ΦΕΚ 94/Α'/2014). Συγκεκριμένα, οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς επίσης και οι υπηρεσίες του Υπουργείου

Υποδομών & Μεταφορών και οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Περιφέρειας, μπορεί να μελετούν και να εκτελούν έργα διευθέτησης / αντιπλημμυρικής προστασίας και εργασίες συντήρησης σε υδατορέματα ή να τα αναθέτουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να ανατίθενται οι ανωτέρω αρμοδιότητες – μελέτης, ανάθεσης και εκτέλεσης έργων διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας και εργασίες συντήρησης - στους οικείους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, στις οικείες Περιφερειακές Ενότητες και οικείες Περιφέρειες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο αρθ. 7 του Ν. 4258/2014.

Τα έργα διευθέτησης και αντιπλημμυρικής προστασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3, 5 & 7 του νόμου Ν.4258/2014, όπως ισχύει, απαιτούν οριοθέτηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση σύμφωνα με το Ν.4258/2014 και Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α 209/21.09.2011) όπως ισχύουν.

Τα έργα διευθέτησης –αντιπλημμυρικής προστασίας κατασκευάζονται τηρώντας τεχνικές μελέτες και εφαρμόζοντας τη νομοθεσία περί κατασκευής δημοσίων έργων (Ν. 4412/2016 ΦΕΚ Α' 147/08-08-2016 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) η οποία προβλέπει μεταξύ άλλων την εκπόνηση μητρώου έργου, την εκπόνηση εγχειριδίου λειτουργίας και συντήρησης, την προεκτίμηση δαπάνης τακτικής συντήρησης και την εκπόνηση Φ.Α.Υ.

Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με την νομοθεσία περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (άρθρο 2 Ν.4412/16, ΦΕΚ 147/Α'/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) Προϊσταμένη Αρχή ή Εποπτεύουσα Αρχή είναι η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του ασκώντας για λογαριασμό του αποφασιστικές αρμοδιότητες, ιδίως σε θέματα τροποποίησης των όρων της σύμβασης, ενώ Διευθύνουσα Υπηρεσία ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία είναι η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου. Σύμφωνα με το άρθρο 136 του Ν.4412/2016, όπως ισχύει, η Διευθύνουσα ή Επιβλέπουσα υπηρεσία, ορίζει τους τεχνικούς υπαλλήλους που θα ασχοληθούν ειδικότερα με την επίβλεψη, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους όταν είναι περισσότεροι από έναν, παρακολουθεί το έργο τους και γενικά προβαίνει σε κάθε ενέργεια που απαιτείται για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων.

Σημειώνεται ότι για τη συντήρηση και αποκατάσταση υφιστάμενων αντιπλημμυρικών έργων με σκοπό την επαναφορά τους στην πρότερη κατάσταση και την απομάκρυνση απορριμμάτων, μπάζων ή βλάστησης από την κοίτη υδατορεμάτων, δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα και με το άρθρο 2γ του Ν. 4964/2022 με την εξαίρεση της ε' παρατήρησης του α/α 15α της 2ης ομάδας με τίτλο «Υδραυλικά έργα» της ΥΑ ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (ΦΕΚ 2471/Β'/2016) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, από την ΥΑ οικ. 2307/2018 (ΦΕΚ 439/Β'/2018)² και ισχύει

Αναφορικά με τη δυνατότητα εξαίρεσης από τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την κατά παρέκκλιση των διαδικασιών εκτέλεση έργων για την άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών ή εφόσον έχει προηγηθεί η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας υπάρχει ειδική μνεία στην παράγραφο 1.6 του παρόντος.

1.2.2 Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας στην ορεινή και πεδινή κοίτη υδατορέματος

Αρμόδια υπηρεσία για την εκτέλεση έργων και εργασιών για το τμήμα της πεδινής κοίτης είναι η Δ/ση Τεχνικών Έργων της οικείας Περιφέρειας (για έργα που δεν εκτελούνται από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ή τις υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών) και για το τμήμα

² ΥΑ ΔΙΠ//2016 (ΥΑ ΔΙΠΑ/οικ. 37674 ΦΕΚ Β'2471 2016): Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την υπ. αριθμ. οικ. 2307/26-01-2018 (ΦΕΚ Β 439/14.2.2018) «Τροποποίηση της υπ αριθμ. ΔΙΠΑ/οικ 37674/27-7-2016 ΦΕΚ: 2471/Β/10-8-2016) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του ν. 4014/21.09.2011 (Α 209)», ως προς την κατάταξη ορισμένων έργων και δραστηριοτήτων των 1ης, 2ης, 3ης, 4ης, 5ης, 6ης, 7ης, 8ης, 9ης, 10ης, 11ης και 12ης Ομάδων».

της ορεινής κοίτης (ειδικά δασοτεχνικά έργα) η οικεία Δασική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις των τέως Νομαρχών της χώρας με τις οποίες καθορίστηκαν τα όρια ορεινής και πεδινής κοίτης των υδατορεμάτων, την ισχύουσα νομοθεσία και τα διαλαμβανόμενα στο σχετικό έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας³.

Ως εκ τούτου, τα αντιπλημμυρικά έργα που εκτελούνται στην ορεινή κοίτη των υδατορεμάτων (έργα ορεινής υδρονομίας, μικρά ξυλοφράγματα, κλπ., τα οποία εντάσσονται στην κατηγορία των υδραυλικών έργων σύμφωνα με την ΥΑ ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-07-2016 όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΥΑ οικ. 2307/26-01-2018) και την αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/22⁴, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα και την μορφή φυτοκάλυψης της έκτασης επί της οποίας πρόκειται να εκτελεστούν, αποτελούν ειδικά δασοτεχνικά έργα, η εκτέλεση των οποίων υπάγεται σε ειδικό καθεστώς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 16 του Ν. 998/79, όπως ισχύει (ΦΕΚ Α' 289/29.12.1979).

Γίνεται επομένως σαφές ότι ο καθορισμός ορεινής – πεδινής κοίτης αφορά μόνο την εκτέλεση των αντιπλημμυρικών έργων και δεν υπεισέρχεται σε θέματα προστασίας ή αστυνόμευσης των υδατορεμάτων⁴.

Όσον αφορά στο αντικείμενο της Δασικής Προστασίας, η δασική βλάστηση των υδατορεμάτων (παρόχθια και παρυδάτια βλάστηση) εντασσόμενη στο ευρύτερο δασικό περιβάλλον, αντιμετωπίζεται ως μέρος του όλου δασικού οικοσυστήματος και αποτελεί αντικείμενο διεπόμενο από τις προστατευτικές διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας, είτε πρόκειται για ορεινή είτε για πεδινή κοίτη, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του ν. 998/1979 ως ισχύει. Ομοίως αντιμετωπίζονται και οι εκτάσεις των υδατορεμάτων, οι οποίες στερούνται δασικής βλάστησης εφόσον περικλείονται από δασικού χαρακτήρα εκτάσεις. Σχετική αποτελεί και η με αριθμ. 130938/2294/22.5.2013 εγκύκλιος οδηγία της Γενικής Δ/νσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος (πρώην Ειδική Γραμματεία Δασών)⁵, στην οποία διαλαμβάνονται τα ως άνω. Τα ανωτέρω ισχύουν και για υδατορέματα, τα οποία δεν περικλείονται από δασικά οικοσυστήματα, ωστόσο φύτευται σε αυτά δασική βλάστηση, η οποία διέπεται από τις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Σε κάθε περίπτωση, η απομάκρυνση της φυόμενης δασικής βλάστησης επί υδατορεμάτων, είτε αυτή κείται εντός είτε εκτός της κοίτης τους, υλοποιείται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις περί δασικού κώδικα, κατόπιν σύνταξης πίνακα υλοτομίας και εκδόσεως αρμοδίως απόφασης έκτακτης κάρπωσης απόληψης δασικών προϊόντων καθώς και του τρόπου διάθεσης και διακίνησης των παραχθέντων δασικών προϊόντων⁶.

³ Σχετικό υπ. αριθμ. 175112/2304 από 08/11/2018 έγγραφο του Τμήματος Δασοτεχνικής Διευθέτησης Χειμάρρων και Έργων Ορεινής Υδρονομίας της Δ/νσης Δασικών Έργων & Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

⁴ ΥΑ ΔΙΠ//2016 (ΥΑ ΔΙΠΑ/οικ. 37674 ΦΕΚ Β' 2471 2016): Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την υπ. αριθμ. οικ. 2307/26-01-2018 (ΦΕΚ Β 439/14.2.2018) «Τροποποίηση της υπ αριθ. ΔΙΠΑ/οικ 37674/27-7-2016 ΦΕΚ: 2471/Β/10-8-2016) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του ν. 4014/21.09.2011 (Α 209)», ως προς την κατάταξη ορισμένων έργων και δραστηριοτήτων των 1ης, 2ης, 3ης, 4ης, 5ης, 6ης, 7ης, 8ης, 9ης, 10ης, 11ης και 12ης Ομάδων» και την αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/22 (ΦΕΚ 841 Β/24-2-2022): Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471), όπως ισχύει.

⁵ Σχετικό υπ. αριθμ. 130938/2294/22-05-2013 έγγραφο της Δ/νσης Αναδασώσεων και Ορεινής Υδρονομίας της Ειδικής Γραμματείας Δασών και νυν Γενικής Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

⁶ Σχετικό υπ. αριθμ. 175112/2304 από 08/11/2018 έγγραφο του Τμήματος Δασοτεχνικής Διευθέτησης Χειμάρρων και Έργων Ορεινής Υδρονομίας της Δ/νσης Δασικών Έργων & Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Σχετικό αποτελεί και το υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/95856/2749 από 06-10-2020 έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος (ΑΔΑ Ψ2ΤΝ4653Π8-05Π) με θέμα «Αρμοδιότητες των Δασικών Υπηρεσιών σχετικά με την εκτέλεση έργων και καθαρισμών στις ορεινές κοίτες χειμάρρων» και το υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/ 81818/2774 από 05/08/2022 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου

1.2.3 Έργα που χαρακτηρίζονται ως ειδικά και σημαντικά έργα Εθνικού Επιπέδου.

Η μελέτη και κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, σύμφωνα και με το άρθρο 7 του Ν.4258/2014 (δεν αφορά τη συντήρηση, καθαρισμό και αστυνόμευση υδατορεμάτων), στην περίπτωση που αυτά χαρακτηριστούν ως ειδικά και σημαντικά έργα Εθνικού Επιπέδου με απόφαση Υπουργού σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.679/1977 (ΦΕΚ 245 Α'), εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Δ/σης Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Επομένως, έργα που δεν έχουν χαρακτηριστεί ως άνω ως ειδικά και σημαντικά έργα Εθνικού Επιπέδου με απόφαση Υπουργού μετά από αίτημα των αρμοδίων φορέων, αλλά αφορούν έργα και μελέτες που οι αρμοδιότητές τους μεταβιβάστηκαν με τον Ν.3852/2010 όπως ισχύει, στις Περιφέρειες της Χώρας, δεν αποτελούν αντικείμενο της Διεύθυνσης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, μετά και την εφαρμογή του Π.Δ.109/2014 (ΦΕΚ 176 Α') περί «Οργανισμού του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων», όπως διατηρήθηκε και στο Π.Δ. 123/2017 (ΦΕΚ 151 Α') νέο «Οργανισμό του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών»⁷.

1.2.4 Ειδικά ζητήματα για αντιπλημμυρικά έργα εντός της Περιφέρειας Αττικής

Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής, μετά την εφαρμογή του Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87 Α') και δυνάμει του άρθρου 210 του νόμου αυτού, όλες οι αρμοδιότητες που είχε το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στην Αττική για τα έργα του άρθρου 16 του Π.Δ. 69/1988 (ΦΕΚ 28 Α'), δηλαδή για τα έργα αποχέτευσης ομβρίων και αντιπλημμυρικά, μεταφέρθηκαν στην Περιφέρεια Αττικής.

Όσον αφορά τους φορείς που σχεδιάζουν, μελετούν και εκτελούν έργα αντιπλημμυρικής προστασίας ή έργα που θα μπορούσαν να έχουν σημαντική συμβολή στην αντιπλημμυρική προστασία της Αττικής (Δήμοι, Περιφέρεια Αττικής και λοιποί φορείς του Δημοσίου φορέα) υποχρεούνται να υποβάλλουν αίτημα για έκδοση γνωμοδότησης της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής (Κ.Σ.Ε.) του άρθρου 140 του Ν.4070/2012 (ΦΕΚ Α 82/10-04-2012), η ύπαρξη της οποίας αποτελεί προϋπόθεση για την έγκριση της μελέτης από τα αρμόδια όργανα.

1.2.5 Ειδικά ζητήματα για αντιπλημμυρικά έργα εντός της κοιλάδας του ποταμού Έβρου

Ειδικότερα, όσον αφορά τα αντιπλημμυρικά και εγγειοβελτιωτικά έργα της κοιλάδας του ποταμού Έβρου, ισχύει η παρ. 4 του αρθ. 381 του Ν. 4700/20, ΦΕΚ-127 Α/29-6-20 με την οποία παύει να υφίσταται η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Έβρου (κατάργηση του άρθρου 60 του Π.Δ. 123/2017)

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 381 του Ν. 4700/2020 με τίτλο «Τροποποίηση του Οργανισμού Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, συστήνεται Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ και ΘΡΑΚΗΣ, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, η οποία αντιστοιχεί σε οργανική μονάδα επιπέδου Υποδιεύθυνσης. Η λειτουργία της ΕΥΔΕ διέπεται από τις διατάξεις του ν. 679/1977 (Α' 245) και η διάρκειά της ορίζεται οκταετής από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η ΕΥΔΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ και ΘΡΑΚΗΣ υπάγεται κατά κατηγορία έργου ή κατά αρμοδιότητα στην καθ' ύλην αρμόδια Γενική Διεύθυνση.

Η ΕΥΔΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΗΠΕΙΡΟΥ και ΘΡΑΚΗΣ ασκεί καθήκοντα Διευθύνουσας Υπηρεσίας για όλα τα έργα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Συγκοινωνιακών Υποδομών, πλην των έργων που εκτελούνται στο πλαίσιο συμβάσεων παραχώρησης και της Γενικής Διεύθυνσης Υδραυλικών, Λιμενικών και Κτηριακών

Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Αρμοδιότητες των Υπηρεσιών σχετικά με την εκτέλεση καθαρισμών στις κοίτες (ορεινές και πεδινές) χειμάρρων (ΑΔΑ 6ΗΛΣ4653Π8-Ξ94)».

⁷ Σχετικό υπ. αριθμ. Δ19/1064/Φ.ΓΕΝΙΚΑ από 03-04-2019 έγγραφο της Δ/σης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών.

Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, τα οποία ανήκουν χωρικά στις Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης».

Σημειώνεται ότι η συντήρηση των υφιστάμενων αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτιωτικών έργων της κοιλάδας του ποταμού Έβρου ανήκει στις Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 (ΠΔ 109/2014).

1.3 Οριοθέτηση υδατορεμάτων

1.3.1 Διαδικασίες – θεσμικό πλαίσιο

Σύμφωνα με τον Ν.4258/2014 ως οριοθέτηση υδατορέματος ορίζεται η διαδικασία και η επικύρωση του καθορισμού των οριογραμμών του υδατορέματος, με στόχο την εξασφάλιση της απρόσκοπτης απορροής των επιφανειακών νερών και την περιβαλλοντική προστασία του υδατορέματος.

Για την οριοθέτηση των υδατορεμάτων απαιτείται η εκπόνηση και υποβολή σε συμβατική και ηλεκτρονική μορφή Φακέλου Οριοθέτησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρ. 2 του Ν.4258/2014.

Ο Φάκελος Οριοθέτησης μπορεί να συντάσσεται με μέριμνα:

- α) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή
- β) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών ή
- γ) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή
- δ) της Περιφέρειας ή
- ε) του οικείου Δήμου ή
- στ) φυσικών ή νομικών προσώπων.

Στην Περιφέρεια Αττικής, για τις ανωτέρω γ', δ', ε', και στ' περιπτώσεις, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής του άρθρου 140 του Ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α' 82/10-04-2012), όπως ισχύει.

Τα δικαιολογητικά του Φακέλου Οριοθέτησης συντάσσονται και υπογράφονται από μελετητές που διαθέτουν τα απαιτούμενα από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία προσόντα.

Η οριοθέτηση των υδατορεμάτων αποτελεί πρωτίστως μέτρο προστασίας τους και για το λόγο αυτό εάν, σύμφωνα με τον Ν.4258/2014 κατά την οριοθέτηση προτείνονται έργα/επεμβάσεις σε υδατορέματα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Για την αδειοδότηση των προτεινόμενων έργων θα πρέπει να εξετάζονται εναλλακτικές τεχνικές λύσεις με ενέργειες και επεμβάσεις, φιλικές στο περιβάλλον και το οικοσύστημα εφόσον τα υδατορέματα φιλοξενούν πολλά και διάφορα είδη χλωρίδας και πανίδας.
- Να λαμβάνονται υπόψη τα υφιστάμενα ή/και τα προγραμματιζόμενα από τις δασικές υπηρεσίες έργα στην ορεινή κοίτη (έργα ορεινής υδρονομίας, καθορισμός ορίων ορεινής και πεδινής κοίτης κατ' εφαρμογή των άρθρ.1 & 6 παρ. 5α & 5β του Ν.Δ. 3881/1958, όπως ισχύει) και να διασφαλίζεται η επάρκεια του αποδέκτη στα κατάντη.
- Να εξετάζεται πρωτίστως εάν η αποκατάσταση, του υδατορέματος (π.χ. με διάνοιξη, επαναφορά στην παλαιά του κοίτη, καθαίρεση αυθαίρετων κατασκευών ή και μετεγκατάσταση νόμιμων κατασκευών κλπ) μπορεί να συμβάλλει στην αντιπλημμυρική προστασία της περιοχής αντί της διευθέτησης/εκτροπής του.
- Εάν τελικώς προταθούν έργα διευθέτησης/εκτροπής, να τεκμηριώνεται πλήρως ότι τα έργα αυτά θα συντελέσουν στη βελτίωση των συνθηκών ροής, τη μείωση των κινδύνων από πλημμύρες και τον έλεγχο των διαβρώσεων και των αποθέσεων φερτών υλικών.

Τέλος, σύμφωνα με το Π.Δ. 132/2017 (ΦΕΚ 160/Α/30-10-2017), αρμόδια υπηρεσία για τον έλεγχο και γνωμοδότηση για την έγκριση οριογραμμών υδατορεμάτων ύστερα από υποβολή φακέλου οριστικής οριοθέτησης, με έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, είναι Δ/ση Τοπογραφικών Εφαρμογών της Γενικής

Δ/σης Πολεοδομίας της Γ.Γ. Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του Ν. 4258/2014.⁸

1.3.2 Κατ' εξαίρεση οριοθέτηση μικρών υδατορεμάτων

Στο νόμο Ν.4258/2014 κατηγοριοποιούνται τα υδατορέματα με την εισαγωγή για πρώτη φορά του όρου «μικρά υδατορέματα» και τον καθορισμό των τεχνικών χαρακτηριστικών τους.

Σκοπός της διάκρισης αυτής είναι η απλούστευση των διαδικασιών έγκρισης επεμβάσεων μικρής κλίμακας σε «μικρά υδατορέματα» και η δυνατότητα να αποφεύγεται η σύνταξη φακέλου οριοθέτησης σε ήσσονος σημασίας μικρά υδατορέματα εφόσον για αυτά, κατά κανόνα, δεν απαιτείται οριοθέτηση.

Σύμφωνα όμως με το άρθρο 4 παρ.2 του ίδιου νόμου, όπως ισχύει, κατ' εξαίρεση και εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι προστασίας αυτών, είναι δυνατή η οριοθέτησή των μικρών υδατορεμάτων με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Υδάτων και της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2 και 3 του παρόντος. Για τις περιπτώσεις μικρών υδατορεμάτων, εντός της Περιφέρειας Αττικής απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής του άρθρου 140 του ν. 4070/2012 (Α' 82)..

Από τα ανωτέρω είναι φανερό ότι, παρότι «μικρό» ένα υδατόρεμα μπορεί να μην είναι ήσσονος σημασίας από περιβαλλοντική και υδραυλική άποψη. Για το εάν συντρέχουν οι ειδικοί λόγοι για την κατ' εξαίρεση οριοθέτησή του, θα πρέπει να εξετάζονται οι επιδράσεις/επιπτώσεις που μπορεί να έχει η προτεινόμενη κάθε φορά δραστηριότητα που θα λάβει χώρα πλησίον ή/και επί του υδατορέματος. Επομένως, η απόφαση του Συντονιστή για την οριοθέτηση η μη ενός μικρού υδατορέματος δεν μπορεί να έχει γενικό χαρακτήρα αλλά αφορά σε συγκεκριμένο έργο/δραστηριότητα και επανεξετάζεται εφόσον ένα άλλο έργο/δραστηριότητα μπορεί να έχει διαφορετικές επιπτώσεις στο μικρό υδατόρεμα⁹.

Θέματα που αφορούν την δόμηση και τη προσωρινή οριοθέτηση μικρών υδατορεμάτων ρυθμίζονται με το 4 και 5¹⁰ του Ν. 4258/2014 όπως ισχύουν.

⁸ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΤΟΠΕΦ/48348/669 από 01-07-2019 έγγραφο της Δ/σης Τοπογραφικών Εφαρμογών της Γενικής Δ/σης Πολεοδομίας της Γ.Γ. Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

⁹ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31-05-2019 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

¹⁰ Διαμόρφωση του άρθρου 5 του Ν. 4954/2014 με το άρθρο 37 του Ν. 4964/22, ΦΕΚ-150 Α/30-7-22

2. α. Στα μικρά υδατορέματα, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1, των οποίων οι οριογραμμές δεν έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, δύναται να εφαρμόζεται για τις περιπτώσεις του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 4, κατ' εξαίρεση, ύστερα από αίτημα του ενδιαφερόμενου για έκδοση οικοδομικής άδειας δόμησης πλησίον αυτών ή για έργα διευθέτησης μικρών υδατορεμάτων, η διαδικασία της προσωρινής οριοθέτησης της παρ. 2, μη εφαρμοζομένης της επιφύλαξης της υποπερ. 4 της Α' και της υποπερ. 4 της παρ. Β' της παρ. 4 του άρθρου 3.» - **Προσθ. παρ. 2α στο άρθρο 5 με το άρθρο 37 του Ν. 4964/22, ΦΕΚ-150 Α/30-7-22**

3. Τμήματα υδατορεμάτων, εντός εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως ή εντός ορίων οικισμών, που κατ' εξαίρεση προτείνονται να διευθετηθούν με τεχνικά έργα κλειστής διατομής, οριοθετούνται με ελάχιστο όριο το εύρος καταλήψεως των τεχνικών έργων. Η επιφάνεια της ζώνης του υδατορέματος πάνω από την κλειστή διευθετημένη διατομή, χαρακτηρίζεται κοινόχρηστος χώρος, ο οποίος δεν προσμετράται στο απαιτούμενο ποσοστό κοινόχρηστων χώρων της πόλης ή του οικισμού, κατά τις εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις.

[Αρχή Τροποποίησης]«3α. Στις περιπτώσεις υδατορεμάτων που είτε απεικονίζονται σε εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια είτε σε εκτός σχεδίου γήπεδα/εκτάσεις παλαιότερα του ν. 880/1979 (Α' 58) και τα οποία έχουν διευθετηθεί με τεχνικά έργα κλειστής διατομής, η δόμηση επιτρέπεται στο οικοδομήσιμο τμήμα των όμορων οικοδομικών τετραγώνων είτε με τους όρους δόμησης της περιοχής, είτε με όρους δόμησης για τα εκτός σχεδίου γήπεδα/εκτάσεις, εφόσον τα τεχνικά έργα βρίσκονται κάτω από εγκεκριμένους και διαμορφωμένους κοινόχρηστους χώρους του ρυμοτομικού σχεδίου και έχουν κατασκευαστεί βάσει μελέτης αρμόδιας υπηρεσίας ή φορέα, όπως πιστοποιείται από την υπηρεσία ή το φορέα αυτόν ή από τη διάδοχη υπηρεσία ή από τον διάδοχο φορέα που διατηρεί το σχετικό αρχείο.

3β. Κατά την οριοθέτηση των υδατορεμάτων με οποιοδήποτε από τους προβλεπόμενους τρόπους, τίθεται εκτός συναλλαγής η ζώνη που προσδιορίζεται από τη φυσική κοίτη όπως αυτή έχει αποτυπωθεί με τις όχθες και τη βαθιά γραμμή του ρέματος στο εγκεκριμένο τοπογραφικό διάγραμμα της μελέτης οριοθέτησης, η οποία αποτελεί περιοχή εκτός πολεοδομικού σχεδιασμού. Εκκρεμείς πράξεις αναλογισμού που έχουν συνταχθεί για εκτάσεις ή τμήματα εκτάσεων της ζώνης αυτής ανακαλούνται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση, κατά το μέρος που δεν έχουν συντελεστεί.

1.3.3 Εκ' νέου οριοθέτηση υδατορεμάτων

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4258/2014 «Τα υδατορέματα των οποίων οι οριογραμμές έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 6 του Ν.880/1979 (ΦΕΚ 58/Α) και του άρθρ. 5 του Ν. 3010/2002 (Α' 91), εφόσον έχει επέλθει σημαντική μεταβολή των πραγματικών υδραυλικών, περιβαλλοντικών και πολεοδομικών δεδομένων βάσει των οποίων έγινε η αρχική οριοθέτηση, μπορεί να οριοθετούνται εκ νέου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για την κίνηση της διαδικασίας της εκ νέου οριοθέτησης απαιτείται, στην περίπτωση αυτή, απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ».

Επομένως, προκειμένου να εξεταστεί αίτημα εκ νέου οριοθέτησης υδατορέματος, θα πρέπει συσσωρευτικά να πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις. Δηλαδή σημαντική μεταβολή και των υδραυλικών και των περιβαλλοντικών και των πολεοδομικών δεδομένων όπως αυτές βεβαιώνονται από τις αρμόδιες, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία, Υπηρεσίες (π.χ. Τεχνικές Υπηρεσίες, Υπηρεσίες Περιβάλλοντος, Πολεοδομικές Υπηρεσίες). Για το λόγο αυτό οι Δ/νσεις Υδάτων, ως αρμόδιες για την εισήγηση στον Συντονιστή της Αποκ. Διοίκησης Υπηρεσίες, θα πρέπει να ζητούν τις σχετικές βεβαιώσεις.

Οριοθετήσεις οι οποίες δεν έχουν δημοσιευτεί σε ΦΕΚ, δεν ισχύουν. Οι περιπτώσεις αυτές δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν.4258/2014 και η διαδικασία οριοθέτησης θα πρέπει να επαναληφθεί ακολουθώντας την ισχύουσα νομοθεσία (Ν.4258/2014 και ΚΥΑ 140055/2017)¹¹.

1.4 Καθαρισμός και αστυνόμευση υδατορεμάτων

1.4.1 Αρμοδιότητες

Η αρμοδιότητα καθαρισμού και αστυνόμευσης των ρεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα σύμφωνα με το άρθρο 224 του Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ/τ. Α' / 133 19-07-2018), ανήκει αποκλειστικά στην Περιφέρεια, ήδη από την 19-07-2018 οπότε και δημοσιεύτηκε ο σχετικός Νόμος.

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 4 του Ν.4258/2014, σε συνδυασμό με το άρθρο 224 του Ν. 4555/2018 και το Ν. 3852/2010 όπως ισχύει, σύμφωνα με τον οποίο δεν υφίσταται διαχωρισμός μεταξύ ανοικτών και κλειστών (διευθετημένων) ρεμάτων συνάγεται ότι την αρμοδιότητα αστυνόμευσης και καθαρισμού ανοικτών και κλειστών ρεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα, εντός και εκτός σχεδίου πόλεως, εντός και εκτός των ορίων των οικισμών των Δήμων, έχει η Περιφέρεια¹².

Στην περίπτωση οριοθέτησης υδατορέματος με ή χωρίς έργα διευθέτησης, όπου προκύπτει τεκμηριωμένη αναγκαιότητα από τον πολεοδομικό σχεδιασμό για τη δημιουργία και διασφάλιση κοινόχρηστων χώρων, δύναται στην επιφάνεια της ζώνης μεταξύ φυσικής κοίτης και γραμμών οριοθέτησης να δημιουργείται κοινόχρηστος χώρος, ο οποίος δεν προσμετράται στο απαιτούμενο ποσοστό κοινόχρηστων χώρων της πόλης ή του οικισμού. Για τον κοινόχρηστο χώρο του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται ο ν. 1337/1983 (Α' 33).» - **Διαμόρφωση, ως άνω, των παρ. 3α και 3β του άρθρου 5 με το άρθρο 37 του Ν. 4964/22, ΦΕΚ-150 Α/30-7-22** (μετά από προσθ. της περίπτωση υδατορεμάτων στην παρ. 3α και αντικ. της παρ. 3β) //--// Η παρ. 3α είχε προστεθεί με το αρθ. 143 του Ν. 4495/17, ΦΕΚ-167 Α/3-11-17 ΚΑΙ Η ΠΑΡ. 3Β ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘ. 64 ΤΟΥ Ν. 4602/19, ΦΕΚ-45 Α/9-3-19[Τέλος Τροποποίησης]

4. Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση τηρείται συμβατικό και ηλεκτρονικό αρχείο με ευθύνη των οικείων Διευθύνσεων Υδάτων, στο οποίο καταχωρούνται οι διοικητικές πράξεις οριοθέτησης υδατορεμάτων συνοδευόμενες από τους αντίστοιχους φακέλους οριοθέτησης.

Τα αρχεία οριοθετήσεων που τηρούνταν μέχρι σήμερα από άλλες Υπηρεσίες, με ευθύνη τους, μεταφέρονται εντός ενός εξαμήνου στις Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

¹¹ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31-05-2019 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

¹² Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/67360/1313/02-08-2019 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και σχετικό υπ. αριθμ. Δ19/1064/Φ.ΓΕΝΙΚΑ από 03-04-2019 έγγραφο της Δ/σης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών.

Βάσει των ανωτέρω και καθώς ο καθορισμός ορεινής – πεδινής κοίτης αφορά μόνο την εκτέλεση των αντιπλημμυρικών έργων και δεν υπεισέρχεται σε θέματα προστασίας ή αστυνόμευσης των υδατορεμάτων¹³, προκύπτει επίσης ότι η αρμοδιότητα καθαρισμού των ρεμάτων ανήκει στην Περιφέρεια ανεξαρτήτως του καθορισμού ορεινής και πεδινής κοίτης.

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο του ΥΠΕΧΩΔΕ Δ7α/οικ.3147/ΕΓΚ.33/12-10-98 και το υπ. αριθμ. Δ7Γ/1220/δ. Εγκ.33/ 29-08-2011 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ καθώς και το άρθρο 79 του Π.Δ. 910/77 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 186 περ. ΣΤ εδ. 15 του Ν. 3852/2010 και το άρθρο 224 του Ν. 4555/2018, συνάγεται ότι η αρμοδιότητα καθαρισμού και αστυνόμευσης των ρεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα ασκείται δια των αρμοδίων Διευθύνσεων Τεχνικών Έργων των Περιφερειών¹⁴.

1.4.2 Καθαρισμός υδατορεμάτων

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.4258/2014 «ως καθαρισμός – άρση προσχώσεων κοίτης υδατορέματος νοείται κάθε έργο, με εξαίρεση τις αμμοληψίες, που αποσκοπεί στον καθαρισμό της κοίτης από φερτά υλικά ή άλλα εμπόδια που δυσκολεύουν την ελεύθερη απορροή των υδάτων του υδατορέματος».

Η έννοια «καθαρισμός - άρση προσχώσεων» κατά το άρθρο 4 του Ν.4258/2014, σχετίζεται έμμεσα με τον σκοπό εκτέλεσης των έργων διευθέτησης και αντιπλημμυρικής προστασίας καθώς αμφότερες επιτελούμενες εργασίες επιδιώκουν την άρση ή/και μείωση του πλημμυρικού κινδύνου και συνακόλουθα την αποφυγή δυσμενών επιπτώσεων στο φυσικό και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον.

Ωστόσο, ο «καθαρισμός - άρση προσχώσεων» αποτελεί στην ουσία εργασία συντήρησης σε υδατορέματα (χωρίς ουσιαστική αλλοίωση της φυσικής διαμόρφωσής τους) και δεν φέρει την ίδια «τεχνική» υπόσταση ενός έργου διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας.

Κατ' επέκταση, ο καθαρισμός υδατορεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα, ανοικτών και κλειστών, εντός και εκτός σχεδίου πόλεως, εντός και εκτός των ορίων των οικισμών των Δήμων, ανεξαρτήτως καθορισμού ορεινής και πεδινής κοίτης, χωρίς σαφώς να ορίζεται ως ειδική περίπτωση της «συντήρησης» τους, συντελεί στην καλή λειτουργία και συντήρηση των αντιπλημμυρικών έργων και με αυτή την έννοια δεν εντάσσεται στα τεχνικά έργα αντιπλημμυρικής προστασίας του άρθρου 7 του Ν.4258/2014¹⁵.

Σε περίπτωση ανάγκης απομάκρυνσης τυχόν φυόμενης δασικής βλάστησης επί υδατορεμάτων, εντός ή εκτός της κοίτης τους, ισχύουν και εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.Δ. 86/1969 περί Δασικού Κώδικα σχετικά με την σύνταξη πινάκων υλοτομίας, έγκρισή τους και έκδοσης, αρμοδίως, απόφασης έκτακτης κάρπωσης απόληψης δασικών προϊόντων, με αντίστοιχο ορισμό του τρόπου διάθεσης και διακίνησης των παραχθέντων δασικών προϊόντων.

Επιπλέον, στο υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/ 81818/2774 από 05-08-2022 της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Αρμοδιότητες των Υπηρεσιών σχετικά με την εκτέλεση καθαρισμών στις κοίτες (ορεινές και πεδινές) χειμάρρων (ΑΔΑ 6ΗΛΣ4653Π8-Ξ94)» επισημαίνεται ότι **οι καθαρισμοί αφορούν το σύνολο του χώρου που διαμορφώνει ένα υδατόρεμα, δηλαδή την κοίτη, τα πρανή και εν γένει τη γραμμή πλημμύρας**, ό,τι, δηλαδή, αποτελεί δια της απόφραξής του εν δυνάμει απειλή για τις κατάντη περιοχές, σε περίπτωση εμφάνισης ακραίων πλημμυρικών φαινομένων.

¹³ Σχετικό υπ. αριθμ. 175112/2304 από 08/11/2018 έγγραφο του Τμήματος Δασοτεχνικής Διευθέτησης Χειμάρρων και Έργων Ορεινής Υδρονομίας της Δ/σης Δασικών Έργων & Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Δασών & Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

¹⁴ Σχετικά με τα ανωτέρω προβλέπονται και στο υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/95856/2749 από 06-10-2020 έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος (ΑΔΑ Ψ2ΤΝ4653Π8-Θ5Π) με θέμα «Αρμοδιότητες των Δασικών Υπηρεσιών σχετικά με την εκτέλεση έργων και καθαρισμών στις ορεινές κοίτες χειμάρρων» και το υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/ 81818/2774 από 05-08-2022 της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Αρμοδιότητες των Υπηρεσιών σχετικά με την εκτέλεση καθαρισμών στις κοίτες (ορεινές και πεδινές) χειμάρρων (ΑΔΑ 6ΗΛΣ4653Π8-Ξ94)»

¹⁵ Σχετικό υπ. αριθμ. Δ19/2361/Φ.Γενικά από 12-10-2018 έγγραφό της Δ/σης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών.

Οι καθαρισμοί αυτοί, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να συγχέονται με τους καθαρισμούς των δασών (φυτοτεχνικές εργασίες), που εκτελούνται από τη Δασική Υπηρεσία κατόπιν εκπόνησης σχετικής μελέτης και που έχουν ως βασικό στόχο την αντιτυρική προστασία, τη διευκόλυνση πρόσβασης των πυροσβεστικών οχημάτων σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς, αλλά και την εκπλήρωση των σκοπών της δασικής διαχείρισης εν γένει.

1.4.3 Καθαρισμός υδατορεμάτων – Διαδικασία – Αδειοδότηση

Οι εργασίες καθαρισμού υδατορέματος εξαιρούνται της διαδικασίας της οριοθέτησης, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 του Ν.4258/2014, σε αντίθεση με τα έργα διευθέτησης και αντιπλημμυρικής προστασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3, 5 & 7 του Ν.4258/2014 όπως ισχύει, τα οποία απαιτούν οριοθέτηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση¹⁶.

Θέματα που αφορούν τις εξαιρέσεις από την υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης για εργασίες συντήρησης – καθαρισμού υδατορεμάτων, καθώς και ήπιες παρεμβάσεις για τη διευθέτησή τους, αναφέρονται στην ΥΑ ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (ΦΕΚ 2471/Β'/2016), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει και συγκεκριμένα στην 2^η Ομάδα: Υδραυλικά Έργα, α/α 15α, 15β. Πριν οποιοσδήποτε φορέας ή υπηρεσία προβεί στις πιο πάνω αναφερόμενες εργασίες, απαιτείται να υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, συνοδευόμενα από έγγραφο της αρμόδιας Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας περί απαλλαγής των εργασιών από την διαδικασία Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή και λήψης Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ) για τις περιπτώσεις εργασιών που απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΥΑ ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Όσον αφορά τις άδειες χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων, σύμφωνα με την ΚΥΑ 146896/2014 (ΦΕΚ 2878/Β'/2014) άρθρο 1 παρ. ι, δεν απαιτείται άδεια εκτέλεσης έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων ή/και χρήσης ύδατος και κατά συνέπεια δεν εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της ΚΥΑ 146896/2014 «στις εργασίες συντήρησης – καθαρισμού υδατορεμάτων καθώς και στις ήπιες παρεμβάσεις για τη διευθέτησή τους, όπως εργασίες σταθεροποίησης των πρανών τους χωρίς μεταβολή της διαίτας του υδατορέματος, καθαρισμού της κοίτης από συσσωρευμένα φερτά υλικά καθώς και για τη διασφάλιση της διατήρησης της παροχτευτικής τους ικανότητας»¹⁷.

Πριν την έναρξη των ανωτέρω εργασιών ο ενδιαφερόμενος φορέας υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης: (α) υπεύθυνη δήλωση ή βεβαίωση ότι συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις και (β) συνοπτική τεχνική έκθεση των εργασιών συνοδευόμενη από χάρτη κτηματολογίου ή αντίγραφο τοπογραφικού διαγράμματος ή απόσπασμα ορθοφωτοχάρτη ή εικόνα ψηφιακής εφαρμογής ή απόσπασμα τοπογραφικού χάρτη Γ.Υ.Σ., σε κατάλληλη κατά περίπτωση κλίμακα, με αναφορά στις συντεταγμένες της αρχής και του τέλους των σημείων εργασιών στο υδατόρεμα».

Επισημαίνεται ότι η ύπαρξη δασικής βλάστησης σε υδατορέματα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στις παρ. 1 και 2 άρθρου 3 Ν. 998/1979 (ΦΕΚ Α 289/29.12.1979) όπως ισχύει, προσδίδει δασικό χαρακτήρα στις υποκείμενες εκτάσεις και εφαρμόζεται η δασική νομοθεσία ως προς την προστασία τους. Για τα υδατορέματα όπου απουσιάζει η δασική βλάστηση, εφόσον περικλείονται από δάση (της παρ. 1 άρθρου 3 Ν. 998/1979) ή δασικές εκτάσεις (των παρ. 2 και 3 άρθρου 3 Ν. 998/1979), ή συνορεύουν με εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, αποτελώντας μέρος του δασικού οικοσυστήματος, αποκτούν τον χαρακτήρα των εκτάσεων αυτών, στα

¹⁶ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31-05-2019 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

¹⁷ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔ ΥΠ/65267/1472 από 25/10/2018 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

πλαίσια της ενιαίας διαχείρισης του φυσικού χώρου, ενώ σε διαφορετική περίπτωση δεν εφαρμόζεται η δασική νομοθεσία.

Συνεπώς, σε ότι αφορά τον καθαρισμό των υδατορεμάτων της προηγούμενης παραγράφου, αυτός θα πρέπει να γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία μετά την σύμφωνη γνώμη και έγκριση της κατά τόπου αρμόδιας δασικής υπηρεσίας. Εξαιρούνται από τα παραπάνω οι περιπτώσεις υδατορεμάτων που βρίσκονται εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων (εκτός των περιπτώσεων πάρκων και αλσών για τα οποία δεν υπάρχει αρμοδιότητα της δασικής υπηρεσίας).¹⁸

Τέλος, προκειμένου για τη προστασία του οικοσυστήματος, τα έργα καθαρισμού σε υδατορέματα συνίσταται, ειδικά σε προστατευόμενες περιοχές (π.χ. NATURA) να εκτελούνται χειρονακτικά ή με ελαφριά μηχανήματα έργων Σε περιοχές που κρίνεται απαραίτητη η απομάκρυνση δασικής βλάστησης, εφαρμόζονται οι σχετικές¹⁶ διατάξεις της κείμενης δασικής νομοθεσίας. Εφόσον από τον καθαρισμό προκύπτει αμμοχάλικο, θα πρέπει αυτό να διαχειρίζεται και να διατίθεται σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία¹⁹.

1.4.4 Καθαρισμός υδατορεμάτων - Προγραμματικές Συμβάσεις

Καίτοι ο καθαρισμός υδατορεμάτων, όπως έχει ήδη αναφερθεί, ανήκει στις αρμοδιότητες των Περιφερειών, οι Δήμοι δύνανται να προβαίνουν σε εργασίες καθαρισμού υδατορεμάτων εντός των διοικητικών τους ορίων κατόπιν σχετικής προγραμματικής σύμβασης με την οικεία Περιφέρεια.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 100 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α') όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 179 του Ν.4555/2018 (ΦΕΚ 133 Α') ορίζεται ότι «1 α. «Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, οι Δήμοι, οι Περιφέρειες, οι σύνδεσμοι Δήμων, τα δίκτυα Δήμων και Περιφερειών του άρθρου 101, οι Περιφερειακές ενώσεις Δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, καθώς και Ν.Π.Ι.Δ. στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.), οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. που ανήκουν στο δημόσιο τομέα σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 όπως ισχύει, τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στα οποία περιλαμβάνονται και τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο ή με την Εγνατία Οδό Α.Ε. ή με τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. ή με την Ε.Τ.Α.Δ. ή με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή μεταξύ τους ή και με νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου ή με τους φορείς των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α` 147), μεμονωμένα ή από κοινού...».

Από τη προπαρατεθείσα διάταξη καθίσταται σαφές ότι δεν τίθεται περιορισμός στο είδος των υπηρεσιών, όπως π.χ. ο καθαρισμός ρεμάτων, που θα περιλαμβάνει μια προγραμματική σύμβαση μεταξύ Δήμου και Περιφέρειας. Ωστόσο αξίζει να σημειωθεί ότι σε μια προγραμματική σύμβαση για την εκπλήρωση

¹⁸ Σχετικό υπ. αριθμ. 130938/2294/22-05-2013 έγγραφο της Δ/σης Αναδασώσεων και Ορεινής Υδρονομίας της Ειδικής Γραμματείας Δασών και νυν Γενικής Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Σχετικά με τα ανωτέρω προβλέπονται και στο υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/95856/2749 από 06-10-2020 έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος (ΑΔΑ Ψ2ΤΝ4653Π8-Θ5Π) με θέμα «Αρμοδιότητες των Δασικών Υπηρεσιών σχετικά με την εκτέλεση έργων και καθαρισμών στις ορεινές κοίτες χειμάρρων» και το υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/ 81818/2774 από 05-08-2022 της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Αρμοδιότητες των Υπηρεσιών σχετικά με την εκτέλεση καθαρισμών στις κοίτες (ορεινές και πεδινές) χειμάρρων (ΑΔΑ 6ΗΛΣ4653Π8-Ξ94)».

¹⁹ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31-05-2019 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

του σκοπού της ο κάθε συμβαλλόμενος αναλαμβάνει συγκεκριμένο αντικείμενο με συγκεκριμένες υποχρεώσεις²⁰.

Ειδικότερα αναφέρεται ότι έχοντας υπόψη τις ρυθμίσεις του άρθρου 16 του Ν. 998/1979, όπως ισχύει, το οποίο αναφέρεται σε «Ειδικά δασοτεχνικά έργα» και τις ρυθμίσεις του άρθρου 100 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει, σε περίπτωση που οι αρμόδιες δασικές υπηρεσίες, στην αρμοδιότητα των οποίων ανήκει το αντικείμενο του έργου ή της υπηρεσίας που σχετίζεται με την εκτέλεση δασοτεχνικών έργων, δεν δύνανται να δρομολογήσουν σχετικές ενέργειες, μπορούν να συνάψουν προγραμματική σύμβαση συγκεκριμένου προϋπολογισμού και χρονοδιαγράμματος με τον οικείο Δήμο ή την οικεία Περιφέρεια προκειμένου για την εκ μέρους τους ανάληψη του συγκεκριμένου έργου ή υπηρεσίας, κατόπιν απόφασης έγκρισης του Δημοτικού ή Περιφερειακού Συμβουλίου αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο αυτό ισχύει η υπ. 168651/728 από 27-04-2012 (ΑΔΑ: Β49Κ0-Γ25) εγκύκλιος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, & Ενέργειας με θέμα «Προγραμματικές Συμβάσεις για τη μελέτη και εκτέλεση δασοτεχνικών έργων σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις» στην οποία αναλύονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις σύναψης μιας προγραμματικής σύμβασης δασοτεχνικών έργων μεταξύ Ο.Τ.Α. και δασικών υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη και την ισχύουσα νομοθεσία για τυχόν επιμέρους τροποποιήσεις.

1.4.5 Αστυνόμευση υδατορεμάτων

Σύμφωνα με τον Οργανισμό της κάθε Περιφέρειας και τις τυχόν αποφάσεις για την παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής σε Προϊσταμένους υπηρεσιών της Περιφέρειας, ο Περιφερειάρχης ορίζει αρμόδιους υπαλλήλους οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για:

- Τον εντοπισμό καταλήψεων, επιχώσεων (μπαζώματα), ανεξέλεγκτες αμμοληψίες, απόρριψη στερεών αποβλήτων (σκουπίδια) και γενικώς όλων των παράνομων ενεργειών που γίνονται στις κοίτες των υδατορεμάτων.
- Την λήψη των προβλεπομένων, από τη νομοθεσία, διοικητικών και άλλων μέτρων στις περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν παράνομες ενέργειες στις κοίτες των υδατορεμάτων.
- Τον έλεγχο της κατάστασης που βρίσκεται η φυσική κοίτη των υδατορεμάτων.
- Τη σύνταξη δελτίου αυτοψίας στο οποίο καταγράφονται τα προβλήματα που εντοπίστηκαν και τις ενέργειες που έγιναν για την αποκατάσταση των παραβάσεων.
- Την υποβολή του ως άνω δελτίου στον Περιφερειάρχη, στον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης καθώς και στις αρμόδιες υπηρεσίες συντηρήσεως²¹.

Η διαδικασία που εφαρμόζεται για την αστυνόμευση των ρεμάτων καθορίζεται στο Κεφάλαιο Ε' «Αστυνομία των δημοσίων υδάτων» του Π.Δ. 18/21/1924 (ΦΕΚ Α' 61) «Περί κωδικοποίησης του Ν. 2853/1922 και του από 10.12.1923 Ν.Δ/τος περί τροποποίησης και προσθήκης διατάξεων των είν τον Νομ. 2853 κλπ». Επίσης στο Π.Δ./24.2.1932, «Περί του τρόπου βεβαιώσεως των περί την αστυνομίας των δημοσίων υδάτων παραβάσεων» (ΦΕΚ 51 Α'/25.2.1932) καθορίζεται ο τρόπος βεβαιώσεως των παραβάσεων στα ρέματα».

Σχετικά με την αστυνόμευση ρεμάτων, όσον αφορά την εξόρυξη, αμμοληψία κ.λ.π. εντός ή εκτός της κοίτης ποταμών, χειμάρρων κ.λ.π. ή σε ιδιωτικό χώρο, αρμόδιες υπηρεσίες είναι οι κατά τόπους Αστυνομικές και Λιμενικές Αρχές, καθώς και η Δ/ση Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών (αριθ. 56/2007 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που έγινε δεκτή με το αριθ. Δ17/81/4/Φ.2.2.1/24-5-2007 έγγραφο από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.).

Αναφορικά με τον διαχωρισμό των εννοιών «διενέργεια αμμοληψίας» και «καθαρισμός υδατορέματος» ισχύουν τα διαλαμβανόμενα του υπ. αρ. 103386 ΕΞ 2021 από 25-08-21 (ορθή επανάληψη 31-08-2021)

²⁰ Σχετικό υπ. αριθμ. 65963 από 20/11/2018 έγγραφο της Δ/σης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τ.Α. της Γενικής Δ/σης Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών

²¹ Εγκύκλιος του ΥΠΕΧΩΔΕ Δ7α/οικ.3147/ΕΓΚ.33/12-10-98

εγγράφου της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής & Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα «Οδηγίες για τη διάθεση-διαχείριση προϊόντων αμμοληψίας στο πλαίσιο καθορισμού και κατασκευής αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων σε ορεινές και πεδινές κοίτες».

Στην ίδια εγκύκλιο αναφέρεται ότι τα φερτά υλικά που προκύπτουν μετά τον καθαρισμό υδατορεμάτων ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο, ενώ ορίζεται και η συγκεκριμένη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθείται.

1.5 Αντιμετώπιση αυθαίρετης δόμησης εντός υδατορεμάτων

Όσον αφορά την αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης²², για την εκτέλεση των αποφάσεων κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών, συμπεριλαμβανομένων και ανάλογων κατασκευών εντός υδατορεμάτων, στην μεταβατική περίοδο, ήτοι μέχρι τη σύσταση των Περιφερειακών και Τοπικών Παρατηρητηρίων του Ν. 4495/2017 ΦΕΚ 167 Α' 3-11-2017 (άρθρα 2, 4 & 5), η οποία ακόμη δεν έχει πραγματοποιηθεί, ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ.1 του άρθρου 26 (Μεταβατικές διατάξεις του Τμήματος Α'), του Ν. 4495/2017, όπου προβλέπεται ότι «Μέχρι τη συγκρότηση των υπηρεσιών των άρθρων 1,2 και 3, οι αρμοδιότητές τους ασκούνται από τις υπηρεσίες, στις οποίες είχαν ανατεθεί οι αρμοδιότητες αυτές μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου»²³.

Στο πλαίσιο αυτό, όσον αφορά την εκτέλεση αποφάσεων κατεδάφισης αυθαιρέτων κτισμάτων ή κατασκευών, την ευθύνη, μέχρι τη δημοσίευση του Ν.4495/2017, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 280 του Ν.3852/2010, είχε η Αποκεντρωμένη Διοίκηση, η οποία συνεχίζει μεταβατικά να τις εκτελεί. Οι εν λόγω αποφάσεις εκδίδονται από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, κατά ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 267/1998 (ΦΕΚ 195 Α') και της σχετικής νομοθεσίας. Επίσης, για την επίσπευση της διαδικασίας κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και για τις περιπτώσεις όπου κρίνεται ότι απαιτείται αμεσότερη διαχείριση και επέμβαση, το Υ.Π.ΕΝ έχει προβεί στις εξής νομοθετικές πρωτοβουλίες:

- Επείγουσες ρυθμίσεις βάσει Ν. 4559/2018 (ΦΕΚ 142 Α/3-8-2018), άρθρο 52, με τίτλο «Επείγουσες ρυθμίσεις για κατεδαφίσεις αυθαιρέτων κτισμάτων σε αιγιαλό και δασικές εκτάσεις», όπου αναφέρεται: «Μέχρι τη συγκρότηση των Υπηρεσιών Ελέγχου Δόμησης του Κεφαλαίου Α' του Ν.4495/2017 (Α' 167), σε περιπτώσεις α) περιφράξεων σε ζώνη αιγιαλού κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 23 του ν.1337/1983 (Α' 33), β) αυθαιρέτων κτισμάτων και κατασκευών σε δάση και δασικές εκτάσεις που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται συνεπεία πυρκαγιών και έχουν κηρυχτεί αναδασωτέες σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 998/1979 και γ) αυθαιρέτων κτισμάτων και κατασκευών σε περιοχές που περιλαμβάνονται σε ρέματα που έχουν οριοθετηθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και βρίσκονται εντός Ζώνης Δυνητικού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΚΠ), σύμφωνα με τα εγκεκριμένα από την Εθνική Επιτροπή Υδάτων Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, δ) επικίνδυνων οικοδομών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 13/22.4.1929 (Α' 153), είναι δυνατό η έκδοση πράξης κατεδάφισης με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών, κατόπιν σύνταξης έκθεσης αυτοψίας των Επιθεωρητών Δόμησης του Σώματος Επιθεώρησης της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

²² Σχετικό υπ.αριθμ.ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/66240/606 από 08/10/2018 έγγραφο της Δ/σης Εφαρμογής Σχεδιασμού & Ελέγχου Δομημένου Περιβάλλοντος της Γενικής Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας.

²³ Οι αρμοδιότητες που απονέμονται στα Τοπικά Παρατηρητήρια του άρθρου 2 του Ν.4495/2017 στο πλαίσιο πάσης φύσεως ελέγχων (ιδίως δειγματοληπτικού ελέγχου Δηλώσεων Αυθαιρέτων, εντοπισμού και επιβολής κυρώσεων αυθαιρέτων κατασκευών, δειγματοληπτικού ελέγχου αδειών, ελέγχου στοιχείων ηλεκτρονικής Ταυτότητας) ασκούνται έως την συγκρότηση αυτών από την οικεία Υπηρεσία Δόμησης (Υ.ΔΟΜ). Η Κεντρική Υ.ΔΟΜ. μπορεί επίσης να ασκεί τις αρμοδιότητες αυτές.» - Διαμόρφωση, ως άνω, της παρ. 1 του άρθρου 26 (μετά από προσθ. δυο εδαφίων στο τέλος της παρ. 1) με το άρθρο 49 του Ν. 4759/20, ΦΕΚ-245 Α/9-12-20]

- Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 149 Α' 10-8-2018) όπως κυρώθηκε με το Ν. 4576/2018 ΦΕΚ 96/Α/27-11-2018, με τίτλο «Επείγοντα μέτρα για την εκτέλεση πράξεων κατεδάφισης και την αποκατάσταση ζημιών από τις πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018», στην οποία αναφέρεται (Άρθρο Πρώτο, παρ.1, εδ.α) :« Η εκτέλεση των πράξεων κατεδάφισης που εκδίδονται κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4559/2018 (Α' 142) μπορεί να πραγματοποιείται, παράλληλα με τα όργανα που προβλέπονται στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου [ήτοι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις], και από το Τμήμα Επιθεώρησης Δόμησης και Κατεδαφίσεων της Ειδικής Γραμματείας Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του π.δ. 267/1998 (Α' 195), με την επίβλεψη του ιδίου.

1.6 Δρομολόγηση έργων και δραστηριοτήτων άμεσης αντιμετώπισης συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

1.6.1 Εξαιρέση από την περιβαλλοντική αδειοδότηση

Έργα και δραστηριότητες, που απαιτούνται για την άμεση αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών πολιτικής προστασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδιασμού αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών, εξαιρούνται της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 3 Ν. 4964/2022 (Παρ. 3 άρθρου 1 και παρ. 5 άρθρου 2 Οδηγίας 2011/92/ΕΕ) «Εξαιρέσεις από την περιβαλλοντική αδειοδότηση - Τροποποίηση παρ. 2α και 2β και προσθήκη παρ. 2γ στο άρθρο 1 ν. 4014/2011»

Ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 3 Ν. 4964/2022, οι παρ. 2α και 2β του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων, αντικαθίστανται και προστίθεται νέα παρ. 2γ.

Στο πλαίσιο αυτό εξαιρούνται της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργα και δραστηριότητες που απαιτούνται αποκλειστικά για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών πολιτικής προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4662/2020 (Α' 27), περί κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, εάν η εφαρμογή της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έχει δυσμενείς συνέπειες στους σκοπούς του έργου και της δραστηριότητας. Η εκτίμηση της συνδρομής των προϋποθέσεων εξαιρέσης γίνεται με την υποβολή αίτησης από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, που συνοδεύεται από έκθεση τεκμηρίωσης, στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, η οποία αποφαινεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών.

Περαιτέρω σύμφωνα με την παρ. 2γ. του άρθρου Ν. 4964/2022, δεν απαιτείται εκ νέου περιβαλλοντική αδειοδότηση έργου, τμήματος έργου ή δραστηριότητας, εάν αυτή υφίσταται ήδη και οι προβλεπόμενες ή εκτελούμενες εργασίες αφορούν στην αποκατάσταση του έργου στην προτέρα, πριν την επέμβαση, κατάσταση.

Το θέμα μη τήρησης της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης λόγω κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, όπως και το γενικότερο θέμα της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων επείγοντος χαρακτήρα, εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙ.Π.Α.) της Γενικής Δ/σης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας²⁴.

Σημειώνεται ότι αναφορικά με τον καθαρισμό των υδατορεμάτων, την εν λόγω διαδικασία και την περιβαλλοντική αδειοδότηση ισχύει ακόμη η υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/22 (ΦΕΚ 841 Β/24-2-2022): Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471).

²⁴ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/25778/1645 από 03-04-2019 έγγραφό της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙ.Π.Α.) της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και υπ. αριθμ. Δ19/1064/Φ.ΓΕΝΙΚΑ. από 03-04-2019 έγγραφο της Δ/σης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών.

Περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρ. 23 του Ν. 4872/21 (ΦΕΚ-247 Α/10-12-21) τροποποιείται η περ. 6 ης παρ.1 του άρθρου 3 του Ν. 4258/2014 ως εξής: «6. Η διαδικασία οριοθέτησης των υδατορεμάτων δεν υπάγεται σε καθεστώς περιβαλλοντικής αδειοδότησης του ν. 4014/2011 (Α' 209) και των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί ή εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού, εκτός αν πρόκειται για έργα διευθέτησης/ αντιπλημμυρικά έργα, τα οποία προβλέπονται για την οριοθέτηση υδατορέματος. Η οριοθέτηση των υδατορεμάτων εντός της περιοχής των υπό λειτουργία λιγνιτωρυχείων εντός των πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.), της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245) πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της μεταλλευτικής δραστηριότητας και την οριστικοποίηση του αναγλύφου, με τις διαδικασίες που καθορίζονται στις σχετικές Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.).»

1.6.2 Εξαίρεση από την οριοθέτηση

Θέματα που αφορούν εξαιρέσεις από την οριοθέτηση ρυθμίζονται στο άρθρο 4 του Ν. 4258/2014 όπως ισχύει. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1.7. του άρθρου 4 του Ν.4258/2014 προβλέπεται ότι δεν απαιτείται οριοθέτηση των υδατορεμάτων για έργα ή δραστηριότητες που απαιτούνται για την άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει²⁵.

Σημειώνεται ότι πλέον ισχύει η υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/22 (ΦΕΚ 841 Β/24-2-2022): Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 Υπουργικής Απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471) και το άρθρο 3 του Ν. 4964/2022 (Παρ. 3 άρθρου 1 και παρ. 5 άρθρου 2 Οδηγίας 2011/92/ΕΕ) «Εξαιρέσεις από την περιβαλλοντική αδειοδότηση - Τροποποίηση παρ. 2α και 2β και προσθήκη παρ. 2γ στο άρθρο 1 ν. 4014/2011», όπως αναλύθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο.

Το θέμα μη τήρησης της διαδικασίας για την οριοθέτηση ρεμάτων και των χρόνων έγκρισης των σχετικών μελετών, λόγω κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Δ/σης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος (πρώην Ε.Γ.Υ.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.²⁶

1.6.3. Εκτέλεση έργων κατά παρέκκλιση διαδικασιών σε χώρο αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού.

Όσον αφορά την εκτέλεση έργων σε χώρο αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού, ισχύει το άρθρο 12Α του Ν.2971/2001 (όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 30 του Ν.4607/2019 ΦΕΚ Α 65/24.04.2019). Συγκεκριμένα:

«1. Επιτρέπεται η εκτέλεση έργων σε χώρο αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και της κοίτης πλεύσιμου ποταμού, κατά παρέκκλιση των διαδικασιών που ορίζονται στον παρόντα νόμο, συμπεριλαμβανομένης και της διαδικασίας του άρθρου 8, για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών πολιτικής προστασίας, όπως αυτές

²⁵ Η παράγραφος 2 του ν. 4014/2011 αριθμήθηκε ως παράγραφος 2α με το άρθρο 47 παράγραφος 1 του Ν.4042/2012,ΦΕΚ Α 24/13.2.2012.

²⁶ Σχετικό υπ. αριθμ. Δ19/1064/Φ.ΓΕΝΙΚΑ από 03-04-2019 έγγραφο της Δ/σης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών και σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31-05-2019 έγγραφο της Δ/σης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

προσδιορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του Ν. 3013/2002 (Α' 102) και εφόσον έχει προηγηθεί η κήρυξη μιας περιοχής σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης ή Ετοιμότητας Πολιτικής Προστασίας, με απόφαση του εκάστοτε αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3013/2002.

2. Για την εκτέλεση των έργων της ανωτέρω παραγράφου 1 απαιτείται να κατατεθεί στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία και στην αρμόδια Λιμενική Αρχή από τον φορέα εκτέλεσης του έργου η απόφαση εξαίρεσης από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με την παρ. 2β του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 του ν. 4456/2017 (Α' 42), καθώς και τεχνικός φάκελος για τα απαιτούμενα έργα, εγκεκριμένος από την αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή. Ο φορέας εκτέλεσης του έργου ενημερώνει την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία και την αρμόδια Λιμενική Αρχή για την έναρξη και το πέρας των εργασιών εκτέλεσης του έργου, καθώς και την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για την παρακολούθηση των έργων, όπου απαιτείται.
3. Αν στους χώρους στους οποίους επιτρέπεται η εκτέλεση των έργων επείγοντος χαρακτήρα προϋφίστανται έργα που έχουν γίνει χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής και έχουν κατασκευαστεί μέχρι τις 28.7.2011, μετά την εκτέλεση των έργων επείγοντος χαρακτήρα γίνεται η αδειοδότηση και παραχώρηση χρήσης του αιγιαλού των υφιστάμενων έργων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 14Α, διαφορετικά διατάσσεται η κατεδάφισή τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27. Αν για τα χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής έργα απορριφθεί η αίτηση αδειοδότησης και παραχώρησης χρήσης του αιγιαλού, αυτά κρίνονται κατεδαφιστέα.
4. Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις του άρθρου 86 του ν. 4504/2017 (Α' 184)».

1.6.4 Διαδικασίες επίσπευσης για την υλοποίηση έργων διευθέτησης

Σχετικά με τις διαδικασίες επίσπευσης για την υλοποίηση έργων διευθέτησης και ειδικότερα για την δημοπράτηση αυτών, δύναται να εφαρμοστεί, ειδικά στις περιπτώσεις που η περιοχή έχει κηρυχθεί σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, η διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 32 του παραγράφου 2.γ του Ν.4412/2016 όπως ισχύει (λόγοι κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή)²⁷.

1.7 Χαρτογραφική αποτύπωση των περιοχών που έχουν κηρυχθεί σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας

Η Δ/ση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, στο πλαίσιο του συντονιστικού της ρόλου και με στόχο την πληρέστερη ενημέρωση των Περιφερειών και Δήμων της χώρας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση /βραχεία διαχείριση συνεπειών σχετικά με τις περιοχές που αντιμετωπίζουν αυξημένο πλημμυρικό κίνδυνο, προχώρησε στην χαρτογραφική αποτύπωση των περιοχών που έχουν κηρυχθεί σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας λόγω πλημμυρικών φαινομένων κατά την περίοδο 2015-2021 σε παράθεση με τις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας²⁸, καθώς και τις Περιοχές υψηλής επικινδυνότητας πλημμύρας για περίοδο επαναφοράς 100 έτη²⁹.

Η αποτύπωση αυτή αποβλέπει στο να διευκολύνει τις Περιφέρειες και Δήμους στη δρομολόγηση έργων και δράσεων που αφορούν τόσο τον έλεγχο λειτουργίας και τη συντήρηση των υφιστάμενων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, όσο και στο προγραμματισμό και την εκτέλεση νέων έργων με βάση την

²⁷ Σχετικό 6748/9-10-2017 έγγραφο της ΓΓΠΠ και σχετικό υπ. αριθμ. Δ19/1064/Φ.ΓΕΝΙΚΑ από 03-04-2019 έγγραφο της Δ/σης Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών

²⁸ Σύμφωνα με το πρώτο στάδιο εφαρμογής της Κ.Υ.Α. Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1108 Β'/2010) για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο, από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, που αφορά στην «Προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας» και τον προσδιορισμό των «Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας» ανά Υδατικό Διαμέρισμα

²⁹ Σύμφωνα με τους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας που έχει εκδώσει η Ειδική Γραμματεία Υδάτων νυν Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε εφαρμογή της Κ.Υ.Α. Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1108 Β'/2010) για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο.

αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, που συμβάλουν στην μείωση του κινδύνου εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων με δυσμενείς επιπτώσεις.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, παρήχθησαν 15 χάρτες σε επίπεδο Περιφέρειας με διάσταση εκτύπωσης Α1 έως Α0, οι οποίοι έχουν αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή (αρχεία pdf) στην ιστοσελίδα της ΓΓΠΠ και ειδικότερα στην ενότητα «Θεματικοί Χάρτες Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας», ενώ δύναται να αποσταλούν προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και σε έντυπη μορφή, μετά από σχετικό αίτημα προς τη Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Οι ανωτέρω χάρτες παρατίθενται για λόγους προεπισκόπησης, σε διάσταση εκτύπωσης Α4, στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄** του παρόντος.

1.8 Έργα δασοτεχνικής διευθέτησης χειμάρρων και αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων σε δάση και δασικές εκτάσεις³⁰

Στα δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις οι αρμοδιότητες προγραμματισμού, μελέτης και εκτέλεσης έργων και εργασιών δασοτεχνικής διευθέτησης χειμάρρων, όπως επίσης και του προγραμματισμού, μελέτης και εκτέλεσης αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων (κορμοδέματα, κλαδοπλέγματα, κορμοφράγματα, αυλακώσεις, κλπ) ανήκουν στις κατά τόπους αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες που υπάγονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Σε δάση και δασικές εκτάσεις που η φυσική τους βλάστηση πρόσφατα έχει καταστραφεί από πυρκαγιές ο προγραμματισμός, η μελέτη και η εκτέλεση αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων (κορμοδέματα, κλαδοπλέγματα, κορμοφράγματα, αυλακώσεις, κλπ), εξετάζονται κατά προτεραιότητα από τις αρμόδιες δασικές αρχές.

Στα ιδιωτικά και διακατεχόμενα δάση τα ανωτέρω έργα πραγματοποιούνται υπό των ιδιοκτητών ή διακατόχων, σύμφωνα με εγκεκριμένες μελέτες από τις αρμόδιες δασικές αρχές, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας (άρθρα 16 και 42 του Ν.998/79).

Η παροχή κατευθύνσεων και οδηγιών στις Δασικές Υπηρεσίες για τη μελέτη και εκτέλεσή τους, αποτελεί αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Δασικών Έργων και Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Δ/ση Δασικών Έργων και Υποδομών του Υπουργείου Περιβάλλοντος εξέδωσε το 2017 σχετικό έγγραφο, στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά τα μέτρα προστασίας και οι ενέργειες αποκατάστασης σε δάση και δασικές εκτάσεις που διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και που η φυσική τους βλάστηση έχει πρόσφατα καταστραφεί από πυρκαγιές (160596/4511/30-08-2017 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, ΑΔΑ: 7ΛΑΑ4653Π8-ΠΞΛ).

Θέματα σχετικά με τη διαδικασία ανάθεσης ειδικών αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών ορεινών υδρονομικών έργων ρυθμίζονται ως ακολούθως με την τροποποίηση του άρθρου 16 του Ν. 998/79 (ΦΕΚ 289 Α'): «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας».

Σύμφωνα με το **άρθρο 74 Ν 4843/2021** (τ Α΄ 193/20.10.2021 «Διαδικασία ανάθεσης ειδικών αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών ορεινών υδρονομικών έργων - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 16 του ν. 998/1979», στο άρθρο 16 του ν. 998/1979 (Α΄ 289), περί δασοτεχνικών έργων, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

³⁰ Θέματα που αφορούν στην μεταφορά και υπαγωγή των δασικών υπηρεσιών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται στο άρθρο τρίτο της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 143) που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 4824/2021 «Κύρωση: α) της από 5.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου πυρκαγιών» (Α' 138) και β) της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις» (Α' 143) και άλλες διατάξεις» (Α' 156).

«5.α. Κατά τη μελέτη και εκτέλεση αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών ορεινών υδρονομικών έργων με σκοπό την αποκατάσταση περιοχών που έχουν πληγεί από πυρκαγιές ή πλημμυρικά φαινόμενα, με αποτέλεσμα να έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, εφαρμόζεται η περ. στ' της παρ. 3 του άρθρου 25, περί δασικών εργασιών και κατασκευών σε επικίνδυνες περιοχές, και μπορούν να ανατίθενται με προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 και του άρθρου 32α του ν. 4412/2016 (Α' 147) ή με προσφυγή στη διαδικασία απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118, κάτω των ορίων του άρθρου 5 του ως άνω νόμου. Στις περιπτώσεις αυτές, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, υπό την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου:

αα) το σύνολο των πράξεων της διαδικασίας ανάθεσης εκδίδονται από την αρμόδια δασική υπηρεσία χωρίς να απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση ή εισήγηση άλλου οργάνου,

ββ) η διαδικασία ανάθεσης ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερών, από τη σχετική πρόσκληση, με αντίστοιχη σύντμηση, όπου είναι αναγκαίο, των προθεσμιών του ν. 4412/2016 και της λοιπής κείμενης νομοθεσίας,

γγ) δεν απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.), της υποπερ. δδ' της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011 (Α' 204). Η παρούσα εφαρμόζεται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων που εκκινούν εντός της προθεσμίας κήρυξης των περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Για τις προσφυγές κατά της διαδικασίας εφαρμόζεται το άρθρο 364 του ν. 4412/2016.

β. Για την εκπόνηση των μελετών και την εκτέλεση των έργων της παρούσας παραγράφου, δεν απαιτείται η συναίνεση της παρ. 4 εκ μέρους των ιδιοκτητών ή των διακατόχων δασών και δασικών εκτάσεων, για την ανάληψη της μέριμνας της υλοποίησής τους από την δασική υπηρεσία.»

Επίσης σύμφωνα με το **άρθρο 76** του Ν. 4876/2021 (τ.Α' 251/23.12.2021) «Ανάθεση συμβάσεων έργων δασοπροστασίας»: Στην παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 998/1979 (Α' 289) προστίθεται περ. γ) ως εξής:

«γ) Οι διαδικασίες των περ. α) και β) εφαρμόζονται αναλογικώς, εξαιρουμένης της παρ. 5 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), και για τα έργα δασοπροστασίας και ειδικότερα για την ανάθεση συμβάσεων μελετών, υποστηρικτικών υπηρεσιών και έργων καθαρισμού δασών και δασικών εκτάσεων, συντήρησης δασικού οδικού δικτύου, καθώς και συντήρησης αντιπυρικών ζωνών με σκοπό την προστασία των περιοχών.».

Ακόμη στο άρθρο 2 του ν. 4824/2021 «Διατάξεις για την επίσπευση των ειδικών δασοτεχνικών έργων - Προσθήκη παρ. 1Α και τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 998/1979» προβλέπεται ότι «1. Στο άρθρο 16 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί ειδικών δασοτεχνικών έργων, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) Προστίθεται παρ. 1Α ως εξής: «1Α. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι λεπτομέρειες και τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν στη διαδικασία και τους χρόνους θεώρησης και έγκρισης των σχετικών μελετών των δασοτεχνικών έργων της ανωτέρω παρ. 1, καθώς επίσης και των μελετών του άρθρου 42.»

β) Στην παρ. 3 προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο, ως προς το προεδρικό διάταγμα για την εκτέλεση των δασοτεχνικών έργων, ως εξής: «Το ως άνω προεδρικό διάταγμα ισχύει κατά παρέκκλιση οιασδήποτε γενικής ή ειδικής διάταξης του ν. 4412/2016 (Α' 147), πλην των διατάξεων ενωσιακής προέλευσης»»

Σχετικά με ζητήματα δασικών ειδών, φυόμενων επί ιδιωτικών εκτάσεων, εκτός ορίων οικισμού και μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Κατ' εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3 του άρθρου 176 ν.δ. 86/1969, η οποία προστέθηκε με το πέμπτο άρθρο της από 13.08.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α'143), κυρωθείσα με το ν. 4824/2021 (ΦΕΚ 156Α'), εξεδόθη η υπ' αριθ. οικ.ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/79833/4393/30-8-2021 Υπ. Απόφαση (ΦΕΚ 4022Β'), σύμφωνα με την οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες και τα τεχνικά ζητήματα υλοτομίας – απόληψης καμένων ιστάμενων δένδρων της περίπτωσης (στ) της παραγράφου 1 του άρθρου 176 ν.δ. 86/1969, ως ισχύει.

Στο πλαίσιο αυτό εκδόθηκαν οι παρακάτω εγκύκλιοι του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

- Η υπ. αρ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/87055/4796 από 20-09-2021 εγκύκλιος της Δ/νσης Προστασίας Δασών της Γενικής Δ/νσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με Α.Δ.Α.: ΨΑ144653Π8-1ΚΗ με θέμα «Περί υλοτομιών και απόληψης καμένων ιστάμενων δέντρων της περίπτωσης (στ) της παραγράφου 1 του άρθρου 176 ν.δ. 86/1969, ως ισχύει» προκειμένου για την ενιαία αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν σε θέματα της διαδικασίας αδειοδότησης, υλοτομίας, απόληψης και απομάκρυνσης ιστάμενων καμένων δασικών ειδών, φυόμενων επί ιδιωτικών εκτάσεων, εκτός ορίων οικισμού και μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση παρέλευσης της τασσόμενης χρονικής δέσμευσης των είκοσι (20) ημερών για την έκδοση ατελούς αδείας, ο αιτών – ενδιαφερόμενος ενημερώνει το αρμόδιο Δασαρχείο/Δ/νση Δασών (άνευ Δασαρχείου) για τις υλοτομικές εργασίες, ενώ η απομάκρυνση και μεταφορά των καμένων δένδρων πραγματοποιείται κατόπιν εκδόσεως της σχετικής αδείας και του δελτίου μεταφοράς δασικών προϊόντων. Ελλείπει των ανωτέρω, συνεπάγεται αρμοδίως την λήψη μέτρων κατασταλτικού χαρακτήρα.
- Η ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/88339/4851 από 23-09-2021 εγκύκλιος της Δ/νσης Προστασίας Δασών της Γενικής Δ/νσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με Α.Δ.Α.: 6ΟΘΕ4653Π8-9ΗΒ με θέμα «Δενδροκομικοί χειρισμοί (κλαδεύσεις, καθαρισμοί, περιποίηση ιστάμενων δασικών ειδών), υλοτομία και απομάκρυνση ιστάμενων, κεκλιμένων και κατακείμενων δασικών δένδρων επί εκτάσεων μη δασικού χαρακτήρα και εκτός ορίων οικισμού» με την οποία παρέχονται οδηγίες αναφορικά τη δυνατότητα υλοτομίας και απομάκρυνσης ιστάμενων (ζωντανών) δασικών ειδών, τα οποία φύονται επί ιδιωτικών εκτάσεων, εκτός ορίων οικισμού και μη υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, εφαρμοζομένης της διάταξης της παραγράφου 1 (ε) και (στ) του άρθρου 177 ν.δ 86/1969 ως ισχύει, τα οποία διατίθενται για την κάλυψη ατομικών αναγκών, ακολουθώντας τα διαλαμβανόμενα της αρμοδίως εκδοθείσης Δασικής Απαγορευτικής Διάταξης, και σύμφωνα με προβλεπόμενη από την εν λόγω εγκύκλιο ακολουθητέα διαδικασία. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση παρέλευσης της κατά αντιστοιχία τασσόμενης χρονικής δέσμευσης των είκοσι (20) ημερών για την έκδοση σχετικής εγκρίσεως, ο αιτών – ενδιαφερόμενος ενημερώνει το αρμόδιο Δασαρχείο/Δ/νση Δασών (άνευ Δασαρχείου) για τις υλοτομικές εργασίες, ενώ η απομάκρυνση και μεταφορά των προϊόντων, πραγματοποιείται κατόπιν αυτής και του δελτίου μεταφοράς δασικών προϊόντων. Ελλείπει των ανωτέρω, συνεπάγεται αρμοδίως την λήψη μέτρων κατασταλτικού χαρακτήρα.

Ειδικότερα ζητήματα

- Σχετικά με ζητήματα ξυλείας καμένων δασών, ισχύει η υπ. αρ. 117627/3873 από 08-12-2021 ΑΔΑ: 6ΖΔ54653ΛΒ-ΜΨΔ εγκύκλιος της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών της Γενικής Δ/νσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων με θέμα «Γενικές Οδηγίες – Κατευθύνσεις για την διαχείριση και αξιοποίηση της ξυλείας των καμένων δασών».
- Σχετικά με εργασίες κλαδεμάτων και υλοτομίας δασικών δένδρων από τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ισχύει το Άρθρο 71 του Ν 4876/2021 Τεύχος Α' 251/23.12.2021.
- Σχετικά με τη παροχή έργων και υπηρεσιών, όπως ενδεικτικά έργων ή υπηρεσιών καθαρισμού, αντιπλημμυρικής θωράκισης, διάνοιξης αντιπυρικών ζωνών, συντήρησης δασικού οδικού δικτύου, ανάσχεσης ή αποκατάστασης διάβρωσης εδαφών οδικών δικτύων ή αντιστήριξης πρανών ή αποτροπής κατολισθητικών φαινομένων, είναι δυνατό να εφαρμόζεται και το άρθρο 144 «Διαδικασία αποδοχής δωρεών από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας του Ν 4876/2021 Τεύχος Α' 251/23.12.2021».

- Σχετικά με την υποχρεωτική κήρυξη αναδάσωσης και σύντμηση προθεσμίας για την κήρυξη έκτασης ως αναδασωτέας Τροποποίηση της παρ. 3 των άρθρων 41 και 70 του ν. 998/1979, ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2 του ν. 4824/2021.
- Για θέματα που συνδέονται με την ένταξη έργου με σκοπό την αντιμετώπιση Φυσικής Καταστροφής στο ΠΔΕ και συγκεκριμένα στην ΣΑΕ 875 ισχύει η υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΠ/103397/3418/3-11-21 ΑΔΑ: 91784653Π8-2ΟΞ Εγκύκλιος της Δ/νσης Προγραμματισμού και Δασικής Πολιτικής της Γενικής Δ/νσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων.
- Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΠ/28439/993/23-3-2022 Απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Εξουσιοδότηση υπογραφής του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Με εντολή Υπουργού» στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος» (Β'1425/24-3-2022) (ΑΔΑ: 34653Π8- 028) με την οποία «Παρέχεται η εξουσιοδότηση υπογραφής «Με εντολή Υπουργού», του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, αποφάσεων, εγγράφων και λοιπών διοικητικών πράξεων που αφορούν στη διάθεση και κατανομή πιστώσεων στους δικαιούχους του προγράμματος για την Προστασία και Αναβάθμιση των Δασών το οποίο χρηματοδοτείται από τον Ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου, για τις οποίες έχει προηγηθεί εγκριτική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου για τη δέσμευση αυτών, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος.»

1.9 Συντήρηση και αποκατάσταση της λειτουργικότητας εγγειοβελτιωτικών έργων

Σύμφωνα με το 3630/120168/13-11-2017 έγγραφο της Δ/νσης Εγγείων Βελτιώσεων & Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΑΔΑ: ΩΦΥΙ4653ΠΓ-ΖΟΒ), «ιδίως με τη λήξη της αρδευτικής περιόδου, πρέπει να δοθεί έμφαση στις εργασίες συντήρησης και στα προληπτικά μέτρα που πρέπει να λάβουν οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (Ο.Ε.Β.) και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), όσον αφορά στα έργα εγγείων βελτιώσεων δικαιοδοσίας τους, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι από ενδεχόμενες πλημμύρες» (συντήρηση στραγγιστικών δικτύων, ταφρών, αντλιοστασίων, κλπ). Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί σε περιοχές στις οποίες έχουν εκδηλωθεί πρόσφατα δασικές πυρκαγιές, όπου ο κίνδυνος εμφάνισης πλημμυρών είναι αυξημένος.

Η παροχή οδηγιών για την εκτέλεση εργασιών συντήρησης των εγγειοβελτιωτικών έργων και εγκαταστάσεων είναι αρμοδιότητα του Τμήματος Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανικού Εξοπλισμού της Διεύθυνσης Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΠΔ 97/2017).

Ζητήματα τα οποία αφορούν έργα και Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων ρυθμίζονται με το άρθρο 46 του Ν. 4456/2017, όπως ισχύει. Σύμφωνα με την παρ. 1α' του άρθρου 46 του Ν.4456/17, η Περιφέρεια έχει πλέον την εποπτεία, ήτοι τον διοικητικό, τεχνικό και διαχειριστικό-οικονομικό έλεγχο των αντικειμένων των ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ, των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (ΠΔΕ), των Τοπικών Επιτροπών Αρδεύσεων (ΤΕΑ) και του Αρδευτικού Οργανισμού Στυμφαλίας Ασωπού Κορινθίας (ΑΟΣΑΚ).

Με την ΚΥΑ 3252/99092/22-09-2017 των Υπουργών Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες που ασκούν οι Περιφέρειες για θέματα εγγειοβελτιωτικών έργων και Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων.

Ειδικότερα, μεταξύ των αρμοδιοτήτων που ασκούν οι Περιφέρειες περιλαμβάνονται:

- Η μεταβίβαση στους ΟΕΒ των αρμοδιοτήτων διοίκησης, λειτουργίας και συντήρησης των εγγειοβελτιωτικών έργων.
- Η δυνατότητα άσκησης αρμοδιοτήτων διοίκησης, λειτουργίας και συντήρησης εγγειοβελτιωτικών έργων, εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει, κατ' εξαίρεση και μέχρι την ολοκλήρωση των έργων, σε περίπτωση αδυναμίας των ΟΕΒ.

- Η μέριμνα για την πραγματοποίηση εργασιών συντήρησης και λειτουργίας εγγειοβελτιωτικών έργων,
- Η μέριμνα για τη βελτίωση, συμπλήρωση, ανακαίνιση και επέκταση εγγειοβελτιωτικών έργων που έχουν μεταβιβαστεί στους ΟΕΒ.
- Η μέριμνα για τη χρηματοδότηση συμπληρωματικών εγγειοβελτιωτικών έργων δικαιοδοσίας των ΟΕΒ και η εκτέλεση τους.
- Η μέριμνα για τη συντήρηση και αποκατάσταση φθορών ή ζημιών, οι οποίες προκαλούνται μετά τη μεταβίβαση των έργων στους ΟΕΒ.
- Η διάθεση πιστώσεων δημοσίων επενδύσεων για συμμετοχή του Δημοσίου στις δαπάνες διοίκησης, λειτουργίας και συντήρησης και αποκατάστασης ζημιών από πλημμύρες ή άλλη αιτία που συνιστά ανωτέρα βία σε έργα εγγείων βελτιώσεων δικαιοδοσίας των ΟΕΒ, καθώς και η εκτέλεση τους.
- Η παροχή οδηγιών και η παρακολούθηση εφαρμογής σχεδίων και εργασιών συντήρησης από τους ΟΕΒ.
- Η έγκριση εκτέλεσης εργασιών συντήρησης και λειτουργίας εγγειοβελτιωτικών έργων που έχουν μεταβιβαστεί στους ΟΕΒ, απολογιστικά.
- Η εποπτεία και ο τεχνικός έλεγχος των ΟΕΒ για την εκπόνηση ερευνών και μελετών και για την εκτέλεση εργασιών συντήρησης των έργων.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 5α' του άρθρου 46 του Ν.4456/17, καταργείται η αρμοδιότητα των Δήμων, όπως αναφερόταν στην παρ. 5 του αρθ. 94 του Ν. 3952/2010, στην άσκηση εποπτείας, όπου εδρεύουν, των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.) και των Τοπικών Επιτροπών Άρδευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 3881/1958.

Ειδικότερα σε περιοχές αναδασμού, η αρμοδιότητα συντήρησης εγγειοβελτιωτικών έργων Α και Β τάξης εντός περιοχών αναδασμών που κατασκευάζονται ή έχουν ήδη κατασκευαστεί από την Περιφέρεια, το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών ή το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στα οποία συμπεριλαμβάνεται και **το αγροτικό δίκτυο που κατασκευάστηκε για να εξυπηρετεί αυτά τα έργα** (όπως προκύπτει από τις αποφάσεις της Επιτροπής Αναδασμού αρ.13 Ν.674/1977) και μέχρι την κύρωση του αναδασμού και εφόσον δεν έχουν μεταβιβαστεί σε ΟΕΒ ή σε Δήμους, ανήκει στην οικεία Περιφέρεια. Το ίδιο ισχύει και για τις περιπτώσεις στις οποίες ο Ο.Ε.Β. διαλύθηκε ή είναι σε καθεστώς εκκαθάρισης, όπου η αρμοδιότητα συντήρησης παραμένει στην Περιφέρεια μέχρι να μεταβιβαστεί σε Ο.Ε.Β. ή άλλο φορέα. (αρθ 46 του Ν.4456/2017, υπ' αριθμ. 1552/134721/05-10-2018 εγκύκλιος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΑΔΑ: ΩΧΨΟ4653ΠΓ-222), 6721/18-09-2019 έγγραφό Γ.Γ.Π.Π. και 1388/239647/26-9-2019 έγγραφο της Δ/ση Εγγείων Βελτιώσεων & Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης)

1.10 Κανονισμός ασφάλειας φραγμάτων

Με την ΔΑΕΕ/οικ2287/27-12-2016 (ΦΕΚ 4420/Β'/2016) Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον Κανονισμό Ασφαλείας Φραγμάτων και τη συγκρότηση της Διοικητικής Αρχής Φραγμάτων (ΔΑΦ)³¹.

³¹ Ειδικότερα, οι αρμοδιότητες της ΔΑΦ είναι οι εξής:

1. Ελέγχει την συμμόρφωση του κυρίου του έργου στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό Ασφαλείας Φραγμάτων (ΚΑΦ).
2. Συγκροτεί την Ομάδα Εμπειρογνομόνων Φραγμάτων (ΟΕΦ),
3. Συγκροτεί τις Επιτροπές Ελέγχου Ασφάλειας Φραγμάτων (ΕΕΑΦ),
4. Αποφασίζει, μετά από αίτημα που της υποβάλλεται, για την ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού Ασφαλείας Φραγμάτων, φραγμάτων τα χαρακτηριστικά των οποίων δεν ταυτίζονται με εκείνα που αναφέρονται στις δύο πρώτες περιπτώσεις της παρ. 1 του Άρθρου 2 του ΚΑΦ.
5. Αποφασίζει για την αλλαγή της κατάταξης στις κατηγορίες φραγμάτων.
6. Αναθέτει σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις σε Ειδικούς Επιστήμονες την αντιμετώπιση εξειδικευμένων θεμάτων που απαιτούν περαιτέρω διερεύνηση.
7. Εισηγείται αρμοδίως τις απαιτούμενες εγκρίσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Ασφαλείας Φραγμάτων (ΚΑΦ) μετά από εισήγηση της ΕΕΑΦ για:
 - α) την Κατασκευή του φράγματος (ΦΚΦ)

Όπως ήδη έχει ενημερώσει η ΓΓΠΠ (1484/20-02-2017 έγγραφο ΓΓΠΠ), στο άρθρο 10 της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης θεσμοθετείται, για όλα τα φράγματα του άρθρου 2, η εκπόνηση Σχεδίου Αντιμετώπισης Επικίνδυνων Καταστάσεων (ΣΑΕΚ). Το ΣΑΕΚ καθορίζει το σύνολο των δράσεων που πρέπει να ακολουθηθούν, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι απώλειες σε ανθρώπινες ζωές και οι ζημιές σε περιουσίες, κυρίως στις κατάντη περιοχές, σε περίπτωση εμφάνισης έκτακτων περιστατικών, σε όλα τα στάδια της ζωής του φράγματος και θα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα και απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύνταξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου Πολιτικής Προστασίας για κινδύνους που συνδέονται με το φράγμα.

Σύμφωνα με το αρ. 10 της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης, η Διοικητική Αρχή Φραγμάτων (ΔΑΦ), προχώρησε στην 1^η έκδοση του Σχεδίου Πρότυπων Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Καταστάσεων (ΣΑΕΚ) (18712/Φ.ΔΑΦ/25-01-2021 έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών - ΑΔΑ: ΩΛ8Ι465ΧΘΞ-ΕΑ4). Η ΔΑΦ τον Ιούλιο του 2021 προχώρησε, κατόπιν και σχετικού αιτήματος και προτάσεων από τη ΓΓΠΠ στην 2^η έκδοση του Σχεδίου Πρότυπων ΣΑΕΚ (340039/29-11-2021 έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών - ΑΔΑ: ΨΦΝ8465ΧΘΞ-Ω61).

Λόγω των τροποποιήσεων που έκτοτε επέφερε η εφαρμογή του Ν.4662/2020 (πχ η κατάργηση του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ), η Σύσταση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, καθώς και η ανάγκη περεταίρω τροποποιήσεων του σχεδίου Προτύπων ΣΑΕΚ, ώστε αυτά να είναι συμβατά με το θεσμικό πλαίσιο πολιτικής προστασίας, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί μέχρι σήμερα, απαιτείται άμεσα η αναθεώρηση της 2^{ης} Έκδοσης «σχεδίου» Προτύπων ΣΑΕΚ.

Εκκρεμεί σχετική αλληλογραφία της ΓΓΠΠ με την ΔΑΦ. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας θα επανέλθει με νεότερο έγγραφό της σχετικά με τις διαδικασίες σχεδιασμού πολιτικής προστασίας μετά την υλοποίηση των ΣΑΕΚ.

1.11 Αρμοδιότητες στον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου όμβριων υδάτων στα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων

Για τα ολοκληρωμένα τμήματα αυτοκινητοδρόμων οι αρμοδιότητες συντήρησης του αντίστοιχου δικτύου όμβριων υδάτων προσδιορίζονται στον **ΠΙΝΑΚΑ 1 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β')**. Για τα τμήματα των αυτοκινητοδρόμων που έχουν δοθεί σε παραχώρηση, κατευθυντήριες οδηγίες προς τους παραχωρησιούχους με σκοπό την αντιπλημμυρική προστασία κατά μήκος των οδικών αξόνων εντός των ορίων παραχώρησης εκδίδονται από τη Δ/νση Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Στα υπόλοιπα τμήματα του οδικού άξονα ΠΑΘΕ που δεν έχουν δοθεί σε παραχώρηση ή κατασκευάζονται, καθώς επίσης και στο δευτερεύον οδικό δίκτυο των αυτοκινητοδρόμων (δευτερεύουσες οδοί των

β) την Πρώτη Πλήρωση του Ταμιευτήρα και τη λειτουργία του φράγματος (ΦΕΠΠ)

γ) την Εγκατάλειψη ή Αποδόμηση του φράγματος (ΦΕΕ, ΦΕΑ)

8. Εγκρίνει τη στελέχωση των οργάνων που διενεργούν τις επιθεωρήσεις.

9. Εισηγείται αρμοδίως την έγκριση, μετά από έλεγχο και εισήγηση της Ε.Ε.Α.Φ, των εκθέσεων των διαφόρων επιθεωρήσεων και ελέγχων του φράγματος, όπως αυτές περιγράφονται στο Άρθρο 16 του Κανονισμού Ασφαλείας Φραγμάτων.

10. Εισηγείται αρμοδίως την έκδοση Κανονισμών, Οδηγιών, Τεχνικών Προδιαγραφών κ.λπ. σχετικά με θέματα ασφαλείας φραγμάτων.

11. Επεξεργάζεται και εισηγείται αρμοδίως την ενσωμάτωση ευρωπαϊκών κανονισμών και οδηγιών που αφορούν στα φράγματα, στο εσωτερικό δίκαιο.

12. Εκπροσωπεί την πολιτεία σε διεθνή και ευρωπαϊκά συνέδρια, ημερίδες κ.λπ. σχετικά με τα φράγματα και την ασφάλειά τους.

13. Εκδίδει οδηγίες για τα γενικά βασικά κριτήρια σχεδιασμού φραγμάτων.

14. Συντάσσει και ενημερώνει το Μητρώο Ελληνικών Φραγμάτων κάθε έξι (6) μήνες.

15. Καθορίζει το ύψος των αμοιβών των ειδικών εμπειρογνομόνων που θα απασχολεί.

16. Εισηγείται αρμοδίως το ύψος των εισφορών που καλείται να καταβάλει ο ΚτΕ για τον έλεγχο των εκάστοτε υποβαλλόμενων φακέλων κ.λπ. σύμφωνα με το Άρθρο 26.

17. Εισηγείται αρμοδίως την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, όπως αυτές καθορίζονται στο Άρθρο 27.

18. Δημιουργεί και συντηρεί ιστοσελίδα που περιέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες, νομοθετικές ρυθμίσεις, έντυπα, μητρώο Ελληνικών φραγμάτων κ.τ.λ.

ανισόπεδων κόμβων, παράπλευροι οδοί (S.R.) των οδών της παραγράφου Α4 της ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 (ΦΕΚ 398/Β'/2007) η αρμοδιότητα συντήρησης ανήκει στην Δ/νση Υποδομών Σταθερής Τροχιάς, Συντηρήσεων Και Ασφάλειας (Δ14) της Γ.Γ.Υ./Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών ως Προϊσταμένης Αρχής και στις ΕΥΔΕ Στερεάς Ελλάδας, ΕΥΔΕ Θεσσαλίας, ΕΥΔΕ Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας & Ιονίων Νήσων και ΕΥΔΕ Μακεδονίας αντίστοιχα ως Διευθύνουσες Υπηρεσίες (ΠΔ 123/2017 - ΦΕΚ 151/Α'/2017, ΔΝΣα/οικ.44075/Φ2.2.1/06-06-2018 Απόφαση Υπουργού ΥΠΟ.ΜΕ).

Επισημαίνεται ότι, οι αρμοδιότητες για τα υλοποιούμενα έργα του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Αττικής και του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Κεντρικής Μακεδονίας, μεταφέρθηκαν από τις 31.10.2013 στην Περιφέρεια Αττικής και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αντίστοιχα (Ν. 4199/2013 , ΦΕΚ 216/Α'/2013).

Επίσης, μεταφέρονται στις παραπάνω Περιφέρειες, αντίστοιχα, οι αρμοδιότητες Προϊσταμένης Αρχής, που ασκούνται από τις Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, σε όλα τα έργα και συμβάσεις που υλοποιούνται από τις πιο πάνω Υπηρεσίες (Ν. 4199/2013 , ΦΕΚ 216/Α'/2013). Η έναρξη άσκησης των ως άνω αρμοδιοτήτων από τις Περιφέρειες καθορίζεται στο άρθρο 129 του Ν.4199/2013.

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω και όσον αφορά την συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων οι αρμόδιοι φορείς λειτουργίας και συντήρησής τους, αναφέρονται αναλυτικά στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'** (ΠΙΝΑΚΑΣ 1. «Φορείς λειτουργίας και συντήρησης αυτοκινητοδρόμων»).

1.12 Αρμοδιότητες Δήμων και Περιφερειών στον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου ομβρίων υδάτων στο οδικό δίκτυο

Ο φορέας που είναι υπεύθυνος για την συντήρηση του οδικού δικτύου είναι υπεύθυνος και για τη συντήρηση του αντίστοιχου δικτύου ομβρίων υδάτων, σύμφωνα με την παράγραφο Β.2. της ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 όπως ισχύει (ΦΕΚ 398/Β'/2007).

Η συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών περιλαμβάνει εργασίες όπως ο καθαρισμός και η συντήρηση των εσχάρων των φρεατίων υδροσυλλογής, των καπακιών των φρεατίων επίσκεψης, του σώματος των φρεατίων υδροσυλλογής, των συνδετήριων αγωγών των φρεατίων αυτών με το υφιστάμενο δίκτυο ομβρίων, των φρεατίων επίσκεψης, καθώς και των αγωγών του δικτύου ομβρίων (ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ 443/20-3-2007, ΦΕΚ 398/Β'/2007).

Ειδικότερα, το έργο αυτό περιλαμβάνει κυρίως:

- Τον καθαρισμό από φερτά υλικά των εσχάρων των φρεατίων υδροσυλλογής και του σώματος των φρεατίων υδροσυλλογής,
- Τον καθαρισμό των συνδετήριων αγωγών μεταξύ φρεατίων και κεντρικού αγωγού ομβρίων,
- Τον έλεγχο παροχτευτικότητας των αγωγών ομβρίων και τον κατά περίπτωση καθαρισμό αυτών,
- Τον έλεγχο από τυχόν φθορές και κατά περίπτωση συντήρηση – επισκευή για την καλή κατάσταση και λειτουργία των εσχάρων των φρεατίων υδροσυλλογής, του σώματος των φρεατίων υδροσυλλογής και επίσκεψης, των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των αγωγών ομβρίων και των συνδετήριων αγωγών.

Με βάση τα ανωτέρω κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α'/2010) οι αρμοδιότητες για τη συντήρηση των οδών που ανήκαν στις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (επαρχιακό οδικό δίκτυο) και στις πρώην κρατικές Περιφέρειες (εθνικό οδικό δίκτυο πλην αυτοκινητόδρομων), περιήλθαν πλέον στις νέες Περιφέρειες που συστήθηκαν με τον Ν. 3852/10 και ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους (αρθ. 186 παρ.ΙΙ.ΣΤ.1 του Ν.3852/2010).

Το υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο (πλην αυτοκινητόδρομων), όπως προκύπτει από τις αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του Ν.3481/2006 (ΦΕΚ 162Α/2-8-2006), ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός

των διοικητικών ορίων εκάστου. Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερους Δήμους, η ευθύνη κατανέμεται τμηματικά σε κάθε Δήμο που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής του ευθύνης.

Όσον αφορά τη συντήρηση του οδικού δικτύου των πρώην Δήμων και Κοινοτήτων που συνενώνονται, νοείται ότι η αρμοδιότητα αυτή ασκείται πλέον από τους Δήμους που συνιστώνται με το άρθρο 1 του Ν.3852/2010 (αρθ. 283, παρ.1 του Ν.3852/2010).

Ειδικότερα για τους Δήμους των Περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου (Νησιωτικοί Δήμοι) και για τις **αρμοδιότητες κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών** των οποίων η συντήρηση ανήκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (αρθ. 204 περ. Ε.1. του Ν. 3852/2010), μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων³² για το χρόνο έναρξης άσκησης τους από τους Δήμους, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, δηλαδή οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 **ασκούνται από την Περιφέρεια**, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτό σχετικής προθεσμίας (παρ. 1, του αρθ. 31 του Ν.4257/14, ΦΕΚ 93/Α'/2014).

Επίσης, διευκρινίζεται ότι για τους Δήμους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με πληθυσμό μικρότερο από 4.000 κατοίκους³³, σύμφωνα με το άρθρο 205 του Ν. 3852/2010, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα στον Περιφερειάρχη από τον οικείο Δήμο, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, η εκτέλεση έργων και μελετών, συνεπώς και η συντήρηση του υπόλοιπου οδικού δικτύου (δημοτικοί οδοί κ.τ.λ.) αποτελεί αρμοδιότητα της Δ/νσης Τεχνικών Έργων Κυκλάδων και της Δ/νσης Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου αντίστοιχα.

Ειδικότερα για την Περιφέρεια Αττικής, πλέον των ανωτέρω μεταφέρθηκε από 1-9-2011 και η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών που η συντήρησή τους ανήκε στις υπηρεσίες της ΓΓΔΕ (ΔΚΕΣΟ, ΔΚΕΟ, ΔΚΥΕ) του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, οι οποίες υπάγονται πλέον ως οργανικές μονάδες στην Περιφέρεια Αττικής (ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 - ΦΕΚ 398/Β'/2007, ΥΑ Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-02-2009 - ΦΕΚ 299/Β'/2009, Ν.3852/2010 - ΦΕΚ 87/Α'/2010Ν, Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α'/2011, ΥΑ.44403/2011 – ΦΕΚ 2494/Β'/2011).

Σημειώνεται ότι για το λεκανοπέδιο Αττικής η αρμοδιότητα καθαρισμού, συντήρησης και λειτουργίας των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου όμβριων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, που βρίσκεται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε., έχει μεταφερθεί από 1/1/2008 στους οικείους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής για την περιοχή αρμοδιότητάς τους, με εξαίρεση τις οδούς στις οποίες η αρμοδιότητα συντήρησης ανήκει πλέον στην Περιφέρεια Αττικής (άρθρο 7 Ν.3481/2-8-2006 - ΦΕΚ 162/Α'/2006, ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ 443/20-03-2007 - ΦΕΚ 398/Β'/2007 ΥΑ Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-02-2009 - ΦΕΚ 299/Β'/2009, 4422/Ε.Ο./30-08-2007 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, ΦΕΚ 1787/Β'/06-09-2007, Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α'/2011).

Τέλος, κατ'εξαίρεση στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ανήκει η αρμοδιότητα και ευθύνη καθαρισμού και συντήρησης των αγωγών (και των οικείων φρεατίων) παντοροϊκού συστήματος του Νομού Αττικής, ήτοι αγωγών που παροχετεύουν ενιαία όμβρια και ακάθαρτα και οι οποίοι βρίσκονται κάτωθεν των οδών των οποίων η

³² Ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους Δήμους των αρμοδιοτήτων κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών των οποίων η συντήρηση ανήκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, που τους μεταβιβάζονται στο πλαίσιο των οριζόμενων στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, ως ισχύει, καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητάς του, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α'/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α'/2013). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους Δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτομερειακό ζήτημα (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α'/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α'/2013).

³³ Για την Περιφερειακή Ενότητα Κυκλάδων οι Δήμοι Κέα, Κύθνος, Σέριφος, Σίφνος, Μήλος, Κίμωλος, Ίος, Σίκινος, Αντίπαρος, Φολέγανδρος, Ανάφη, Αμοργός, ενώ για την Περιφερειακή Ενότητα Δωδεκανήσου οι Δήμοι Κάσου, Μεγίστης, Χάλκης, Σύμης, Τήλου, Νισύρου, Αστυπάλαιας, Πάτμου, Λειψών και Αγαθονησίου.

αρμοδιότητα συντήρησης ανήκε σε υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε./ Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών (Υ.Α. Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε - ΦΕΚ 398/Β' /2007, Υ.Α. Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-02-2009 - ΦΕΚ 299/Β' /2009, Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α' /2011). Ομοίως, για την λειτουργία και συντήρηση του παντοροϊκού συστήματος αποχέτευσης που βρίσκεται στην περιοχή δραστηριότητας της Ε.Υ.Α.Θ. ΑΕ είναι υπεύθυνη η τελευταία (Ν. 2937/2001 - ΦΕΚ 169/Α' /2001).

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω και όσον αφορά την συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων κατά μήκος του Εθνικού και Επαρχιακού οδικού δικτύου, οι αρμόδιοι φορείς λειτουργίας και συντήρησής τους, αναφέρονται αναλυτικά στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - ΠΙΝΑΚΑΣ 2. «Φορείς λειτουργίας και συντήρησης Εθνικού και Επαρχιακού οδικού δικτύου»**).

Με βάση τις ανωτέρω αρμοδιότητες που έχουν οι Δήμοι και οι Περιφέρειες, προκύπτει η υποχρέωσή τους στον τακτικό έλεγχο λειτουργίας και συντήρησης, όπου τούτο κρίνεται απαραίτητο, του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών αρμοδιότητάς τους.

Τα φρεάτια υδροσυλλογής πρέπει να ελέγχονται και να καθαρίζονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι, από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών (Δ/νση Τεχνικών Έργων) για τις οδούς αρμοδιότητάς τους (εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο) και από τις αρμόδιες των Δήμων (ΔΕΥΑ, τεχνικές υπηρεσίες) στο δημοτικό οδικό δίκτυο, κατά κανόνα, πριν την έναρξη των χειμερινών βροχοπτώσεων.

Ο έλεγχος και καθαρισμός / συντήρηση των φρεατίων υδροσυλλογής πρέπει επίσης να γίνεται και μετά από κάθε σημαντικό γεγονός βροχής (ραγδαία βροχή – καταιγίδα), ειδικά σε αστικές περιοχές.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Δήμοι και οι Περιφέρειες οφείλουν να προχωρήσουν άμεσα, σε περίπτωση που τούτο δεν έχει ήδη πραγματοποιηθεί, στον προγραμματισμό περιοδικού ελέγχου και συντήρησης, όπου αυτό απαιτείται, του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών αρμοδιότητάς τους.

1.13 Αρμοδιότητες Δήμων στη συντήρηση και αποκατάσταση ζημιών του αγροτικού οδικού δικτύου

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στην παράγραφο 1.12 του παρόντος, το υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο που δεν ανήκει στις αρμοδιότητες συντήρησης των Περιφερειών (επαρχιακό οδικό δίκτυο και εθνικό οδικό δίκτυο πλην αυτοκινητόδρομων), όπως προκύπτει από τις αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του Ν.3481/2006 (ΦΕΚ 162Α/2-8-2006), ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός των διοικητικών ορίων εκάστου.

Καθώς οι οδοί του κράτους διαιρούνται σε εθνικές, επαρχιακές και δημοτικές ή κοινοτικές και αγροτικές (σύμφωνα με το άρθ.1 του ΠΔ 28/1929 «Κωδικοποίηση διατάξεων για κατασκευή-συντήρηση οδών»), προκύπτει ότι στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων ανήκει το δημοτικό ή κοινοτικό οδικό δίκτυο, καθώς και το αγροτικό οδικό δίκτυο.

Επίσης, σύμφωνα με τον Ν3852/2010, στις αρμοδιότητες των Δήμων περιλαμβάνονται εκτός των άλλων οι αρμοδιότητες μελέτης και εκτέλεσης έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα (άρθρο 94 παρ.5.2 του Ν.3852/2010).

Στο πλαίσιο αυτό και με βάση τα ανωτέρω, η συντήρηση του αγροτικού οδικού δικτύου και κατά συνέπεια η αποκατάσταση αυτού από ζημιές οι οποίες προκλήθηκαν από έντονα καιρικά φαινόμενα, ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός της χωρικής τους αρμοδιότητας.

Ειδικότερα σε περιοχές αναδασμού, η συντήρηση του λοιπού αγροτικού δικτύου, **που δεν εξυπηρετεί την λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων** όπως αναφέρεται στην παρ. 1.9 του παρόντος και μέχρι την κύρωσή του αναδασμού, είναι αρμοδιότητα του οικείου Δήμου (αρθ. 20 Ν.674/1977, αρθ. 94 του Ν.3852/2010)

Μετά την κύρωση του αναδασμού η συντήρηση του αγροτικού οδικού δικτύου που εξυπηρετεί τα εγγειοβελτιωτικά έργα αποδίδεται στον αρμόδιο Ο.Ε.Β. και το λοιπό αγροτικό οδικό δίκτυο μεταβιβάζεται με

διαπιστωτική πράξη στον Δήμο και εγγράφεται στο Κτηματολόγιο. (παρ. 8 του άρθρου 22 του Ν. 4061/2012 όπως αυτή προστέθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 37 του Ν. 4235/2014, 6721/18-09-2019 έγγραφό Γ.Γ.Π.Π. και 1388/239647/26-9-2019 έγγραφο της Δ/νση Εγγείων Βελτιώσεων & Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης).

1.14 Χαρτογραφική αποτύπωση κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας

Η Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, στο πλαίσιο του συντονιστικού της ρόλου και με στόχο την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των φορέων που εμπλέκονται σε έργα και δράσεις συντήρησης του οδικού δικτύου, αλλά και της χωρικής κατανομής των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ανά φορέα, προχώρησε στην χαρτογραφική αποτύπωση της κατανομής των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας με την χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών.

Ειδικότερα, η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ με το 7910/08-11-2017 έγγραφό της απέστειλε σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ένα ολοκληρωμένο τεύχος κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας, προς διευκόλυνση του έργου τους, το οποίο συμπεριλαμβάνει 67 χάρτες σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας ενώ παράλληλα συνέταξε και 14 χάρτες σε επίπεδο Περιφέρειας με διάσταση εκτύπωσης Α1. Αντίγραφο του ανωτέρω εγγράφου και των σχετικών χαρτών έχει αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. και ειδικότερα στον σύνδεσμο (www.civilprotection.gr/el/κατανομή-αρμοδιοτήτων-συντήρησης-οδικού-δικτύου)

Η ανωτέρω χαρτογραφική απεικόνιση πραγματοποιήθηκε με σκοπό την διευκόλυνση του έργου των φορέων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (ΕΛ.ΑΣ., Πυροσβεστικό Σώμα, ΕΚΑΒ) και των φορέων λειτουργίας και συντήρησης των δικτύων κοινής ωφέλειας (ΔΕΗ, ΔΕΔΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ, ΔΕΣΦΑ, φορείς παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών), με την παροχή χαρτογραφικών προϊόντων μικρής κλίμακας, τα οποία σε αδρές γραμμές θα αποσαφήνιζαν τον φορέα συντήρησης, άρα και τον φορέα αποκατάστασης την βατότητας, κάθε τμήματος του οδικού δικτύου.

Διευκρινίζεται ότι η χαρτογραφική αποτύπωση αφορά αποκλειστικά την κατανομή των αρμοδιοτήτων συντήρησης και όχι την αποτύπωση του χαρακτηρισμού των τμημάτων του οδικού δικτύου (Εθνικό, Επαρχιακό, Δημοτικό) η οποία μπορεί να διαφοροποιείται κατά περίπτωση και η οποία έχει πραγματοποιηθεί από την Διεύθυνση Οδικών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών.

Η αρχική χαρτογραφική αποτύπωση υποβλήθηκε στους αρμόδιους φορείς προς επικύρωση πριν την οριστική της έκδοση. Δεδομένου όμως ότι η κλίμακα στην οποία πραγματοποιήθηκε η επικύρωση της χαρτογραφικής αποτύπωσης σε πολλές περιπτώσεις δεν επέτρεπε την λεπτομερή διόρθωση της χάραξης των επί μέρους τμημάτων του οδικού δικτύου από τις Δ/νσεις Τεχνικών έργων, αλλά και του γεγονότος ότι η διαδικασία επικύρωσης για την ηπειρωτική χώρα ολοκληρώθηκε το 2009, είχε ως αποτέλεσμα σε πολλές περιπτώσεις να μην έχουν ενσωματωθεί αλλαγές στην κατανομή των αρμοδιοτήτων, νέες χαράξεις κ.τ.λ., που προέκυψαν έκτοτε.

Με σκοπό την διόρθωση τυχόν παραλείψεων, αλλά και την διαρκή επικαιροποίηση της χαρτογραφικής αποτύπωσης, η Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ απέστειλε σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς το 4103/08-06-2018 έγγραφο με τίτλο «Διαδικασία επικαιροποίησης της χαρτογραφικής αποτύπωσης αρμοδιοτήτων συντήρησης οδικού δικτύου της Χώρας» με το οποίο ζήτησε από τους φορείς συντήρησης του οδικού δικτύου (Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Εταιρίες Παραχώρησης, Δ/νσεις Τεχνικών Έργων των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων) να προχωρήσουν εκ νέου σε έλεγχο των δεδομένων που αφορούν τα τμήματα του οδικού δικτύου αρμοδιότητος τους και να αποστέλλουν στην Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ τυχόν διορθώσεις ή προσθήκες ώστε να καταστεί δυνατή η διόρθωση και η επικαιροποίηση των δεδομένων και των σχετικών χαρτών.

Οι υποδείξεις και διορθώσεις που αποστέλλονται από φορείς στο ανωτέρω πλαίσιο, ενσωματώνονται το συντομότερο δυνατό από την λήψη τους και στην συνέχεια αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΓΓΠΠ η επικαιροποιημένη έκδοση του τεύχους κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας, καθώς και επικαιροποιημένοι χάρτες σε επίπεδο Περιφέρειας με διάσταση εκτύπωσης Α1.

Η διαδικασία αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη, οπότε η εκάστοτε έκδοση της χαρτογραφικής αποτύπωσης των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου δεν θεωρείται τελική, αλλά δύναται να αναθεωρηθεί εκ νέου εφόσον προκύψουν σχόλια και παρατηρήσεις από τους αρμόδιους φορείς.

Τέλος διευκρινίζεται ότι, η χαρτογραφική απεικόνιση της κατανομής των αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας, δεν είναι δεσμευτική για τους φορείς συντήρησης και δεν υποκαθιστά, τις σχετικές αποφάσεις σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

1.15 Προειδοποιητική σήμανση σε ιρλανδικές διαβάσεις

Στα σημεία στα οποία το οδικό δίκτυο διασταυρώνεται με υδατορέματα, κυρίως χειμαρρικής απορροής, χωρίς γέφυρα, όπου για τη διευκόλυνση της τοπικής κυκλοφορίας έχει εφαρμοστεί πρόχειρη κατασκευαστική λύση (τσιμεντόστρωση), γνωστές και ως **Ιρλανδικές διαβάσεις**, ο κίνδυνος παράσυρσης διερχόμενων οχημάτων και πεζών είναι αυξημένος όταν αυτές κατακλύζονται από νερά.

Στις περιπτώσεις αυτές των Ιρλανδικών διαβάσεων, για την αποφυγή ατυχημάτων θεωρείται σκόπιμο οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης του οδικού δικτύου, να προχωρήσουν σε καταγραφή των ιρλανδικών διαβάσεων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους και να τοποθετούν κατάλληλη προειδοποιητική σήμανση (πινακίδα Κ-25) , όπου αυτό δεν έχει ήδη πραγματοποιηθεί, καθώς και συμπληρωματική ενημερωτική πινακίδα με σχετικό προειδοποιητικό κείμενο, όπως «ΠΡΟΣΟΧΗ. ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ ΜΗ ΔΙΕΡΧΕΣΤΕ. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΑΡΑΣΥΡΣΗΣ – WARNING IN CASE OF FLOOD. DO NOT PASS. TURN AROUND».

Νοείται ότι οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. δύναται να λαμβάνουν εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών προσωρινά μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας, όταν αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερους λόγους ασφαλείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις για την αντιμετώπιση τελείως προσωρινών καταστάσεων (άρθρ. 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας Ν. 2696/1999 – ΦΕΚ 57/Α'/1999, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με την παρ. 9 του άρθρου 48 του Ν. 4313/2014).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

2.1 Έργα και μέτρα πρόληψης και προπαρασκευαστικές δράσεις των Δήμων για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων

2.1.1 Προληπτικά έργα των Δήμων που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων

Τα προληπτικά έργα των Δήμων που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων καθώς και των συνεπειών τους, όπως έχει ήδη αναφερθεί στο Πρώτο Μέρος του παρόντος, δρομολογούνται με εντολή Δημάρχων και προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες:

- Τον έλεγχο και τη συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών αρμοδιότητας Δήμου
- Τον έλεγχο και τη συντήρηση του αντιπλημμυρικών έργων, αρμοδιότητας λειτουργίας και συντήρησης του Δήμου.
- Τον έλεγχο και τη συντήρηση εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητας Δήμου
- Τον προγραμματισμό και εκτέλεση νέων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας

2.1.2 Προπαρασκευαστικές δράσεις των Δήμων

Τα προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτουν οι Δήμοι για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, δρομολογούνται με εντολή Δημάρχων και προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες:

- Ορισμός υπευθύνων του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου.
- Συντήρηση εξοπλισμού και μέσων που θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Σύνταξη σχεδίων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, με βάση τις οδηγίες σχεδίασης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ», όπως εκάστοτε ισχύει, και του Πρότυπου Υποδείγματος Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων για την σύνταξη σχεδίων από τους Δήμους της χώρας, όπως εκάστοτε ισχύει, που εκδίδονται από την ΓΓΠΠ
- Σύνταξη ή επικαιροποίηση των μνημονίων ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, από τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, βάσει των δράσεων που προβλέπονται Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, όπως εκάστοτε ισχύει. Το ανωτέρω μνημόνιο ενεργειών προσαρτάται στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου
- Μετά τη σύνταξη ή επικαιροποίηση των ανωτέρω μνημονίων ενεργειών, κρίνεται σκόπιμο για λόγους άμεσης κινητοποίησης αντίγραφα του μνημονίου ενεργειών (συμπεριλαμβανομένου καταλόγου με τηλέφωνα επικοινωνίας των επιχειρησιακά υπευθύνων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης) να κοινοποιούνται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. σε επίπεδο Δήμου
- Κατάρτιση μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς, με την μορφή Μητρώου Εργοληπτών (εταιρειών – φυσικών προσώπων) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, για την εξασφάλιση

επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την πλημμυρικών φαινομένων

- Ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων
- Σύσταση και συγκρότηση επιτροπών καταγραφής ζημιών για την χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία πλημμυρικών φαινομένων (προνοιακό επίδομα)
- Εκ των προτέρων προσδιορισμός χώρων προσωρινής εναπόθεσης φερτών υλικών και μπαζών από τους χώρους αρμοδιότητας των Δήμων μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Σύγκληση των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων (ΣΤΟ) με ευθύνη των Δημάρχων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2.1.3 του παρόντος.
- Συμμετοχή στα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΣΟΠΠ), εφόσον προσκληθεί, για την επίλυση ζητημάτων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων
- Διενέργεια ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την εκπαίδευση του προσωπικού και την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υπηρεσιών του Δήμου για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ (παράγραφος 2.1.4 του παρόντος).

Οι ανωτέρω δράσεις πολιτικής προστασίας έχουν ως στόχο την προετοιμασία του μηχανισμού πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

2.1.3 Προπαρασκευαστική σύγκληση Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων των Δήμων (Σ.Τ.Ο.)³⁴ για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Στο πλαίσιο του συντονισμού και της επίβλεψης του έργου της πολιτικής προστασίας για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός των διοικητικών ορίων των Δήμων, κρίνεται απαραίτητο με ευθύνη των Δημάρχων να συγκαλούνται ετησίως πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου, τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΤΟ) με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων. Στις συνεδριάσεις αυτές θα εξετασθούν θέματα σχετικά με:

- την ετοιμότητα των υπηρεσιών των Δήμων που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας (συντήρηση εξοπλισμού και μηχανημάτων, ανάθεση και καταμερισμός αρμοδιοτήτων, εξουσιοδοτικές πράξεις, κλπ)
- τη διασφάλιση της επικοινωνίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και οργάνων σε επίπεδο Δήμου για την απρόσκοπτη ροή πληροφοριών
- την ενημέρωση της οργανικής μονάδας Πολιτικής Προστασίας του Δήμου για τις δράσεις που αναλαμβάνουν οι λοιποί επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς και υπηρεσίες σε επίπεδο Δήμου (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ) στο πλαίσιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

³⁴ Εξακολουθούν να ισχύουν βάσει του Άρθρου Τέταρτου παρ. 4 της ΠΝΠ της 14-03-2020 (ΦΕΚ 64/Α'/2020) η ισχύς της οποίας κυρώθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 4682 τ.Α' 76/03.04.2020 και της υπ. αριθμ. 8778 από 14-03-2020 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας περί «Αναβίωσης ή εξακολούθησης λειτουργίας επιχειρησιακών και διοικητικών δομών, λειτουργιών και οργάνων της ΓΓΠΠ σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας τους προ της δημοσίευσής του Ν. 4662/2020, και μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης του ως άνω νόμου» (ΑΔΑ: ΩΑΨΝ46ΜΤΛΒ-ΛΧΦ).

- το συντονισμό δράσεων πολιτικής προστασίας των λοιπών φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ) σε επίπεδο Δήμου για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- τις αρμοδιότητες του Δήμου στη συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών στο οδικό δίκτυο εντός της επικράτειας του Δήμου, με έμφαση στο αγροτικό οδικό δίκτυο
- την κατάσταση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών καθώς και των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας Δήμου,
- τον προσδιορισμό μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας όταν προβλέπεται από την ΕΜΥ η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχές και καταιγίδες, κλπ.)
- προσδιορισμός δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, βάσει των δράσεων που προβλέπονται στο Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, όπως εκάστοτε ισχύει,
- Την αξιοποίηση των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις για την υποστήριξη του έργου του Δημάρχου στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

καθώς και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στα ΣΤΟ να κληθούν και εκπρόσωποι της οικείας ΔΕΥΑ (Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης), προκειμένου να ενημερώσουν σχετικά με τις εργασίες καθαρισμού φρεατίων υδροσυλλογής και μέτρων προστασίας υποδομών ύδρευσης έναντι πλημμυρικού κινδύνου, κλπ.

Επίσης, στα ΣΤΟ είναι σκόπιμο να κληθούν να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ) που δραστηριοποιούνται στα όρια ευθύνης των αντίστοιχων Δήμων, για να ενημερώσουν σχετικά με την καλή λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητάς τους (στραγγιστικά δίκτυα, στραγγιστικοί τάφροι, αρδευτικά και στραγγιστικά αντλιοστάσια, κλπ), καθώς και για να επιλυθούν ζητήματα σχετικά με την αρμοδιότητα συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών στο αγροτικό οδικό δίκτυο σε περιοχές αναδασμών, κλπ.

Στην συνέχεια, οι αποφάσεις και τα πρακτικά των Σ.Τ.Ο. να διαβιβαστούν, με ευθύνη των γραμματέων των ΣΤΟ, στα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, στους εκπροσωπούμενους στα Σ.Ο.Π.Π. φορείς, στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας και στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την ενημέρωση του Περιφερειάρχη και του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντίστοιχα, στο πλαίσιο της αμοιβαίας συνεργασίας και διαλειτουργικότητας μεταξύ των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

2.1.4 Διενέργεια Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμων της χώρας

Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων σε τακτά χρονικά διαστήματα, συνιστά την πιο ασφαλή μέθοδο για την τακτική και σε βάθος δοκιμασία, εκπαίδευση και αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας, επάρκειας, αλλά και του επιτυχούς συντονισμού των φορέων σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στο πλαίσιο αυτό, **μετά την ολοκλήρωση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων του Δήμου**, με εντολή των Δημάρχων, τα γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων καλούνται να προγραμματίζουν σε ετήσια βάση μια άσκηση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, βάσει του ανωτέρω σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης και της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών.

Οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να εστιάζουν κατά κύριο λόγο σε θέματα κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών των Δήμων, με στόχο την επαύξηση της διαλειτουργικότητας και συνεργασίας όλων των οργανικών μονάδων των Δήμων, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου στην αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Τονίζεται ότι σε αρχικό στάδιο οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στην άσκηση των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών των Δήμων, για τη βελτίωση του σχεδιασμού τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, χωρίς την εμπλοκή άλλων φορέων και υπηρεσιών (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ).

Σε δεύτερο στάδιο θα κληθούν να συμμετέχουν στις ανωτέρω ασκήσεις και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς σε επίπεδο Δήμου (διυπηρεσιακή άσκηση), στο πλαίσιο συντονισμού και διαλειτουργικότητας μεταξύ τους, για υλοποίηση δράσεων που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Η Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ δύναται να συνδράμει στον σχεδιασμό, διεξαγωγή και αποτίμηση των ανωτέρω ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμου, κατόπιν σχετικού αιτήματος.

2.2 Έργα και μέτρα πρόληψης και προπαρασκευαστικές δράσεις των Περιφερειών για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων

2.2.1 Προληπτικά έργα των Περιφερειών που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων

Τα προληπτικά έργα των Περιφερειών που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων καθώς και των συνεπειών τους, όπως έχει ήδη αναφερθεί στο Πρώτο Μέρος του παρόντος, δρομολογούνται με εντολή Περιφερειάρχη και προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες:

- Τον έλεγχο και τη συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών αρμοδιότητας Περιφέρειας
- Τον έλεγχο και τη συντήρηση του αντιπλημμυρικών έργων, αρμοδιότητας λειτουργίας και συντήρησης της Περιφέρειας
- Την εκτέλεση εργασιών καθαρισμού ρεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα, εφόσον συντρέχουν λόγοι μετά από σχετικό έλεγχο
- Τον έλεγχο και τη συντήρηση εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητας Περιφέρειας
- Την παροχή οδηγιών και η παρακολούθηση εφαρμογής σχεδίων και εργασιών συντήρησης εγγειοβελτιωτικών έργων από τους ΟΕΒ
- Τον προγραμματισμό και εκτέλεση νέων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας

2.2.2 Προπαρασκευαστικές δράσεις των Περιφερειών

Τα προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτουν οι Περιφέρειες για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, δρομολογούνται με εντολή Περιφερειάρχων ή των αρμόδιων Αντιπεριφερειάρχων που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι Περιφερειάρχες, προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες:

- Συντήρηση εξοπλισμού και μέσων της Περιφέρειας (συμπεριλαμβανομένων και των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων) που θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Σύνταξη σχεδίων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, με βάση τις οδηγίες σχεδίασης του Γενικού

Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία «ΔΑΡΔΑΝΟΣ», όπως εκάστοτε ισχύει,

- Σύνταξη ή επικαιροποίηση των μνημονίων ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, από τις Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, βάσει των δράσεων που προβλέπονται στο Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, όπως εκάστοτε ισχύει. Το ανωτέρω μνημόνιο ενεργειών προσαρτάται στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων της Περιφέρειας
- Μετά τη σύνταξη ή επικαιροποίηση των ανωτέρω μνημονίων ενεργειών, κρίνεται σκόπιμο για λόγους άμεσης κινητοποίησης να κοινοποιούνται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. σε επίπεδο Περιφέρειας
- Κατάρτιση μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς, με την μορφή Μητρώου Εργοληπτών (εταιρειών – φυσικών προσώπων) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την πλημμυρικών φαινομένων,
- Ορισμό Περιφερειακού Συντονιστή Κρατικής Αρωγής (άρθρο 15 Ν.4797/2021 όπως ισχύει), με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα, ο οποίος αποτελεί τον μόνιμο σύνδεσμο της Περιφερειακής Ενότητας με την Επιτροπή του άρθρου 13 «Κυβερνητική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής» του Ν. 4797/2021 όπως ισχύει. Το έργο του Περιφερειακού Συντονιστή Κρατικής Αρωγής, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του Ν.4797/2021 περί κρατικής αρωγής προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, εκτελείται υπό τις οδηγίες και τον άμεσο έλεγχο του Αντιπεριφερειάρχη, στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες που απορρέουν από το άρθρο 160 του ν. 3852/2010 (Α' 87).
- Ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων
- Εκ των προτέρων προσδιορισμός χώρων προσωρινής εναπόθεσης φερτών υλικών και μπαζών από τους χώρους αρμοδιότητας των Περιφερειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σε συνεργασία με τους οικείους Δήμους
- Σύγκληση των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, με εντολή των Περιφερειάρχων και ευθύνη των Αντιπεριφερειάρχων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2.2.3 του παρόντος.
- Διενέργεια ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την εκπαίδευση του προσωπικού και την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υπηρεσιών της Περιφέρειας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ (παράγραφος 2.2.4 του παρόντος).

Οι ανωτέρω δράσεις πολιτικής προστασίας έχουν ως στόχο την ετοιμότητα του μηχανισμού πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Τονίζεται ότι στο πλαίσιο της προετοιμασίας, στην αρχή κάθε έτους οι Περιφερειάρχες με απόφασή τους, η οποία εκδίδεται κατ' εξαίρεση όλων των υφισταμένων διατάξεων που αφορούν στην αντίστοιχη λειτουργία άλλων υπηρεσιών των Περιφερειών και συνοδεύεται από την πρόβλεψη για τη δέσμευση της σχετικής δαπάνης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 29 του Ν. 4483/2017 – ΦΕΚ 107/Α' /2017), θα καθορίζουν το ωράριο λειτουργίας των Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, ως προς την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από φυσικά φαινόμενα ή τεχνολογικά συμβάντα, σε 24ωρη ή 12ωρη

βάση κατά τις εργάσιμες ημέρες του έτους, τις Κυριακές και τις εξαιρέσιμες ημέρες του έτους (άρθρο 29 του Ν. 4483/2017 – ΦΕΚ 107/Α'/2017).

2.2.3 Προπαρασκευαστική σύγκληση Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.)³⁵ των Περιφερειακών Ενοτήτων για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Στο πλαίσιο του συντονισμού και της επίβλεψης του έργου της πολιτικής προστασίας για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός των διοικητικών τους ορίων, κρίνεται απαραίτητο με εντολή των Περιφερειάρχων και ευθύνη των κατά τόπους αρμοδίων χωρικών Αντιπεριφερειάρχων να συγκαλούνται ετησίως πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου, τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των Περιφερειακών Ενοτήτων με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων .

Στις συνεδριάσεις αυτές θα εξετασθούν θέματα σχετικά με:

- την ετοιμότητα των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των Περιφερειακών ενοτήτων που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας (συντήρηση εξοπλισμού και μηχανημάτων, ανάθεση και καταμερισμός αρμοδιοτήτων, εξουσιοδοτικές πράξεις, κλπ)
- τη διασφάλιση της επικοινωνίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και οργάνων σε επίπεδο Περιφέρειας για την απρόσκοπτη ροή πληροφοριών
- την ενημέρωση της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας για τις δράσεις που αναλαμβάνουν οι λοιποί επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς και υπηρεσίες σε επίπεδο Περιφέρειας (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ) στο πλαίσιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων
- το συντονισμό δράσεων πολιτικής προστασίας των λοιπών φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ) για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- την κατάσταση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών, ζητημάτων που αφορούν τις εργασίες καθαρισμού υδατορεμάτων, καθώς και των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας Περιφέρειας,
- τον προσδιορισμό μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας όταν προβλέπεται από την ΕΜΥ η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχές και καταιγίδες)
- προσδιορισμός δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, βάσει των δράσεων που προβλέπονται στο Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων, όπως εκάστοτε ισχύει.
- Την αξιοποίηση των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο Περιφέρειας σε δράσεις για την υποστήριξη του έργου του Αντιπεριφερειάρχη στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων,

καθώς και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

³⁵ Εξακολουθούν να ισχύουν βάσει του Άρθρου Τέταρτου παρ. 4 της ΠΝΠ της 14-03-2020 (ΦΕΚ 64/Α'/2020) η ισχύς της οποίας κυρώθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 4682 τ.Α' 76/03.04.2020 και της υπ. αριθμ. 8778 από 14-03-2020 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας περί «Αναβίωσης ή εξακολούθησης λειτουργίας επιχειρησιακών και διοικητικών δομών, λειτουργιών και οργάνων της ΓΓΠΠ σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας τους προ της δημοσίευσης του Ν. 4662/2020, και μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης του ως άνω νόμου»(ΑΔΑ: ΩΑΨΝ46ΜΤΛΒ-ΛΧΦ).

Επίσης, κρίνεται σκόπιμο στις ανωτέρω συνεδριάσεις των ΣΟΠΠ να διευκρινιστούν έγκαιρα, ζητήματα που αφορούν τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Περιφερειών και των Δήμων σε έργα συντήρησης αντιπλημμυρικών έργων στα όρια ευθύνης των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και ζητήματα που αφορούν τον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου ομβρίων υδάτων στο οδικό δίκτυο, με έμφαση στις αστικές περιοχές.

Στα ΣΟΠΠ είναι σκόπιμο να κληθούν να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ) που δραστηριοποιούνται στα όρια ευθύνης των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων, για να ενημερώσουν σχετικά με την καλή λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητάς τους (στραγγιστικά δίκτυα, στραγγιστικοί τάφροι, αρδευτικά και στραγγιστικά αντλιοστάσια, κλπ).

Μετά τη σύγκληση των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, οι γραμματείς των ΣΟΠΠ θα κοινοποιήσουν άμεσα τα πρακτικά της συνεδρίασης στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες, στις οικείες Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, καθώς και στους εκπροσωπούμενους στα Σ.Ο.Π.Π. φορείς.

Ειδικότερα για την Μητροπολιτική Περιφέρεια Αττικής, ο Περιφερειάρχης Αττικής, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα, δύναται κατά την κρίση του να συγκαλέσει και το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο. Ομοίως για την Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης, ο Αντιπεριφερειάρχης Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα, δύναται επίσης κατά την κρίση του να συγκαλέσει και το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο.

2.2.4 Διενέργεια Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφερειών της χώρας

Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων σε τακτά χρονικά διαστήματα, συνιστά την πιο ασφαλή μέθοδο για την τακτική και σε βάθος δοκιμασία, εκπαίδευση και αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας, επάρκειας, αλλά και του επιτυχούς συντονισμού των φορέων σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στο πλαίσιο αυτό, **μετά την ολοκλήρωση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων της Περιφέρειας**, με εντολή των Περιφερειάρχων, οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών καλούνται να προγραμματίζουν σε ετήσια βάση μια άσκηση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, βάσει του ανωτέρω σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης και της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών.

Οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να εστιάζουν κατά κύριο λόγο σε θέματα κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών της Περιφέρειας, με στόχο την επαύξηση της διαλειτουργικότητας και συνεργασίας όλων των οργανικών μονάδων των Περιφερειών, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου στην αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Τονίζεται ότι σε αρχικό στάδιο οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στην άσκηση των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών των Περιφερειών, για τη βελτίωση του σχεδιασμού τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, χωρίς την εμπλοκή άλλων φορέων και υπηρεσιών (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ).

Σε δεύτερο στάδιο θα κληθούν να συμμετέχουν στις ανωτέρω ασκήσεις και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς σε επίπεδο Περιφέρειας (διυπηρεσιακή άσκηση), στο πλαίσιο συντονισμού και διαλειτουργικότητας μεταξύ τους, για υλοποίηση δράσεων που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Η Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ δύναται να συνδράμει στον σχεδιασμό, διεξαγωγή και αποτίμηση των ανωτέρω ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας κατόπιν σχετικού αιτήματος.

2.3 Προπαρασκευαστικές δράσεις των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για τον κίνδυνο πλημμυρών:

- συμμετέχουν δια των αρμοδίων οργανικών τους μονάδων στα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα των οικείων Δήμων και στα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, στο πλαίσιο αμοιβαίας ενημέρωσης και συνεργασίας,
- εξασφαλίζουν την ετοιμότητα του προσωπικού και των μέσων που διαθέτουν για την υποστήριξη του έργου των Δήμων και των Περιφερειών στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων, εφόσον τούτο κριθεί αναγκαίο,
- συμβάλλουν δια των αρμοδίων Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας στην ενημέρωση των Δήμων για ζητήματα που αφορούν το σχεδιασμό και τις δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, που εκδίδονται από την Γ.Γ.Π.Π.,
- συμβάλλουν δια των αρμοδίων Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας στη άμεση ενημέρωση των οικείων Δήμων προκειμένου να τεθούν σε κατάσταση αυξημένης ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πρόβλεψης επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως οι έντονες βροχοπτώσεις, καταιγίδες, κλπ. σύμφωνα με το ειδικό προειδοποιητικό σήματος που εκδίδει η Γ.Γ.Π.Π. δια της Μονάδας Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3 -COMPRES) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ ³⁶,
- συμβάλλουν στην ενημέρωση του κοινού, με βάση τις οδηγίες και το έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας,
- συντάσσουν ή επικαιροποιούν τα μηνύματα ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από πλημμύρες, δια των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, προκειμένου να συμβάλλουν με το προσωπικό και των μέσα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, εφόσον τούτο κριθεί απαραίτητο.

Θέματα που αφορούν στην μεταφορά και υπαγωγή των δασικών υπηρεσιών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται στο άρθρο τρίτο της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 143) που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 «Κύρωση: α) της από 5.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου πυρκαγιών» (Α' 138) και β) της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις» (Α' 143) και άλλες διατάξεις» (Α' 156).

³⁶ Το υπ.αρ. 159/17-01-2022 έγγραφο του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.) του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας συνδέεται κυρίως με τον συντονισμό των δράσεων όλων των φορέων που εμπλέκονται εκ του θεσμικού πλαισίου με ευθύνες και υποχρεώσεις στην αντιμετώπιση κινδύνων από πλημμυρικά φαινόμενα, με το συντονισμό της διοίκησης για την άμεση ανταπόκριση σε καταστάσεις εκτάκτων αναγκών που προέρχονται από πλημμυρικά φαινόμενα, καθώς και για τη διαχείριση των συνεπειών που ενδέχεται να προκληθούν.

Οι **Δήμαρχοι, οι Περιφερειάρχες** και οι **Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων** παρακαλούνται να συμβάλουν στην υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν με την κατά περίπτωση έκδοση σχετικών αποφάσεων και την δρομολόγηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν δια των αρμόδιων οργανικών μονάδων Πολιτικής Προστασίας.

Η **Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Δασών**, παρακαλείται να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος στις κατά τόπους αρμόδιες περιφερειακές δασικές υπηρεσίες προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν και για την συμμετοχή εκπροσώπων τους στις ανωτέρω ειδικές συνεδριάσεις των ΣΟΠΠ και ΣΤΟ και στις ασκήσεις πολιτικής προστασίας που θα διοργανωθούν από τις Περιφέρειες και τους Δήμους της χώρας, καθώς και για κατά την κρίση της έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που την αφορά και εμπλέκεται.

Οι οργανικές μονάδες του **Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών** στις οποίες αποστέλλεται το παρόν παρακαλούνται να διαβιβάσουν αντίγραφο του παρόντος στις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν καθώς και κατά την κρίση τους έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.

Οι προς κοινοποίηση φορείς (**ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, ΔΕΗ, κλπ**) παρακαλούνται να προχωρήσουν, δια των αρμοδίων Υπηρεσιών τους, στον έλεγχο όλων των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητάς τους, κατά προτεραιότητα σε περιοχές που θεωρούνται επικίνδυνες για πρόκληση ζημιών από πλημμύρες και να αποκαταστήσουν άμεσα τυχόν δυσλειτουργίες τους. Ειδικότερα, οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης και οι Εταιρίες Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και Θεσσαλονίκης παρακαλούνται να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας των εγκαταστάσεών τους από πλημμυρικά φαινόμενα, ιδιαίτερα των αντλιοστασίων και των υδραγωγείων.

Φορείς υπεύθυνοι για τη λειτουργία και συντήρηση εγγειοβελτιωτικών έργων (**ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ και ΟΤΑ**), ειδικά σε περιοχές με ιστορικό πλημμυρών, παρακαλούνται να προβούν στον έλεγχο και συντήρηση έργων αρμοδιότητάς τους, ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος πλημμυρών σε οικισμούς, υποδομές και εκμεταλλεύσεις πλησίον των ανωτέρω έργων. Επισημαίνεται ότι κρίνεται απαραίτητη η έγκαιρη άρση των προσωρινών φραγμάτων στις στραγγιστικές τάφρους, τα οποία χρησιμοποιούνται για λόγους άρδευσης των καλλιεργειών, πριν την έναρξη του υδρολογικού έτους ώστε να μην περιορίζεται η ροή των πλεοναζόντων υδάτων.

Η **ΚΕΔΕ** στην οποία κοινοποιείται το παρόν, παρακαλείται να συμβάλει με σχετική ενημέρωση των Δήμων της χώρας για την έκδοση του παρόντος.

Το 7767/30-10-2019 έγγραφό μας «Σχέδιο δράσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων» (ΑΔΑ: ΩΧΦΧ46ΜΚ6Π-ΩΛΨ) αντικαθίσταται ως εξής α) ως προς το Μέρος Πρώτο «Έργα Αντιπλημμυρικής Προστασίας για τη Μείωση του Κινδύνου » και τα έργα και μέτρα πρόληψης και προπαρασκευαστικές δράσεις των Δήμων, των Περιφερειών και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων από το παρόν και β) ως προς τα λοιπά περιεχόμενα από το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με την κωδική ονομασία “ΔΑΡΔΑΝΟΣ”, όπως εκάστοτε

ισχύει, στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης". Επίσης με το παρόν αντικαθίσταται και το υπ. αρ. 7187/07-10-2019 έγγραφο της ΓΓΠΠ με θέμα «Διευκρινίσεις αναφορικά με τα αντιπλημμυρικά έργα, την οριοθέτηση υδατορεμάτων, τον καθαρισμό και την αστυνόμευση υδατορεμάτων και την δρομολόγηση έργων και δραστηριοτήτων άμεσης αντιμετώπισης συνεπειών από πλημμυρικά φαινόμενα».

Το παρόν ισχύει μέχρι την έκδοση νεότερου σχετικού.

Η Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ βρίσκεται στη διάθεση των αποδεκτών του παρόντος για τυχόν πληροφορίες ή διευκρινήσεις.

Η πλήρης και έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων του παρόντος, είναι αυτονόητο ότι διέπεται από τις περί ευθυνών διατάξεις της σχετικής ανά φορέα νομοθεσίας.

Αντίγραφο του παρόντος θα αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. <http://www.civilprotection.gr>.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ
ΤΗΣ ΓΓΠΠ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΤΩΝΑΚΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

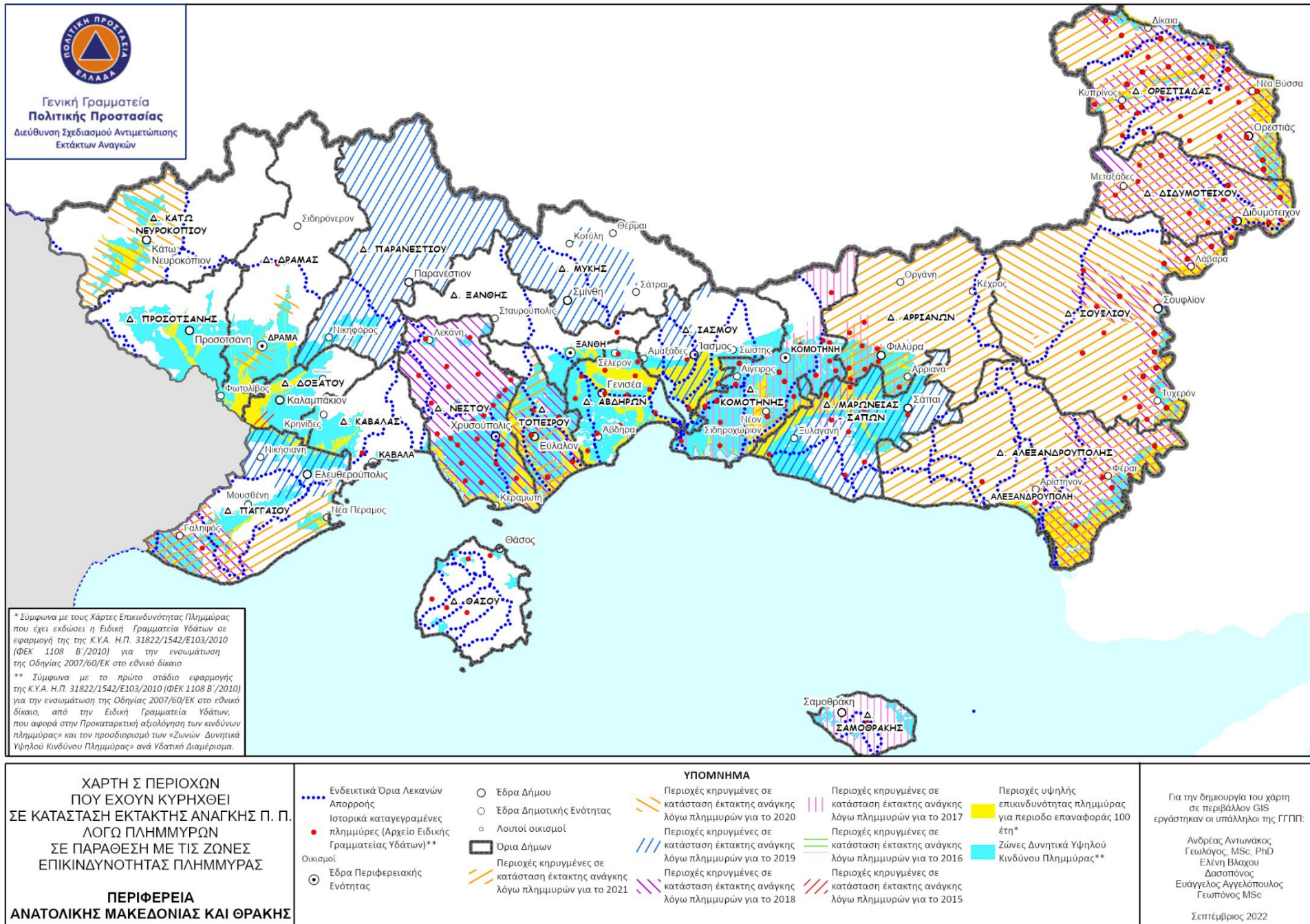
www.sate.gr

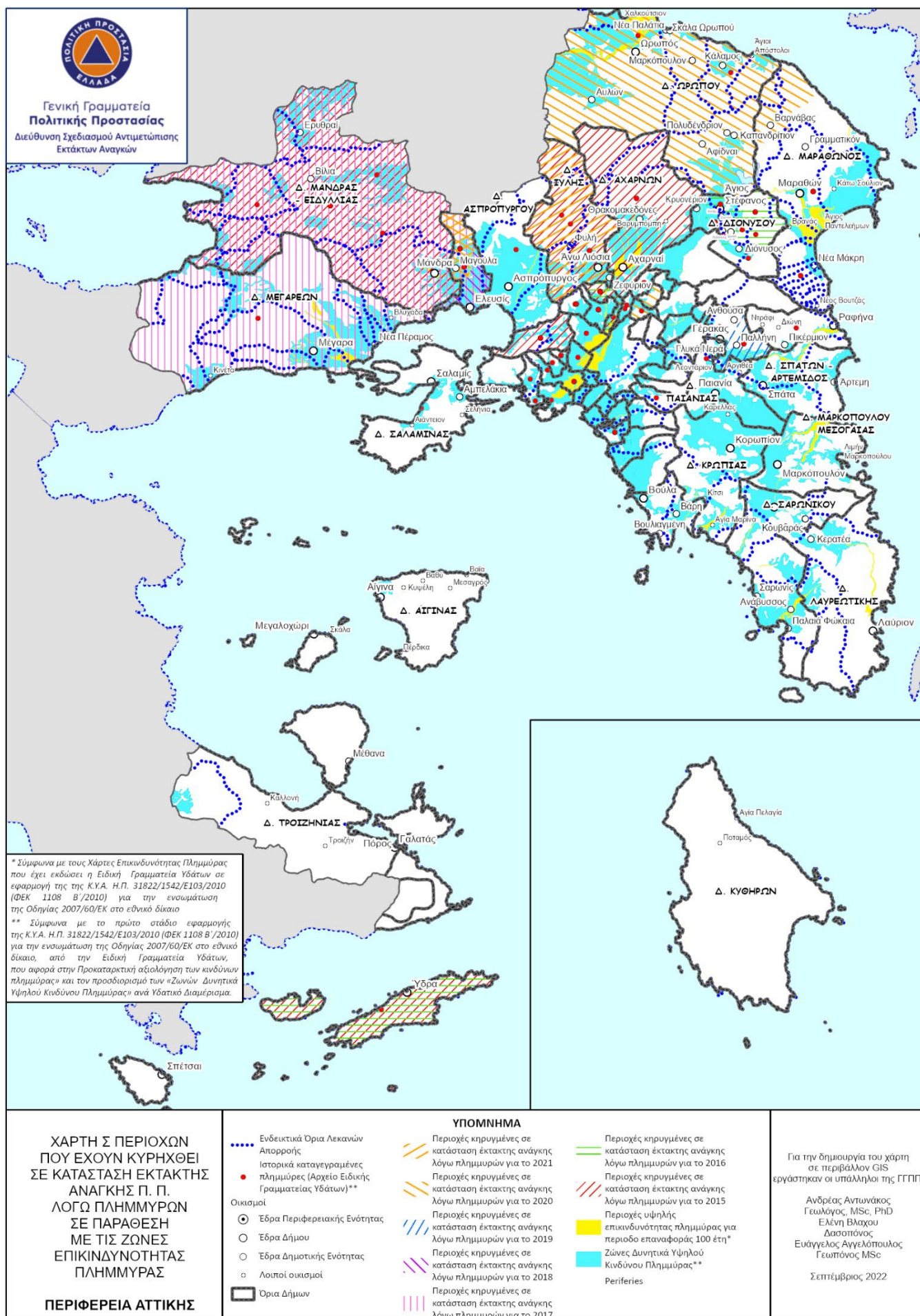
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**Χάρτες περιοχών που έχουν κηρυχτεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Π.Π. λόγω πλημμυρών, σε παράθεση με τις ζώνες επικινδυνότητας πλημμύρας**

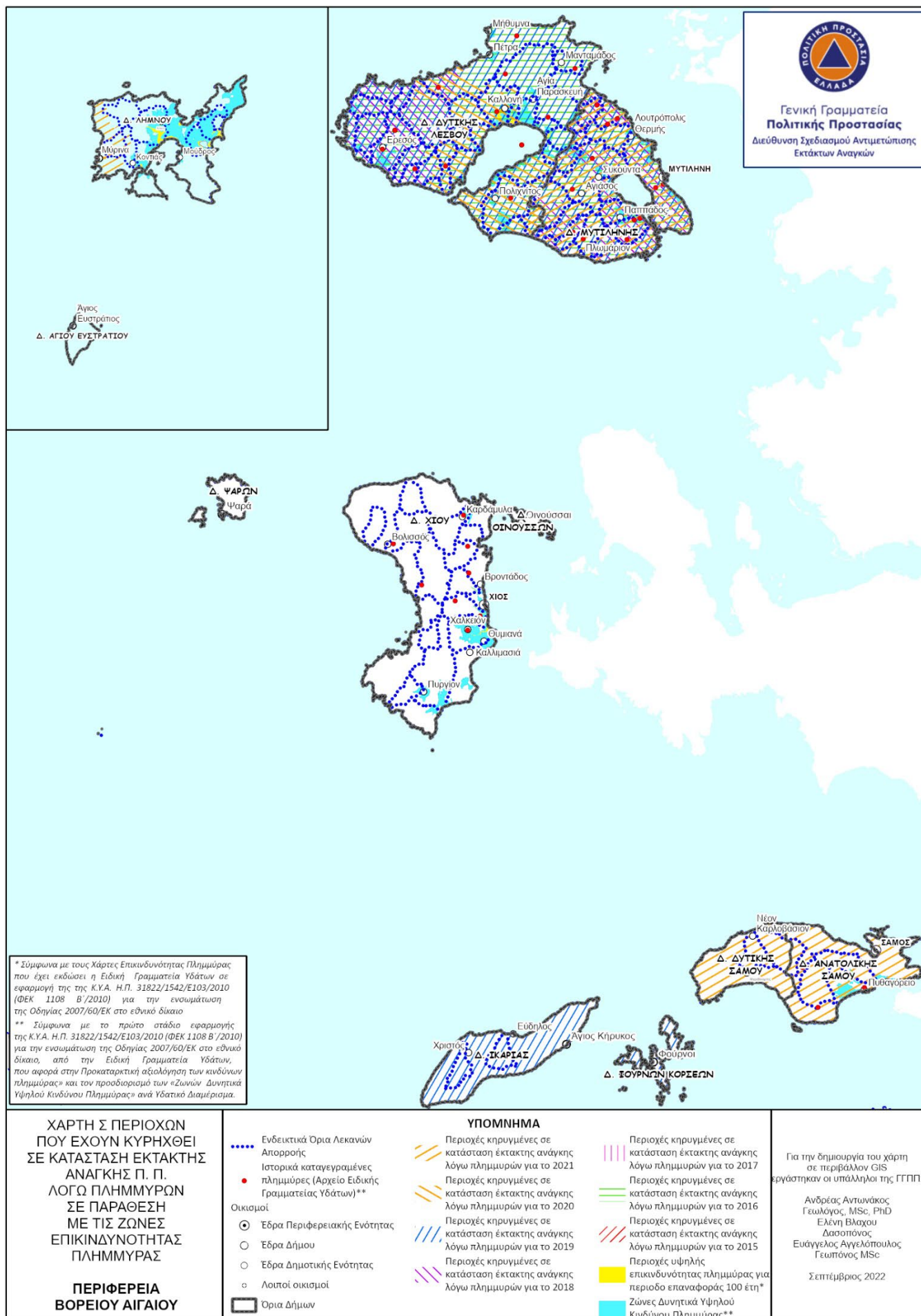
Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθμ. Α1841/05-10-2022 έγγραφό μας με θέμα «Έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων –Προπαρασκευαστικές δράσεις εμπλεκόμενων φορέων» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Στο παρόν παράρτημα παρατίθενται για λόγους προεπισκόπησης οι χάρτες των περιοχών που έχουν κηρυχτεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Π.Π. λόγω πλημμυρών, σε παράθεση με τις ζώνες επικινδυνότητας πλημμύρας, σε διάσταση εκτύπωσης Α4.

Οι χάρτες αυτοί βρίσκονται αναρτημένοι **στην ιστοσελίδα της ΓΓΠΠ** και ειδικότερα στην ενότητα **«Θεματικοί Χάρτες Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας»**, σε ηλεκτρονική μορφή (αρχεία pdf) και σε διαστάσεις εκτύπωσης από Α1 έως Α0, ενώ δύναται να αποσταλούν προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και σε έντυπη μορφή, μετά από σχετικό αίτημα προς τη Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

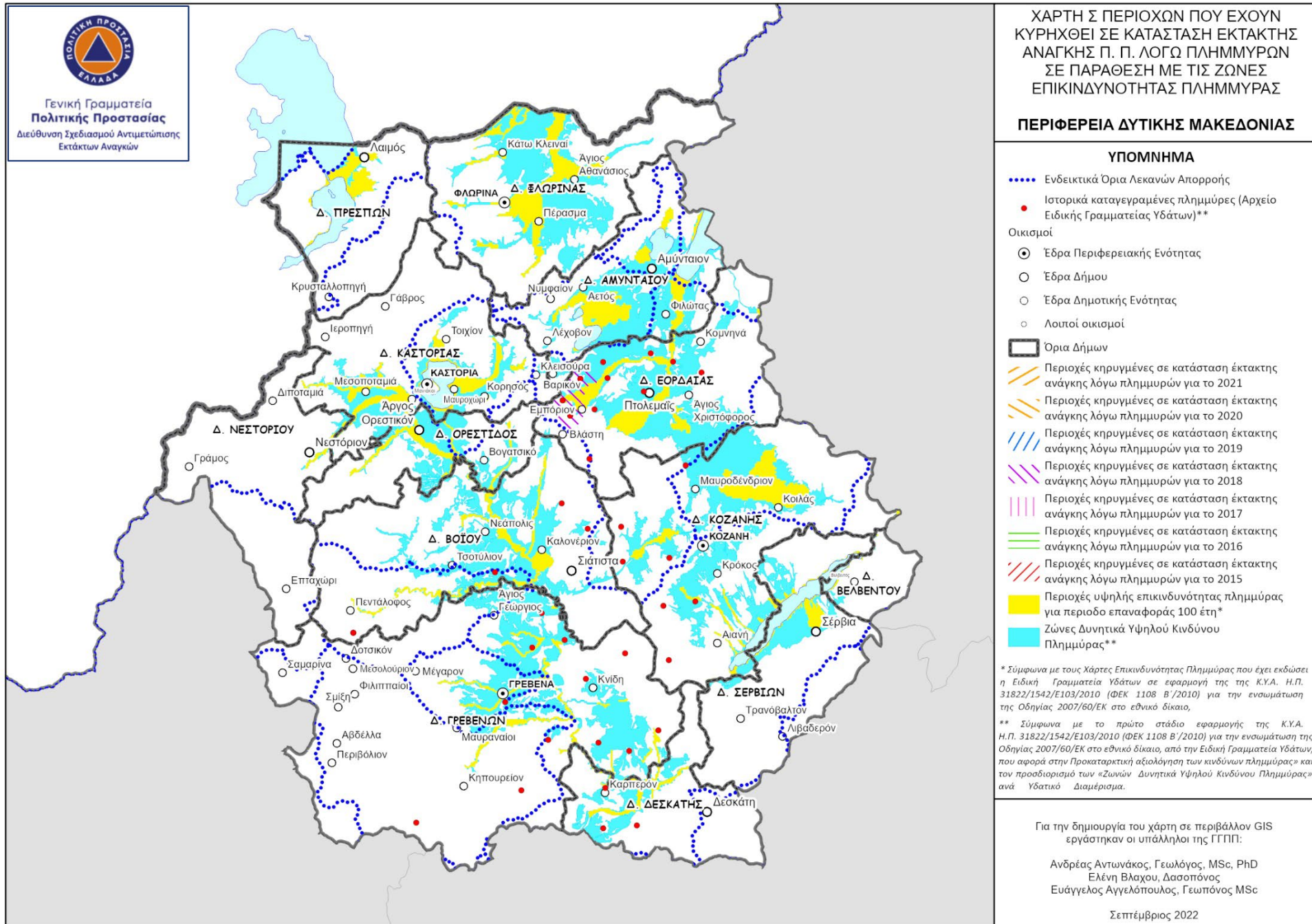

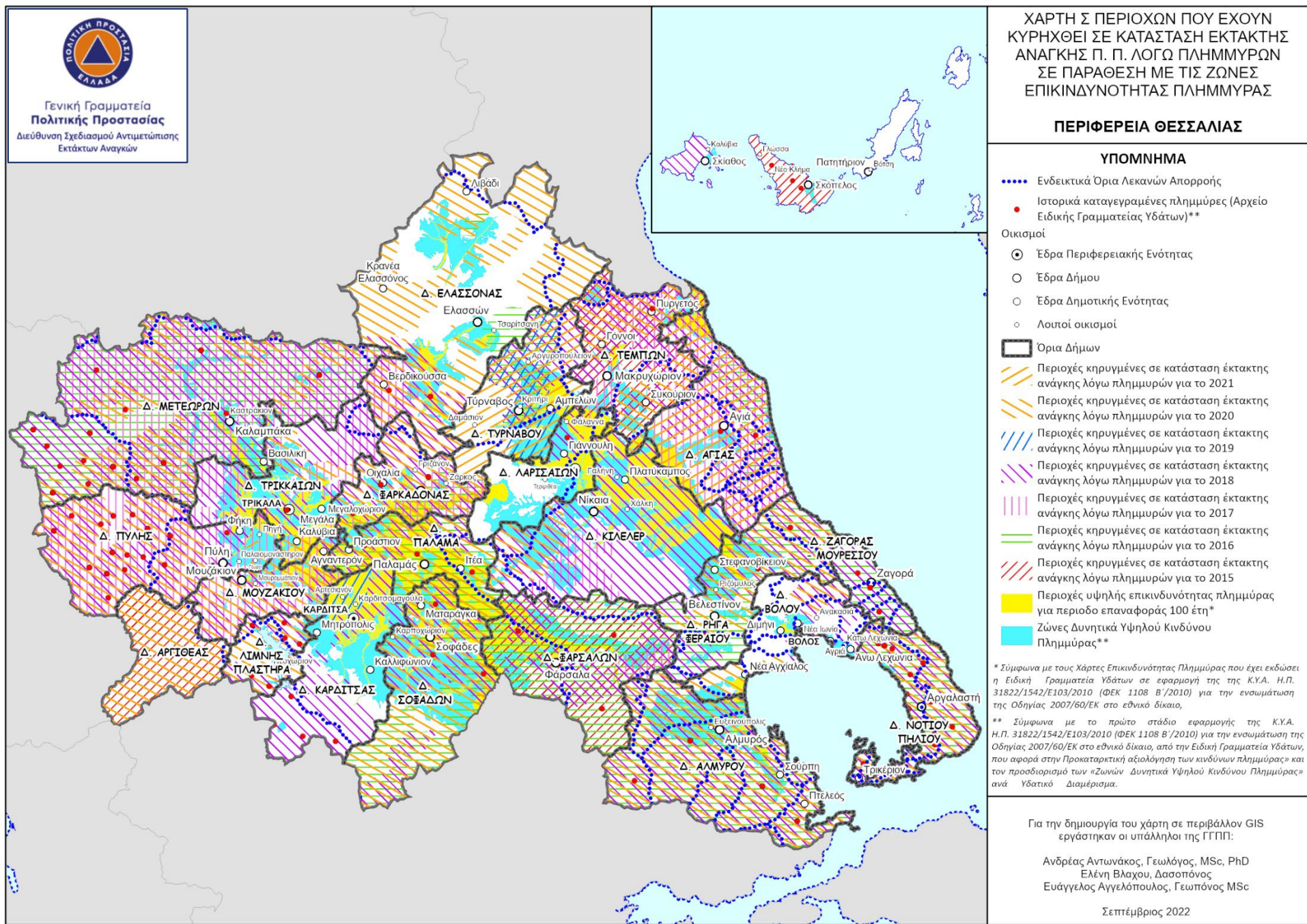

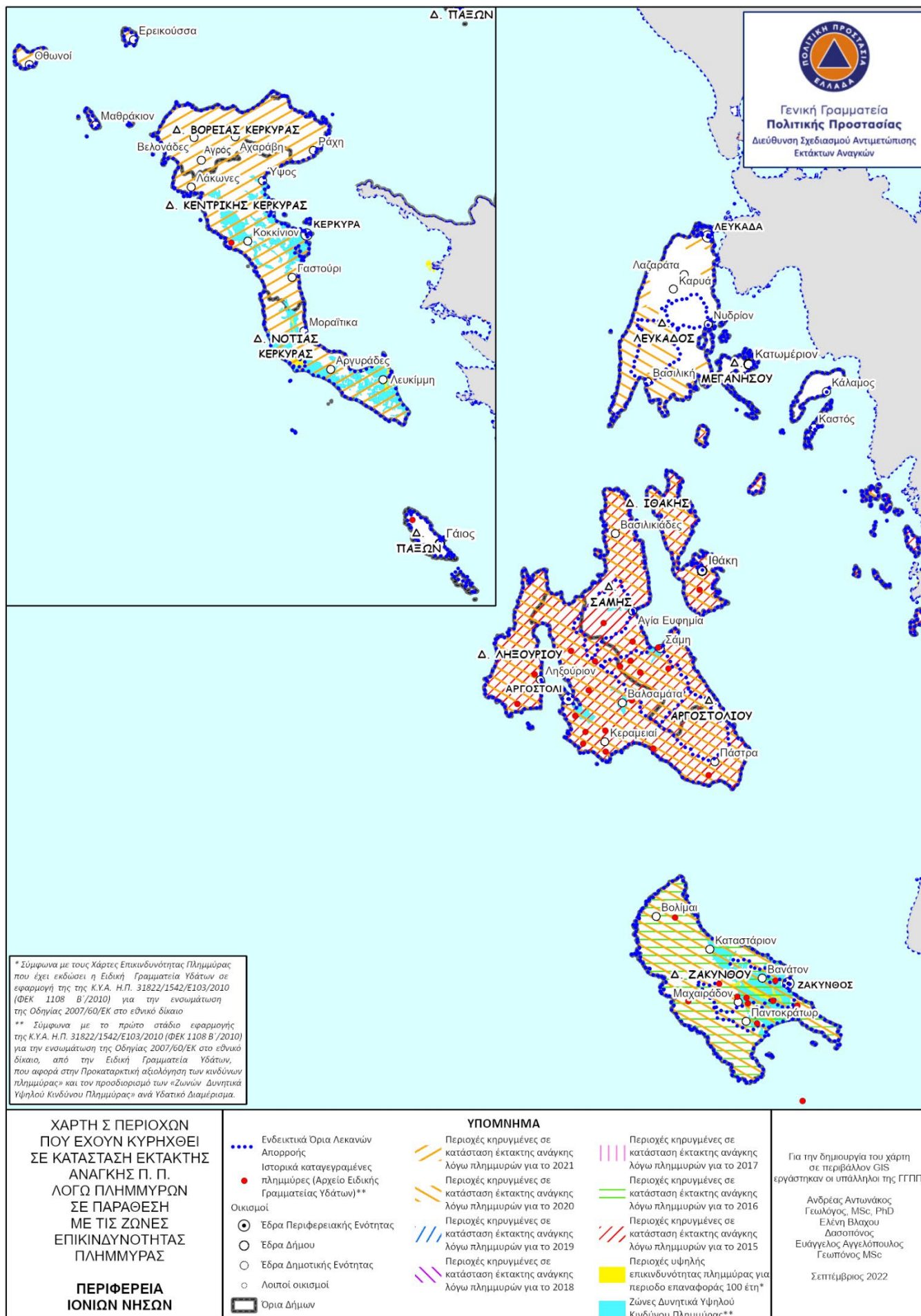

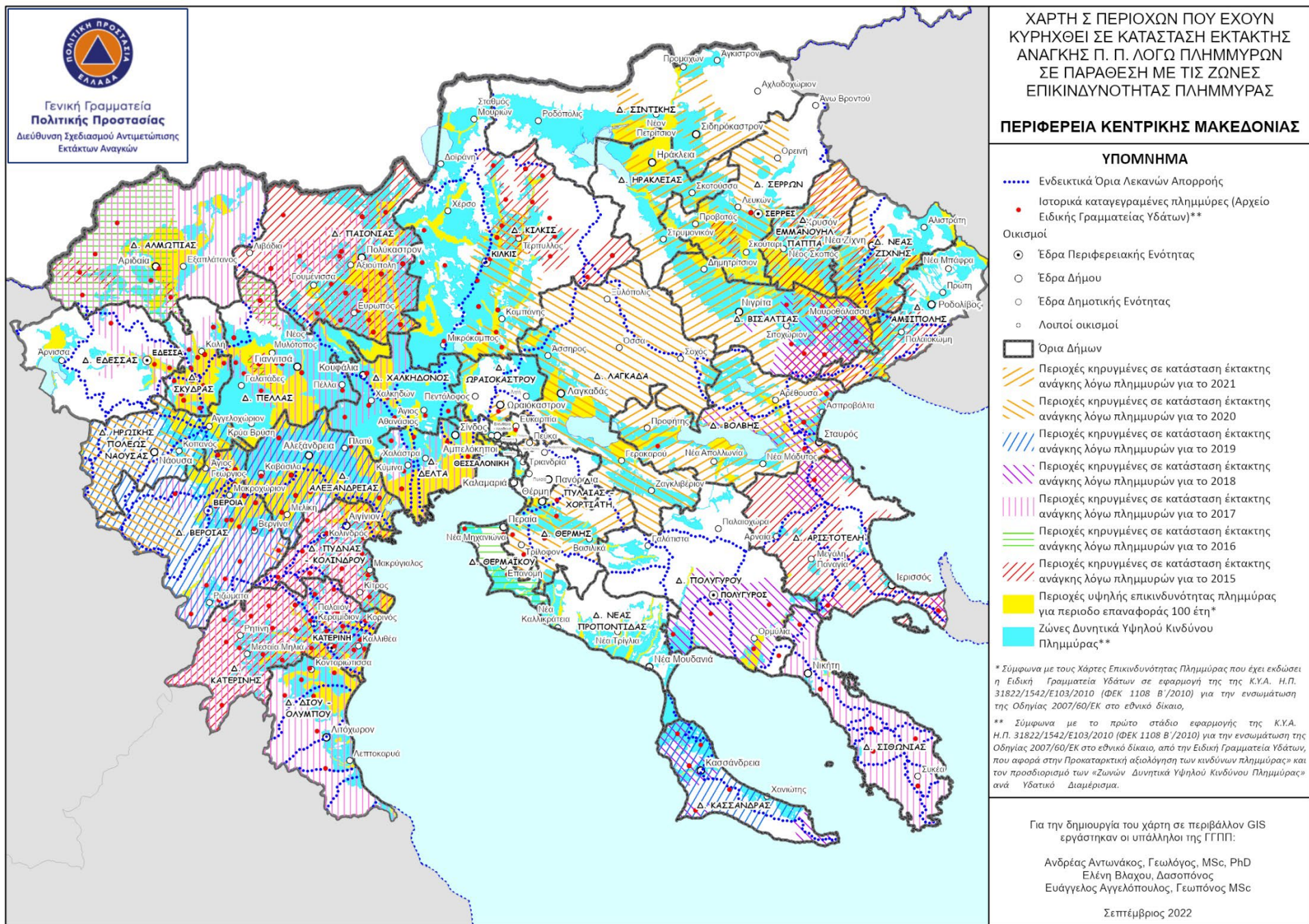
Σεπτέμβριος 2022

The map displays the island of Crete divided into numerous municipalities, each color-coded to represent its flood risk level:

- Blue diagonal stripes:** High flood risk areas.
- Pink diagonal stripes:** Medium flood risk areas.
- Orange diagonal stripes:** Low flood risk areas.
- Yellow diagonal stripes:** Very low flood risk areas.

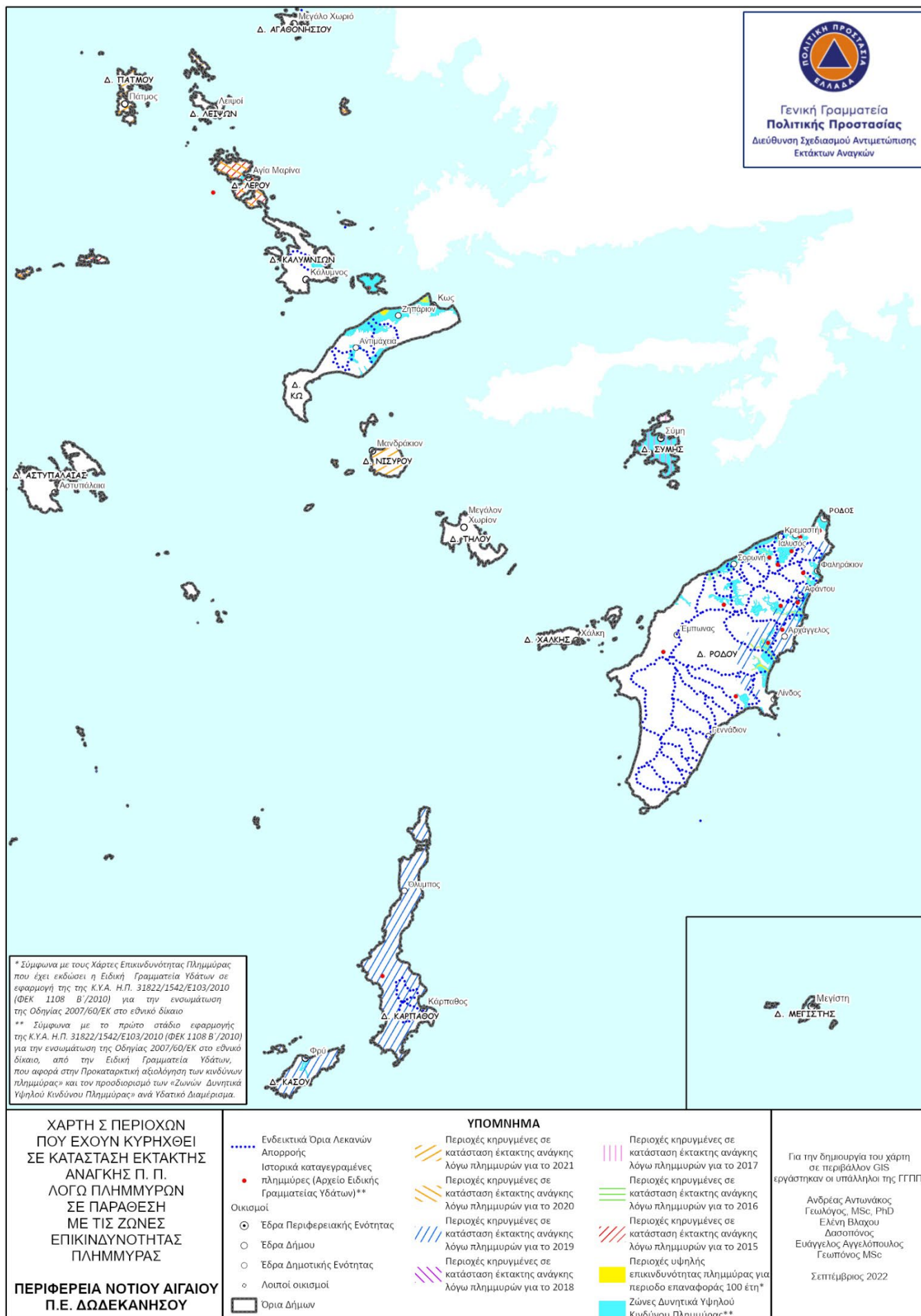
Key locations labeled include Chania, Lassithi, Iraklio, Rethymno, Agios Nikolaos, and Ierapetra. The map also shows surrounding islands like Kastellorizo and Gavdos.

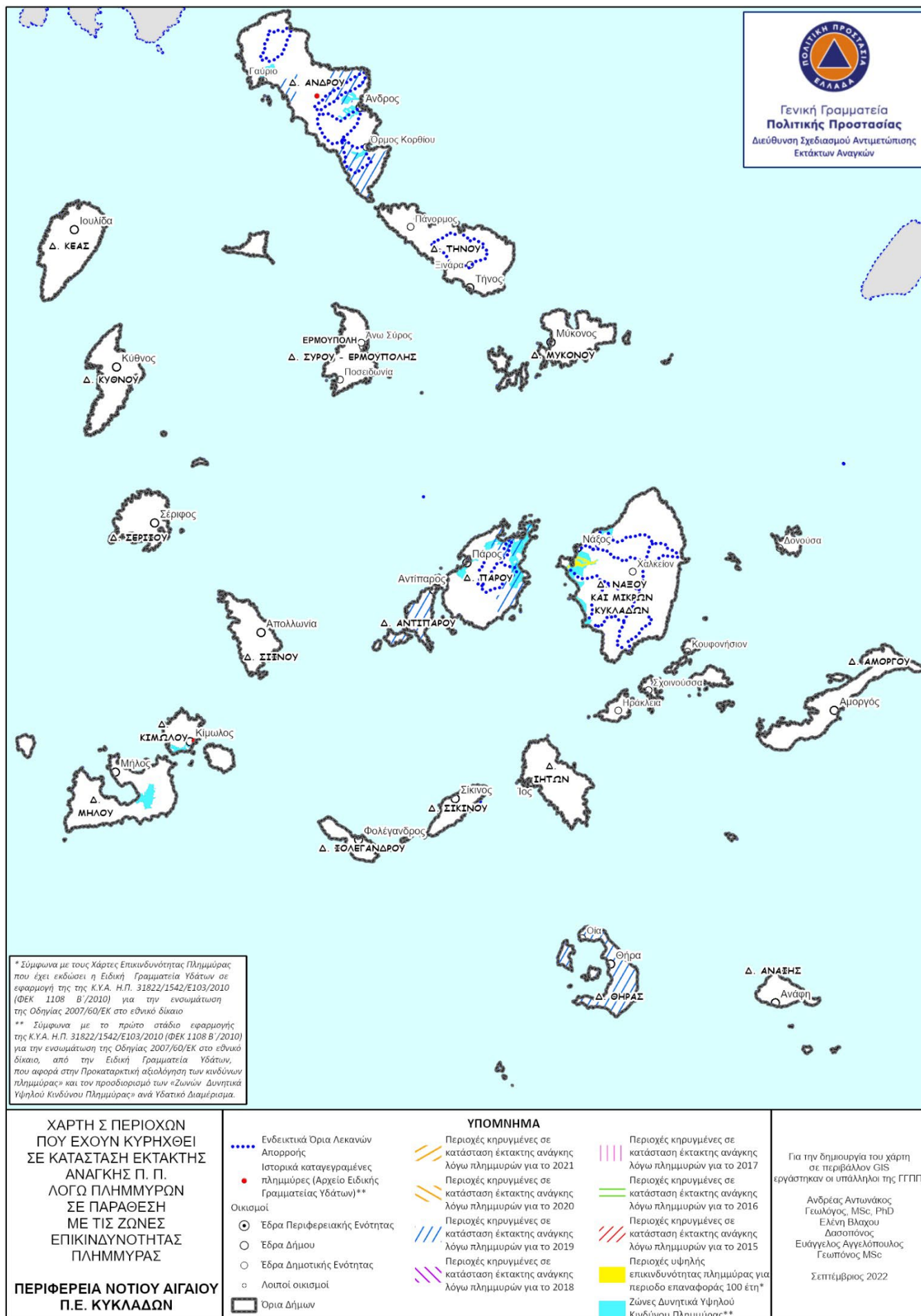
Γενική Γραμματεία
Πολιτικής Προστασίας
Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης
Εκτάκτων Αναγκών

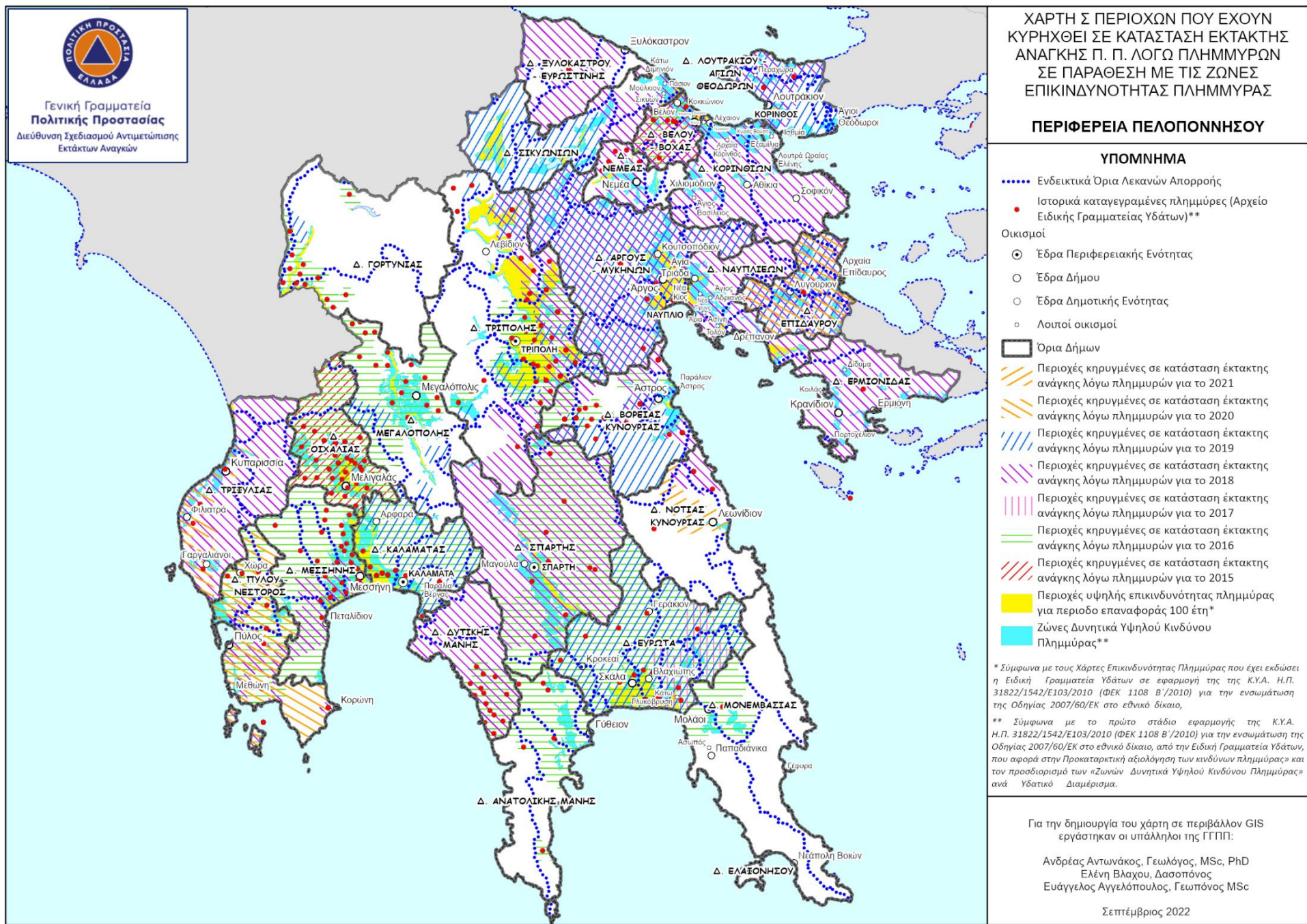
* Σύμφωνα με τους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας που έχει εκδώσει η Ειδική Γραμματεία Υδάτων σε εφαρμογή της της Κ.Υ.Α. Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1108 Β'/2010) για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο.

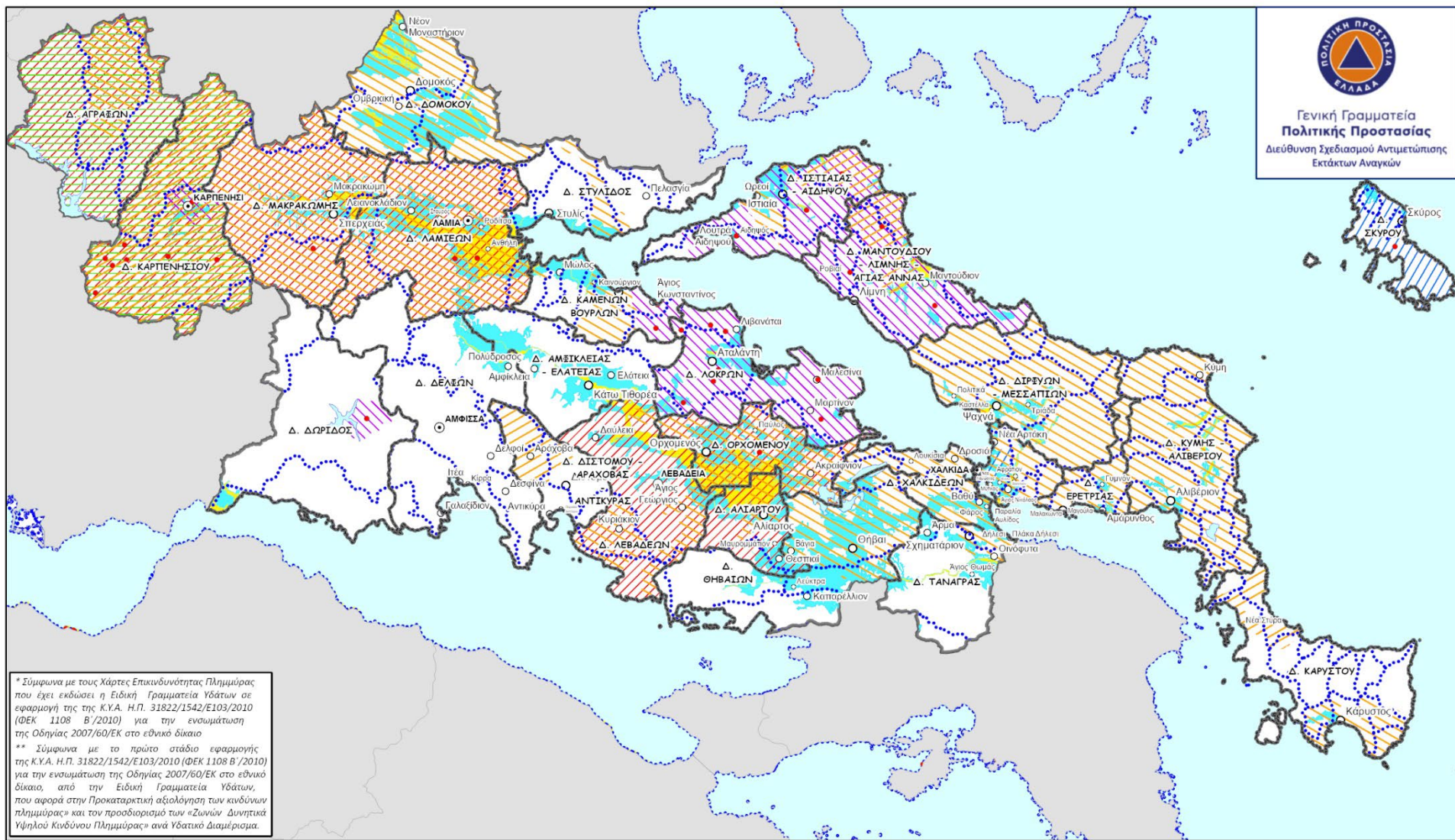
** Σύμφωνα με το πρώτο στάδιο εφαρμογής της Κ.Υ.Α. Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1108 Β'/2010) για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο, από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, που αφορά στην Προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας» και τον προσδιορισμό των «Ζωνών Δυσηχητικού Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας» ανά Υδατικό Διαμέρισμα.

Σεπτέμβριος 2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθμ. Α1841/05-10-2022 έγγραφό μας με θέμα «Έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων –Προπαρασκευαστικές δράσεις εμπλεκόμενων φορέων» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΦΟΡΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΩΝ**ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΦΟΡΕΙΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ**

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Φορείς λειτουργίας και συντήρησης αυτοκινητοδρόμων

Αριθμός αυτοκινητοδρόμου ¹	Αριθμό κύριας διεθνούς οδικής αρτηρίας (E+road) ²	Χιλιμετρικές αποστάσεις (Από Αθήνα)	Τμήμα αυτοκινητοδρόμου	Φορέας λειτουργίας και συντήρησης	Φορέας παρακολούθησης και επίβλεψης Παραχωρησίων	Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιότητας συντήρησης και αρμοδιότητας παρακολούθησης-επίβλεψης
Αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι (Π.ΑΘ.Ε.)						
A8	E94, E65	224+150 - 23+000	Τέλος ευρείας παράκαμψης Πάτρας-Κόρινθος-Ελευσίνα	Ολυμπία Οδός Α.Ε.	ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ/ΓΤΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ (Δ17) ³	(Ν. 3621/2007 - ΦΕΚ 279/Α' /2007) - (ΠΔ 4/2008 – ΦΕΚ 13/Α' /2008 και ΠΔ 35/2008 – ΦΕΚ 60/Α' /2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014) –(ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α' /2017)
A6	E94, E65	23+000 - 0+000	Ελευσίνα-Κόμβος Λ.Αθηνών-Λ. Κηφισού	Περιφέρεια Αττικής		(ΥΑ Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-2-2009 - ΦΕΚ 299/Β' /2009), (Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α' /2011), (ΥΑ.44403/2011 – ΦΕΚ 2494/Β' /2011)
A1	E75	0+000 - 10+700	Κόμβος Λ.Αθηνών-Λ. Κηφισού - Κόμβος Μεταμόρφωσης	Περιφέρεια Αττικής		(ΥΑ Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-2-2009 - ΦΕΚ 299/Β' /2009), (Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α' /2011), (ΥΑ.44403/2011 – ΦΕΚ 2494/Β' /2011)
A1	E75	15+169 - 185+127	Κόμβος Μεταμόρφωσης - Σκάρφεια	Νέα Οδός Α.Ε	ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ/ΓΤΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ (Δ17) ³	(Ν. 3555/2007 - ΦΕΚ 81/Α' /2007) - (ΠΔ 4/2008 – ΦΕΚ 13/Α' /2008 και ΠΔ 35/2008 – ΦΕΚ 60/Α' /2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014) –(ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α' /2017)
A1	E75	185+127 - 242+079	Σκάρφεια - Ράχες	Οδός Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε	ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ/ΓΤΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ (Δ17) ³	(Ν. 3597/2007, ΦΕΚ 168/Α' /2007) - (ΚΥΑ ΔΟ/Ο/28/2/Φ.1332/ 10-04-2008 – ΦΕΚ 668/Β' /2008) – (Δ17α/10/173/15-11-2012 – ΦΕΚ 3070/Β' /2012) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014) –(ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α' /2017)
A1	E75	240+300 - 473+500	Ράχες Μαλιακού - Κλειδί Ημαθίας	Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.	ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ/ΓΤΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ (Δ17) ³	(Ν. 3605/2007 - ΦΕΚ 190/Α' /2007) - (ΚΥΑ ΔΟ/Ο/28/2/Φ.1332/ 10-04-2008 – ΦΕΚ 668/Β' /2008) (Δ17α/10/173/15-11-2012 – ΦΕΚ 3070/Β' /2012) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014) –(ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α' /2017)
A3	E65	33+840 – 111+000	Ξηνιάδα - Τρίκαλα	Οδός Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε	ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ/ΓΤΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ (Δ17) ³	(Ν. 3605/2007 - ΦΕΚ 190/Α' /2007) - (ΚΥΑ ΔΟ/Ο/28/2/Φ.1332/ 10-04-2008 – ΦΕΚ 668/Β' /2008) (Δ17α/10/173/15-11-2012 – ΦΕΚ 3070/Β' /2012) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014) –(ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α' /2017)
Αυτοκινητόδρομος Κορίνθου-Τριπόλεως-Καλαμάτας και κλάδος Λεύκτρο-Σπάρτη						
A7	E65	84+300 - 242+800	Κόρινθος-Τρίπολη- Καλαμάτα	Μορέας Α.Ε.	ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ/ΓΤΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ (Δ17) ³	(Ν. 3559/2007 - ΦΕΚ 102/Α' /2007) - (ΠΔ 4/2008 – ΦΕΚ 13/Α' /2008 και ΠΔ 35/2008 – ΦΕΚ 60/Α' /2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014) –(ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α' /2017)
A71	E65	0+000 - 45+500	Κλάδος Λεύκτρο-Σπάρτη	Μορέας Α.Ε.	ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ/ΓΤΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ (Δ17) ³	(Ν. 3559/2007 - ΦΕΚ 102/Α' /2007) - (ΠΔ 4/2008 – ΦΕΚ 13/Α' /2008 και ΠΔ 35/2008 – ΦΕΚ 60/Α' /2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014) –(ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α' /2017)
Αυτοκινητόδρομος Ιόνια Οδός						
A5	E55	4+916 – 200+991	Αντίρριο-Ιωάννινα (Κόμβος Πεδιάτης Α/Κ 04*)	Νέα Οδός Α.Ε	ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ/ΓΤΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ (Δ17) ³	(Ν. 3555/2007 - ΦΕΚ 81/Α' /2007) - (ΠΔ 4/2008 – ΦΕΚ 13/Α' /2008 και ΠΔ 35/2008 – ΦΕΚ 60/Α' /2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014) –(ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α' /2017)
ΕΓΝΑΤΙΑ						
A2	E90	0+000 - 120+800	Ηγουμενίτσα - Παναγιά (Α/Κ 07Β) (περιοχή Μεταόβου)	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Ιωαννίνων		ΚΥΑ Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994, Ν.3212/2003
A2	E90	120+800 - 288+600	Παναγιά (Α/Κ 07Β) - Κλειδί (Α/Κ 17) (σύνδεση με ΠΑΘΕ)	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Γρεβενών		ΚΥΑ Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994, Ν.3212/2003
A2	E90	312+700 - 456+300	Καλοχώρι Θεο/νικης (Α/Κ 21) - Αγ. Ανδρέας Καβάλας (Α/Κ 29)	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Θεσσαλονίκης		ΚΥΑ Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994, Ν.3212/2003
A2	E90	456+300- 657+700	Αγ. Ανδρέας Καβάλας (Α/Κ 29) - Κήποι Έβρου	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Κομοτηνής		ΚΥΑ Δ14α/02/69/ΦΝ380/10-11-1994, Ν.3212/2003
A1/A2	E75/E90	474+000 * – 504+100 * * ΧΘ ΠΑΘΕ	Κοινό (ΠΑΘΕ & ΕΟ) τμήμα αυτοκ/μου: Κλειδί (Α/Κ 17) – Οδός Δάφνης	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Θεσσαλονίκης		(Ν. 4250/2014 - ΦΕΚ Α74/26.03.2014) – (Υ.Α. ΔΝΣγ/ οικ/72333/ΦΝ 393 – ΦΕΚ 399/ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ/2014)
A1	E75	488+000 * - 548+000 * * ΧΘ ΠΑΘΕ	Α/Κ 19 Αξιού/Χαλάστ. – Ι/Κ 03 Ειδομένης Εύζωνοι (σύνορα με Π.Γ.Δ.Μ.)	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Θεσσαλονίκης		(Ν. 4250/2014 - ΦΕΚ Α74/26.03.2014) – (Υ.Α. ΔΝΣγ/ οικ/72333/ΦΝ 393 – ΦΕΚ 399/ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ/2014)
A23	E85	6+800 – 22+300	Κάθ. Άξονας Α23 Ι/Κ Καρυδιάς – Νομφαία – Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Κομοτηνής		Υ.Α. Δ1/α/3293/4.09.2013 - ΦΕΚ 2349/Β' /20.09.2013
A25	E79	1) 0+000 – 53+900 2) 73+400 – 84+400 3) 84+400 – 95+500 4) 63+400 – 73+400*	Καθ. Άξονας Α25 Τμήματα Αυτοκ/δρομου 1) Α/Κ Λαγκαδά/Σερρών – Προβατάς 2) Ι/Κ Καμαριωτού – Α/Κ Σιδηροκάστρου – Α/Κ Πετριτσίου (~ 11χλμ.) 3) Α/Κ Πετριτσίου – Μεθωριακός Σταθμός Προμαχώνα (~11,1 χλμ.) 4) Ι/Κ Κ. Χριστού – Ι/Κ Καμαριωτού (~ 10 χλμ.) * *Σημειώνεται, ότι το τμήμα αυτό αποτελεί αρμοδιότητα συντήρησης της Δ/σης Τεχνικών Έργων της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Θεσσαλονίκης		Υ.Α. Δ1/809/4.04.2011 – ΦΕΚ 936/Β' /24.04.2011
A29	E86	0+000 – 50+400	Κάθ. Άξονας Α29 Α/Κ Καστοριάς (Δυτ. Στάση) – Μεθωριακός Σταθμός Κρυσταλλοπηγής (70,6 χλμ.)	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Γρεβενών		Υ.Α. Δ1/809/4.04.2011 – ΦΕΚ 936/Β' /24.04.2011
		1,5 χλμ	Υποθαλάσσια αρτηρία Ακτίου - Πρέβεζας	Εγνατία Οδός Α.Ε Περιφερειακή Υπηρεσία Ιωαννίνων		(Ν. 4250/2014 - ΦΕΚ Α74/26.03.2014) – (Υ.Α. ΔΝΣγ/ οικ/72333/ΦΝ 393 – ΦΕΚ 399/ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ/2014)
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ						
A6	E94		Αττική Οδός	Αττικές Διαδρομές Α.Ε.	ΥΠ.ΥΠΟ.ΜΕ/ΓΤΔΕ/Δ/ΝΣΗ ΛΣΕΥΣΠ (Δ17) ³	(Ν2445/96, ΦΕΚ 274/Α' /1996 – ΠΔ 3/98, ΦΕΚ 14/Α' /1998 – ΠΔ 75/99, ΦΕΚ 88/Α' /1999) - (ΠΔ 4/2008 – ΦΕΚ 13/Α' /2008 και ΠΔ 35/2008 – ΦΕΚ 60/Α' /2008) (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176Α/2014) –(ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α' /2017)

¹ ΔΜΕΟ/ο/7157/ε/1042 (ΦΕΚ 26318/2008) ² Ν. 1785/1988 (ΦΕΚ 124Α/1988)³ Βάσει του ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α' /2017) με ισχύ από 10-10-2017, οι αρμοδιότητες εποπτείας των συμβάσεων παραχώρησης κατά την περίοδο λειτουργίας, σε ότι αφορά στη λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων παραχώρησης ασκούνται από την Διεύθυνση Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Φορείς λειτουργίας και συντήρησης εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου

Περιφέρεια	Φορέας Λειτουργίας Συντήρησης				Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιότητας συντήρησης
	Εθνικό Οδικό Δίκτυο		Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο		
	Διευθύνουσα Υπηρεσία	Προϊσταμένη Αρχή	Διευθύνουσα Υπηρεσία	Προϊσταμένη Αρχή	
Αττικής ³	Διεύθυνση Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών	Προϊστάμενος Διεύθυνσης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών ⁵	Διεύθυνση Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών	Προϊστάμενος Διεύθυνσης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών ⁵	Π.Δ 145/2010 (ΦΕΚ 238/27-12/2010) - ΥΑ.44403/2011 (ΦΕΚ 2494/Β΄/2011) - Ν.4199/2013 (ΦΕΚ 216/Α΄/2013) Απόφαση 37419/13479/2018 του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (ΦΕΚ 1661/Β/2018)
Στερεάς Ελλάδας	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	62240/698/25-8-2011 (ΦΕΚ 2190Β/30-9-2011)
Θεσσαλίας	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	1536/16-9-2011 (ΦΕΚ 2173Β/28-9-2011)
Κεντρική Μακεδονία ²	Υποδιευθύνσεις Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων ⁴	-----	Υποδιευθύνσεις Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	-----	Γ.Π.Κ.Μ.2077/7-7-2011 (ΦΕΚ 1622Β/18-7-2011) - Ν.4199/2013 (ΦΕΚ 216/Α΄/2013) Απόφαση 490948/1766/17-112017 (ΑΔΑ: 9ΩΧΓ7ΛΛ-ΞΙΞ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	-----	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	-----	οικ.937/20-9-2011 (ΦΕΚ 2277Β/12-10-2011)
Δυτική Μακεδονία	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας	Δ/νση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/νση Τεχνικών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων (επαρχιακό οδικό δίκτυο)	Το υπ΄ αριθμ. 290/9-10-2012, έγγραφο της Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας
Ηπείρου	Δ/νση Πολιτικής Προστασίας	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας	Δ/νση Πολιτικής Προστασίας	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας	Τα υπ΄ αριθμ. 30019/2415/12-5-2011 έγγραφο της Δ/νσης Διοίκησης και τα 81554/2851/11-11-2011 και 86070/3635/26-9-2102 έγγραφα της Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας
Δυτικής Ελλάδας	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας	Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας	Το υπ΄ αριθμ. 244912/1086/11-10-2012, έγγραφο της Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας
Πελοποννήσου	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	Τμήματα Συγκοινωνιακών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	απόφαση 45088/14905/12-10-2011 του οικείου Περιφερειάρχη
Ιονίων Νήσων	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων ¹	-----	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων ¹	-----	Άρθρα 204-206 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α΄/2010)
Κρήτης	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφέρειας	-----	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων	-----	1341/16-8-2007 (ΦΕΚ 1761Β/30-9-2007), 649/23-5-10 (ΦΕΚ 498 Β/23-4-2010), 3292/12-10-10 (ΦΕΚ 1905 Β/7-12-2010)
Βορείου Αιγαίου	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων ¹	-----	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων ¹	-----	Άρθρα 204-206 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α΄/2010)
Νοτίου Αιγαίου	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων ¹	-----	Δ/νση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων ¹	-----	Άρθρα 204-206 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α΄/2010)

¹ Διευκρινίζεται ότι ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους Δήμους των ανωτέρω αρμοδιοτήτων ο οποίος με το άρθρο 206 του Ν. 3852/2010 έχει οριστεί την 01/01/2013, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, ως ισχύει, καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητάς του, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους Δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτομερειακό ζήτημα (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α'/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α'/2013). Μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, δηλ οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 ασκούνται από την Περιφέρεια, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτά σχετικής προθεσμίας (παρ 1, του αρθ. 31 του Ν.4257/14, ΦΕΚ 93/Α'/2014)

² Επισημαίνεται ότι οι αρμοδιότητες και τα υλοποιούμενα έργα του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Κεντρικής Μακεδονίας της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων, μεταφέρθηκαν στις 31.10.2013 στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Επίσης, μεταφέρθηκαν στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας οι αρμοδιότητες Προϊστάμενης Αρχής, που ασκούνταν από την ανωτέρω υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, σε όλα τα έργα και συμβάσεις που υλοποιούνται από την πιο πάνω Υπηρεσία (Ν. 4199/2013 , ΦΕΚ 126/Α'/2013). Η έναρξη άσκησης των ως άνω αρμοδιοτήτων από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας καθορίζεται στο άρθρο 129 του Ν.4199/2013 (ΦΕΚ 126/Α'/2013). Εξαίρονται τα τμήματα κοινό τμήμα αυτοκ/μου (ΠΑΘΕ & ΕΟ) Κλειδί (Α/Κ 17) – Οδός Δάφνης και Α/Κ 19 Αξιού/Χαλδστρα. – Ι/Κ 03 Ειδομένης Ευζώνου (σύμφωνα με Π.Γ.Δ.Μ.) για τα οποία η αρμοδιότητα συντήρησης έχει αποδοθεί στην εταιρία ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. (Ν. 4250/2014 - ΦΕΚ Α74/26.03.2014) – (Υ.Α. ΔΝΣΥ/ οικ/72333/ΦΝ 393 – ΦΕΚ 399/ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ/2014).

³ Επισημαίνεται ότι οι αρμοδιότητες και τα υλοποιούμενα έργα του Τμήματος Εκτέλεσης Έργων Συντήρησης Αττικής της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων, μεταφέρονται στις 31.10.2013 στην Περιφέρεια Αττικής. Επίσης, μεταφέρονται στην Περιφέρεια Αττικής οι αρμοδιότητες Προϊστάμενης Αρχής, που ασκούνται από την ανωτέρω υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, σε όλα τα έργα και συμβάσεις που υλοποιούνται από την πιο πάνω Υπηρεσία (Ν. 4199/2013 , ΦΕΚ 126/Α'/2013). Η έναρξη άσκησης των ως άνω αρμοδιοτήτων από την Περιφέρεια Αττικής καθορίζεται στο άρθρο 129 του Ν.4199/2013 (ΦΕΚ 126/Α'/2013).

⁴ Εξαίρονται οι περιφερειακές σημάσεις Εθνικοί Οδικοί Άξονες όπως αναφέρονται στην απόφαση 490948/1766/17-112017 (ΑΔΑ: 9ΩΧΓ7ΛΛ-ΞΙΞ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, για τις οποίες η αρμοδιότητα για τη συντήρηση και τεχνική αστυνόμευση, ανατίθεται στην Υποδιεύθυνση Συγκοινωνιακών Έργων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

⁵ Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης ασκεί για τα έργα αρμοδιότητας της Υπηρεσίας του, τις αρμοδιότητες «Προϊστάμενης Αρχής» που προβλέπονται από τις διατάξεις για την εκτέλεση των Δημοσίων Έργων, σε συνδυασμό με το π.δ. αποφαινόμενων οργάνων της Περιφέρειας όπως κάθε φορά ισχύει, και οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων της Διεύθυνσης ασκούν τις αρμοδιότητες «Διευθύνουσας Υπηρεσίας» που προβλέπονται από τις διατάξεις για την εκτέλεση των Δημοσίων Έργων, σε συνδυασμό με το π.δ. αποφαινόμενων οργάνων της Περιφέρειας όπως κάθε φορά ισχύει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄ ΟΡΙΣΜΟΙ

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθμ. Α1841/05-10-2022 έγγραφό μας με θέμα «Έργα και μέτρα πρόληψης για την αντιμετώπιση των πλημμυρικών φαινομένων –Προπαρασκευαστικές δράσεις εμπλεκόμενων φορέων» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Σύμφωνα με το Νόμο 3199/2003 (ΦΕΚ Α΄ 280/9.12.2003) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000:

- «**Ποταμός** είναι σύστημα εσωτερικών υδάτων το οποίο ρέει, κατά το μεγαλύτερο μέρος του, στην επιφάνεια του εδάφους, αλλά το οποίο μπορεί, για ένα μέρος της διαδρομής του, να ρέει και υπογείως».
- «**Λεκάνη απορροής** ποταμού είναι η εδαφική έκταση από την οποία συγκεντρώνεται το σύνολο της απορροής, μέσω διαδοχικών ρευμάτων, ποταμών και, πιθανώς, λιμνών και παροχετεύεται στη θάλασσα με ενιαίο στόμιο ποταμού, εκβολές ή δέλτα».
- «**Υπολεκάνη** είναι η εδαφική έκταση από την οποία συγκεντρώνεται το σύνολο της απορροής μέσω σειράς ρευμάτων, ποταμών και, πιθανώς, λιμνών σε συγκεκριμένο σημείο υδάτινου ρεύματος (συνήθως λίμνης ή συμβολής ποταμών)».
- «**Περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού** αντιστοιχεί στη θαλάσσια και χερσαία έκταση, που αποτελείται από μια ή περισσότερες γειτονικές λεκάνες απορροής ποταμού μαζί με τα συναφή υπόγεια και παράκτια ύδατα και αποτελεί τη βασική μονάδα με βάση την οποία γίνεται η διαχείριση και η προστασία των λεκανών απορροής ποταμού όπως ορίζεται στο άρθρο 5».

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ΚΥΑ υπ. αριθμ.. Η.Π. 31822/1542/Ε103 (ΦΕΚ Β΄1108 21-07-2010), ως:

- «**Πλημμύρα**» ορίζεται «Η προσωρινή κατάκλυση του εδάφους από νερό το οποίο, υπό κανονικές συνθήκες, δεν είναι καλυμμένο από νερό. Αυτή περιλαμβάνει πλημμύρες από ποτάμια, ορεινούς χείμαρρους και υδατορεύματα εφήμερης ροής, υπερχειλίσεις λιμνών, και πλημμύρες από υπόγεια ύδατα και τη θάλασσα σε παράκτιες περιοχές. Ακόμη, περιλαμβάνει πλημμύρες από καταστροφές μεγάλων υδραυλικών έργων, όπως θραύσεις αναχωμάτων και φραγμάτων».
- «**Κίνδυνος πλημμύρας**» ορίζεται ο «συνδυασμός της πιθανότητας να λάβει χώρα πλημμύρα και των δυνητικών αρνητικών συνεπειών για την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και τις οικονομικές δραστηριότητες, που συνδέονται μ' αυτή την πλημμύρα».
- «**Έπικινδυνότητα πλημμύρας**» ορίζεται «η δυνατότητα εμφάνισης πλημμύρας σε συγκεκριμένο χώρο (ποσοτικοποιούμενη μέσω του βάθους νερού, της ταχύτητας ροής ή άλλου χαρακτηριστικού υδρολογικού ή υδραυλικού μεγέθους) που αντιστοιχεί σε δεδομένη πιθανότητα υπέρβασης».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.4258/2014 (ΦΕΚ/τ. Α΄/ 94 14-04-2014)

- «**Υδατορέματα** ή υδατορεύματα ή ρέματα (μη πλεύσιμοι ποταμοί χείμαρροι, ρέματα και ρυάκια είναι οι φυσικές ή διευθετημένες διαμορφώσεις της επιφάνειας του εδάφους που είναι κύριοι αποδέκτες των υδάτων της επιφανειακής απορροής και διασφαλίζουν τη διόδυσή τους προς άλλους υδάτινους αποδέκτες σε χαμηλότερες στάθμες. Στην έννοια του υδατορέματος δεν περιλαμβάνονται τα εγγειοβελτιωτικά έργα, όπως αρδευτικές και αποστραγγιστικές τάφροι».
- «**Μικρά υδατορέματα** (επιφανειακές πτυχωσεις απορροής) είναι οι επιφανειακές πτυχωσεις του εδάφους που είναι αποδέκτες των υδάτων της επιφανειακής απορροής, με έκταση λεκάνης απορροής μικρότερης ή ίσης του 1,0 τχ, όταν βρίσκονται εκτός ορίων οικισμών ή σχεδίων πόλεως ή μικρότερης ή ίσης των 0,50 τ.χ. όταν βρίσκονται εντός ορίων οικισμών ή σχεδίων πόλεως. Ως σημείο έναρξης της μέτρησης της λεκάνης απορροής ορίζεται κάθε σημείο της βαθιάς γραμμής της επιφανειακής πτύχωσης».

- «**Κοίτη** είναι η φυσική ή διευθετημένη διαμόρφωση του εδάφους στην οποία ρέει μόνιμα ή περιοδικά το νερό του υδατορέματος. Δεν περιλαμβάνονται στην έννοια αυτή οι περιοχές μόνιμης ή περιοδικής κατάκλυσης των υγροτόπων».
- «**Όχθη (οχθιογραμμή)** είναι η γραμμή που ενώνει τα άνω άκρα κάθε πρανούς της κοίτης (φρύδι), όπου αυτή αποτελεί διακριτό μορφολογικό στοιχείο του περιβάλλοντος χώρου του υδατορέματος».
- «**Βαθιά γραμμή ή άξονας** είναι η γραμμή που ενώνει, τα βαθύτερα σημεία της κοίτης του υδατορέματος. Αν η φυσική κοίτη έχει αντικατασταθεί με τεχνικό έργο, βαθιά γραμμή νοείται ο άξονας του τεχνικού έργου».
- «**Ζώνη πλημμύρας** είναι η εδαφική περιοχή η οποία κατακλύζεται από τα πλημμυρικά νερά για συγκεκριμένη κάθε φορά περίοδο επαναφοράς και περικλείεται από τις γραμμές πλημμύρας».
- «**Οριογραμμές υδατορέματος** είναι οι πολυγωνικές γραμμές και από τις δύο πλευρές της βαθιάς γραμμής του υδατορέματος, που περιβάλλουν σωρευτικά: α) τις όχθες του υδατορέματος, β) τις γραμμές πλημμύρας και γ) οποιοδήποτε φυσικό ή τεχνητό στοιχείο, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του υδατορέματος, το οποίο έχει περιβαλλοντική αξία και χρήζει προστασίας».
- «**Οριοθέτηση** είναι η διαδικασία και η επικύρωση του καθορισμού των οριογραμμών του υδατορέματος, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 3, με στόχο την εξασφάλιση της απρόσκοπτης απορροής των επιφανειακών νερών και την περιβαλλοντική προστασία του υδατορέματος».
- «**Ζώνη υδατορέματος** είναι η εδαφική περιοχή που περικλείεται από τις οριογραμμές του υδατορέματος».
- «**Διευθέτηση υδατορέματος** είναι η επέμβαση στο υδατόρεμα, με την εκτέλεση των αναγκαίων έργων με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών ροής, τη μείωση των κινδύνων από πλημμύρες και τον έλεγχο των διαβρώσεων και των αποθέσεων φερτών υλικών. Στα έργα αυτά περιλαμβάνεται και η εκτροπή του υδατορέματος, καθώς και η υποκατάστασή του με κλειστό ή ανοιχτό τεχνικό έργο στην ίδια ή διαφορετική θέση».

Αναφορικά με την έννοια του υδατορέματος σημειώνεται ότι, στην έννοια του υδατορέματος περιλαμβάνονται: οι ποταμοί στο σύνολο της έκτασής τους, καθώς και οι παραπόταμοι των ποταμών αυτών, τα ρέματα, τα ρυάκια, οι χείμαρροι, καθώς και οι τεχνητοί κλάδοι των ποταμών και ρεμάτων εάν αυτοί αποτελούν μέρος του φυσικού υδρογραφικού δικτύου και δεν αποτελούν εγγειοβελτιωτικό έργο ως μέρος αρδευτικού δικτύου (π.χ. αρδευτικές διώρυγες, αποστραγγιστικές τάφροι)³⁷.

Στην έννοια του υδατορέματος δεν περιλαμβάνονται οι πλεύσιμοι ποταμοί για την οριοθέτηση των οποίων εφαρμόζεται ο Ν.2971/2001 (ΦΕΚ τ. Α' 285/19.12.2001) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Τόσο ο Ν.4258/2014 (ΦΕΚ 94/Α'/2014), όσο και ο Ν.2971/2001 αναφέρονται σε «πλεύσιμους ποταμούς», πλην όμως, επειδή ένας ποταμός δεν δύναται να είναι πλεύσιμος καθ' όλο το μήκος του (από τις πηγές έως και την εκβολή), είναι αυτονόητο ότι και οι δύο νόμοι αναφέρονται ουσιαστικά σε πλεύσιμα τμήματα ποταμών³⁷.

Επισημαίνεται ότι τόσο ο Ν.4258/2014 όσο και ο Ν.2971/2001 δεν παρέχουν ορισμό, ή καθορίζουν αναγνωριστικά στοιχεία της «πλευσιμότητας» ούτε περιγράφονται σε αυτούς συγκεκριμένα τμήματα ποταμών ως πλεύσιμα.

Ο Ν.4258/2014 δεν διαφοροποιεί τα υδατορέματα σε συνεχούς ή διαλείπουσας ροής, καθώς ουσιαστικά η πρόβλεψη του νομοθέτη για την εφαρμογή του νόμου συμπεριλαμβάνει όλους τους κλάδους του υδρογραφικού δικτύου. Συνεπώς, στην έννοια του υδατορέματος περιλαμβάνονται και εκείνα τα ρέματα, χείμαρροι ή ρυάκια περιοδικής απορροής.

Σύμφωνα με τη ΚΥΑ 140055/2017 (ΦΕΚ 428/Β/2017), άρθρο 7, «Σε περίπτωση αμφιβολίας περί του χαρακτήρα τμήματος του υδρογραφικού δικτύου ως υδατορέματος, καθώς και για τα χαρακτηριστικά αυτού, αποφαινεται σχετικώς η αρμόδια Δ/νση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης». Στην περίπτωση που το ερώτημα αναφέρεται στη πλευσιμότητα ή μη ποταμού/τμήματος ποταμού, δεδομένου ότι αρμοδιότητα για την εφαρμογή του Ν.2971/2001 έχουν τα κατά τόπους Αυτοτελή Γραφεία Δημόσιας Περιουσίας (Κτηματικές Υπηρεσίες), κρίνεται ότι θα πρέπει να ερωτώνται και οι εν λόγω υπηρεσίες.

³⁷ Σχετικό υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/49374/898/31-05-2019 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας και νυν Διεύθυνσης Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών / Γενική Γραμματεία Υποδομών

- α) Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιακών Υποδομών (Email: y.karnesis@yme.gov.gr / gdsy@yme.gov.gr)
- β. Διεύθυνση Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ19) (Email: g.kastranta@ggde.gr / d7.gram@ggde.gr)
- γ. Διεύθυνση Έργων Ύδρευσης Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων (Δ18) (Email: d6.dir@ggde.gr)
- δ. Διεύθυνση Υποδομών Σταθερής Τροχιάς, Συντηρήσεων Και Ασφάλειας (Δ14) (Email: alkalavasis@kssy.gr / daoy@ggde.gr)
- ε. Διεύθυνση Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17). (Email: eyde.lsep@ggde.gr / e.kanellopoulou@ggde.gr)

2. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις του Κράτους

- α. Γραφείο κ. Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης
- β. Δ/νση Πολιτικής Προστασίας με την παράκληση για την άμεση αναπαραγωγή της παρούσας και την αποστολή της σε όλους τους Δήμους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και ειδικότερα α) στα γραφεία κκ Δημάρχων, β) στους υπευθύνους Πολιτικής Προστασίας, γ) στις Τεχνικές Υπηρεσίες και δ) στις ΔΕΥΑ
- γ. Δ/νσεις Υδάτων

3. Περιφέρειες Κράτους

- α. Γραφεία κ.κ. Περιφερειάρχων
- β. Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας, με την παράκληση να κοινοποιήσουν την παρούσα στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες και σε όλους τους Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ) με έδρα στην Περιφέρειά τους
- γ. Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
- δ. Δ/νσεις Τεχνικών Έργων Περιφερειών
- ε. Δ/νσεις Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων.

4. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος (Email: v.goudoufas@prv.ypeka.gr) με την παράκληση για την άμεση αναπαραγωγή της παρούσας και την αποστολή της στις κατά τόπους αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες της χώρας

ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εσωτερικών

- α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: yπουργος@ypes.gr)
- β. Γραφείο κ. Υφυπουργού (Email: gram.anyp@ypes.gr)

2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

- α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: fileminister@yptp.gr)
- β. Γραφείο κ. Υφυπουργού (Email: gram_yfyp@mopocp.gov.gr)
- γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης (Email: gengramdt@yptp.gr)
- δ. Γραφείο Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας (Email: chief@astynomia.gr)

3. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

- α. Γραφείο κ. Υπουργού Email: minister@civilprotection.gr)
- β. Γραφείο κ. Υφυπουργού (Email: deputyminister@civilprotection.gr)
- γ. Γραφείο Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος (Email: arxhgos.ps@psnet.gr)
- δ. Προϊστάμενο Κλάδου Επιχειρήσεων (E-mail: klad.epixeir@psnet.gr)

4. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

- α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: minister@yna.gov.gr / minister.office@yna.gov.gr)
- β. Γραφείο Αρχηγού Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής (Email: als@hcg.gr)
- γ. Α' Κλάδος / Γραφείο κ. Δ/ντή (Email: dka@hcg.gr)

5. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

- α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: secmin@ypen.gr)
- β. Γραφείο Υφυπουργού κ. Γ. Αμυρά (Email: secdepmin.envr@ypen.gr)

- γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Περιβάλλοντος και Υδάτων (Email: ggenvr@ypen.gr)
- δ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δασών (Email: ggdason@ypen.gr)
- ε. Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος (Email: m.giniprv.ypeka.gr)
- στ. Διεύθυνση Σχεδιασμού και Διαχείρισης Υπηρεσιών Υδατος (Email: georgalaslprv.ypeka.gr)
- 6. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών**
- α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: gram-ypourgou@yme.gov.gr)
- β. Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως Υποδομών (Email: ggv@yme.gov.gr)
- γ. Διοικητική Αρχή Φραγμάτων (Email: daf@0002.syzefxis.gov.gr)
- 7. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**
- α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: minister-mailbox@hq.minagric.gr)
- β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών (Email: ggepy@mou.gr)
- γ. Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων (Email: kstournaras@minagric.gr / gdimop@minagric.gr / kstournaras@minagric.gr)
- 5. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**
- α. Γραφείο κας Υπουργού (Email: minoff@culture.gr)
- β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα ΥΠΠΟΑ (Email: gsecoff@culture.gr)
- γ. Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς (Email: pveleni@culture.gr / gda@culture.gr)
- δ. Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων (Email: gdamte@culture.gr)
- 8. Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ)** (Email: info@hnms.gr)
- 9. Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε. (ΟΣΕ)**
- α. Γραφείο κ. Προέδρου (Email: info@ose.gr)
- β. Υπηρεσία ΠΣΕΑ (Email: info@ose.gr)
- 10. Ελληνική Αρχή Γεωλογικών & Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ)**
- α. Γραφείο κ. Προέδρου (Email: info@igme.gr)
- β. Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή (Email: info@igme.gr)
- 11. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ Α.Ε.)**
- α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου (Email: e.sigalas@dei.gr)
- β. Γενική Διεύθυνση Υποστηρικτικών Λειτουργιών/Διεύθυνση Ασφάλειας Εγκαταστάσεων/ΠΣΕΑ (Email: a.tasios@dei.gr)
- 12. Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.)** (Email: info@enpe.gr)
- 13. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)** (Email: info@kede.gr)
- 14. Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ)** (Email: info@edeya.gr)
- 15. Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτευούσης Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.)** (Email: info@eydap.gr)
- 16. Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ Α.Ε.)** (Email: protokollo@eyath.gr)
- 17. ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε**
- α. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντη (Email: eoae@egnatia.gr)
- β. Δ/νση Υποστήριξης Δικτύου/Τομέας Λειτουργίας Εκμετάλλευσης & Συντήρησης (Email: eoae@egnatia.gr)
- 18. ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ Α.Ε.** (Email: fpapadim@attikesdiadromes.gr)
- 19. Ολυμπία Οδός Λειτουργία Α.Ε.** (Email: dc@olympiaoperation.gr)
- 20. Μορέας Α.Ε.** (Email: vvegiri@moreas.com.gr)
- 21. Νέα Οδός Α.Ε.** (Email: info@neaodos.gr, nkatapodis@neaodos.gr)
- 22. Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.** (Email: dmandalozis@aegeanmotorway.gr)
- 23. Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε.** (Email: info@neaodos.gr, nkatapodis@neaodos.gr)
- 24. Ιονία Οδός Α.Ε.** (Email: info@neaodos.gr, nkatapodis@neaodos.gr)
- 25. FRAPORT Greece** (Email: info@fraport-greece.com)
- 26. ΔΙΕΘΝΕΣ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»** (Email: airport_info@aia.gr)